

การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต
ระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
ของ
ปฐวี เกล้าจันทร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา
มีนาคม 2548
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย

จาก

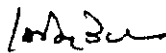
ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต
ระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ของ
นายปฐวี เคล้าจันทร์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

วันที่ 11 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2548

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล)

..... กรรมการ
(อาจารย์ไมตรี อภิพัฒน์มนตรี)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์วิพรรณ สาลีผล)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร.อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี เพราะได้รับความช่วยเหลือและความเมตตาจากรองศาสตราจารย์ ดร.ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล ประธานควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ และ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒน์มนตรี กรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ให้แนวคิด และแนวทางในการจัดทำปริญญานิพนธ์ ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์วิพรรณ สาสีผล ดร.รัชพันธุ์ เชยจิตร และอาจารย์อัศรพล ชวบเจริญ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย และให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมือ กราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบเค้าโครงปริญญานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ทุกท่าน

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เอื้อเฟื้อข้อมูลประกอบการทำวิจัย ขอขอบคุณ คณะเศรษฐศาสตร์ และนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ให้ความร่วมมือและกรุณาตอบแบบสอบถามเพื่อพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวิจัย และขอบคุณนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและกรุณาสละเวลาอันมีค่าของท่านตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อนๆ เศรษฐศาสตร์การศึกษา รุ่น 4 รวมถึงพี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ ทุกคน ที่เป็นกำลังใจ ให้คำปรึกษา และมีส่วนช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยในการศึกษาครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ขอกราบรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดา ผู้ซึ่งเป็นทั้งชีวิตและจิตใจ ทั้งยังเป็นผู้ที่สนับสนุนทุนการศึกษาแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอบพระคุณ คุณละเอียด สมนึกตน ผู้เป็นพี่สาว และครอบครัว ที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจเสมอมา

คุณค่า และประโยชน์ใดๆ อันพึงได้จากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา และน้อมรำลึกถึงพระคุณครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ด้วยความเคารพ และซาบซึ้งยิ่ง ที่วางรากฐานและประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้ผู้วิจัยมีความรู้ความสามารถทราบจนทุกวันนี้

ปฐวี เคล้าจันทร์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	5
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	5
ตัวแปรที่ศึกษา	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ข้อจำกัดของการวิจัย	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
สมมุติฐานในการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทุนมนุษย์และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	9
แนวคิดเกี่ยวกับการลงทุนและค่าใช้จ่ายทางการศึกษา	12
แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล	15
ความหมายของประสิทธิภาพและการวัดประสิทธิภาพ	15
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล	18
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	48
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	60
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	78
ความมุ่งหมายของการวิจัย	78
ความสำคัญของการวิจัย	78
สมมติฐานในการวิจัย	79
วิธีดำเนินการวิจัย	79
สรุปผลการวิจัย	81
อภิปรายผลการศึกษา	83
ข้อเสนอแนะ	89
บรรณานุกรม	92
ภาคผนวก	98
ประวัติย่อผู้วิจัย	131

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตัวอย่างงบดุลของครอบครัวนาย ก เมื่อวันที่ 1 มกราคม 25..	24
2 แหล่งที่มาของรายได้	27
3 ตัวอย่างของงบรายได้และรายจ่ายส่วนบุคคลประจำปี พ.ศ. 25.. ของครอบครัวนาย ก	28
4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	49
5 จำนวนและร้อยละของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	61
6 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ	65
7 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ	65
8 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้าน	66
9 การทดสอบความแตกต่างของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีเพศต่างกัน	67
10 การทดสอบความแปรปรวนของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีอายุต่างกัน	68
11 การทดสอบความแปรปรวนของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน	69
12 การทดสอบความแปรปรวนของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ศึกษาในคณะต่างกัน	70
13 การทดสอบความแตกต่างของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ศึกษาในระดับชั้นปีต่างกัน	71

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

14 การทดสอบความแปรปรวนของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน	72
15 การทดสอบความแปรปรวนของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครองต่างกัน	73
16 การทดสอบความแปรปรวนของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครองต่างกัน	74
17 การทดสอบความแตกต่างของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีภูมิลำเนาเดิมต่างกัน	74
18 ระดับความถี่ ของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะวิธีการ ในการที่จะปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ตนเองวางไว้	75
19 ระดับความถี่ของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามประเด็นต่างๆ	76
20 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการให้ความสำคัญ กับการบริหารการเงินส่วนบุคคลในด้านต่างๆ ทั้งในระยะสั้น และระยะยาว ของกลุ่มตัวอย่าง	76
21 ระดับความถี่ของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับนโยบาย แนวทาง หลักสูตร และกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร การเงินส่วนบุคคลของนิสิต ตลอดจนความช่วยเหลือทางการเงิน จากมหาวิทยาลัย จำแนกตามประเด็นต่างๆ	77
22 ระดับความถี่ของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับความต้องการการช่วยเหลือทางการเงิน จากมหาวิทยาลัย	77

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
2 รูปแบบการบริหารการเงินบุคคล	22

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

หากจะกล่าวถึงหน้าที่ของเงินแล้ว เงินทำหน้าที่ที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน ทำให้การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ ดำเนินไปได้โดยราบรื่น เงินจึงมีบทบาทที่สำคัญยิ่งในระบบเศรษฐกิจ และพฤติกรรมของเงินนั้น ก็มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของการจ้างงาน ระดับของผลผลิต ระดับราคา การกระจายรายได้และทรัพย์สิน และอื่นๆ (ชมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญ. 2535 : 1) และการดำเนินชีวิตภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคม มีความเกี่ยวข้องกับเงินตราอย่างมาก นับตั้งแต่เกิดจนกระทั่งหมดลมหายใจ และเงินตราก็มีความสำคัญสำหรับชีวิตด้วย โดยความสำคัญของเงินตราจะกระจายตัวทั่วไปไม่จำกัดแต่เพียงเศรษฐกิจ แม้แต่ศีลธรรมและจิตใจของบุคคล ก็ได้รับอิทธิพลจากเงินตราด้วย (จรินทร์ เทศวานิช. 2534 : 1) เนื่องจากคนเราทุกคนย่อมปรารถนาจะพบกับความสำเร็จในชีวิตด้วยกันทั้งนั้น ซึ่งความหวังของแต่ละคนย่อมมีต่างๆ กัน เช่น ต้องการมีการศึกษา มีอาชีพก้าวหน้า สามารถหารายได้ได้มากจนสร้างความมั่งคั่งมั่นคงให้กับตนเองและครอบครัว แต่สำหรับบางคนก็เพียงเพื่อให้ชีวิตพออยู่ได้อย่างไม่ลำบาก และมีความสุขสบายในบั้นปลายของชีวิต แต่ไม่ว่าความปรารถนาของบุคคลจะเป็นอย่างไรก็ตาม “เงิน” เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้บุคคลได้รับในสิ่งที่ตนหวังไว้ ดังนั้น การเรียนรู้ในการจัดระเบียบการเงินของตนเองและครอบครัว อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้ทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิตตามเป้าหมายที่วางไว้ได้นั้น จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับทุกคน (สุขใจ น้ำผุด. 2543 : 3) จะเห็นว่า การศึกษา เป็นเป้าหมายที่สำคัญประการหนึ่งในชีวิตของมนุษย์ ซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเงินด้วย ด้วยเหตุที่ว่าการศึกษาจะเป็นที่มาของรายได้ในอนาคต และจะส่งผลให้สามารถบรรลุเป้าหมายอย่างอื่นด้วย อีกทั้งในแง่กลับกัน เงินก็เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้บุคคลสามารถบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาได้

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่มีความสำคัญทั้งในเชิงคุณภาพ และปริมาณ เพราะการศึกษาเป็นการเสริมสร้าง พัฒนากำลังคนในด้านความคิด ทักษะ ประสิทธิภาพ และทัศนคติ สามารถนำความรู้ ความเข้าใจ ที่ได้รับมาแก้ไขปัญหาต่างๆ และพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า เป็นไปในแนวทางที่มุ่งหวัง สังคมใดก็ตามหากคนในสังคมขาดการพัฒนาให้มีคุณภาพแล้ว แม้จะมีทรัพยากรก็ยากที่จะประสบความสำเร็จในการพัฒนาประเทศได้ ดังทรรศนะของ ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ที่ว่า ทุนแท้ที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ คือ การศึกษา ถ้าหากว่ามนุษย์เราส่วนใหญ่ไม่มีการศึกษา ความคิดความอ่านและผลิตภาพจะสูงขึ้นได้อย่างไร ถ้าหากเราไม่พัฒนาคน ก็พัฒนาประเทศไม่ได้ (วิทยากร เชียงกุล. 2535 : 17; อ้างอิงจาก การสัมภาษณ์ ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ชัยพฤกษ์ ฉบับนักศึกษา ประชาชน 8 สิงหาคม 2512) ดังนั้น ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจึงไม่สามารถเน้นการพึ่งพาการสร้างทุนในรูปวัตถุเพียงประการเดียวได้ แต่ต้องมีการพึ่งพาหรือสร้างทุนในรูปมนุษย์ หรือการลงทุนในทรัพยากรมนุษย์ (Human resources) ที่มีคุณค่าความเป็นมนุษย์ให้สอดคล้องเหมาะสม

ด้วย จึงจะนำพาให้สังคมและประเทศชาติอยู่รอด เจริญก้าวหน้าไปได้อย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของ กระแสโลก ที่มีลักษณะเป็นพลวัตร อันจะเป็นลักษณะของการพัฒนาแบบองค์รวม (Holistic approach) โดยที่มิตคนเป็นศูนย์กลาง และไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้

อดัม สมิท (Smith. 1974 : 120) ได้กล่าวไว้ในหนังสือ The Wealth of Nations ว่า ความคิด เรื่องการลงทุนเพื่อการศึกษาเป็นเรื่องของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และเป็นสาเหตุที่ทำให้แต่ละคนมีความสามารถที่แตกต่างกัน โดยนโยบายที่สำคัญเร่งด่วนของรัฐ จึงได้แก่ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ และเกิดประสิทธิภาพ เป้าหมายที่รัฐมุ่งดำเนินการ คือ การให้บริการทางการศึกษาในแบบต่างๆ แก่ประชากรในประเทศอย่างทั่วถึง และ การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญของรัฐในการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพสูงขึ้น เพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศเป็นส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับ ชาร์ลส์ อุดมไพจิตรกุล; และคนอื่นๆ (2545 : 7) ที่ว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือ การพัฒนาที่เป็นระบบโดยมีมนุษย์เป็นศูนย์กลาง เพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ทั้งทางด้านทักษะ สุขภาพ ทัศนคติ การมีส่วนร่วม และความจำเป็นพื้นฐาน โดยอาศัยการศึกษา การฝึกอบรม การวิจัย และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้เพื่อการพัฒนาตนเอง เศรษฐกิจ สังคม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อการศึกษามีความสำคัญเช่นนี้ การศึกษาจึงได้รับการพัฒนาและได้รับความสนใจจาก ประชาชนที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยเป็นที่ยอมรับกันว่าการที่ได้รับการศึกษาในระดับสูงขึ้นไป เป็นวิธีที่สำคัญวิธีหนึ่งในการเลื่อนชั้นทางสังคม และจากสภาพสังคมเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้คนมอง การศึกษาเปลี่ยนไป โดยเปรียบเทียบการศึกษาเหมือนใบเบิกทางหรือเครื่องมือในการหางานทำ หรือ เป็นสื่อนำไปสู่ความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน จึงเป็นเหตุให้คนส่วนใหญ่มีความ ต้องการที่จะได้รับการศึกษาในระดับสูงขึ้นไป (นิตยา มากเจริญชัย. 2546 : 1) ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลให้บุคคล นิยมที่จะศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษามากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท หรือปริญญาเอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับปริญญาโทจะได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เนื่องจากมี บัณฑิตที่มีอิทธิพลหลายประการ เช่น ค่านิยมในปริญญา ระบบการศึกษาต่อระดับต้นๆ ในประเทศได้ ขยายตัวมากขึ้น โดยเฉพาะในระดับปริญญาตรี การมีอาจารย์ที่จบการศึกษาทั้งระดับปริญญาโทและ ปริญญาเอกจากต่างประเทศเป็นจำนวนมากทำให้สามารถเปิดการสอนในระดับปริญญาโทได้กว้างขวาง ยิ่งขึ้น ความต้องการความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ และเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพราะมี สถาบันการศึกษาหลายแห่งเปิดสอนปริญญาโทหลังเลิกงานหรือวันหยุดราชการ เป็นต้น

การศึกษาระดับปริญญาโท เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะ ในสาขาวิชาเฉพาะทางให้มีความชำนาญมากยิ่งขึ้น มุ่งสร้างสรรค์ความก้าวหน้าและความเป็นเลิศทาง วิชาการ การศึกษาค้นคว้าวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ ด้านวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ รวมทั้งการประยุกต์ใช้วิทยาการสากลและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้ อย่างเหมาะสมกับสภาพสังคมไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 42) การศึกษา ในระดับปริญญาโทนี้ เป็นการศึกษาขั้นสูงที่เป็นการศึกษาต่อเนื่องมาจากการศึกษาในระดับปริญญาตรี และได้รับความสนใจจากบุคคลทั่วไปเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นนิสิตที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือพนักงานขององค์กรต่างๆ ทั้งภาคราชการและเอกชน ทั้งนี้เนื่องจากทุกคนตระหนักดีว่าการมี

โอกาสได้ศึกษาในระดับที่สูงขึ้น จะเป็นแนวทางนำไปสู่ฐานะทางเศรษฐกิจที่มั่นคง รายได้就多มากขึ้น และนำมาซึ่งความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน อีกทั้งองค์กรต่างๆ ก็ต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อที่จะเพิ่มศักยภาพให้แก่องค์กรนั้นๆ มากยิ่งขึ้น (นิตยา มากเจริญชัย. 2546 : 2)

ในการพัฒนาคนให้มีศักยภาพและคุณภาพนั้น จำเป็นต้องพิจารณาเน้นไปที่การศึกษาซึ่งเป็นหนทางให้คนนั้นเกิดความคิดและสติปัญญาในการแก้ปัญหาและสร้างความสมดุล 3 ด้าน คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ดังนั้น บทบาทของอุดมศึกษาในฐานะเป็นเครื่องมือการพัฒนากำลังคนระดับสูงของประเทศควรจะเน้นการพัฒนาปัญญา และความคิด รวมถึงการแก้ปัญหาของผู้เรียน ตลอดจนความสามารถในการประกอบการ การบริหาร และการจัดการอย่างรู้จักคิด รู้จักทำ และรู้จักแก้ปัญหา เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และมีปริมาณสอดคล้องกับความต้องการทางโครงสร้างระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต (อิทธิพล ใจสมัคร. 2540 : 18)

ส่วนการจัดสรรการเงินเพื่อการศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องอยู่ภายใต้หลักการและปรัชญาเศรษฐกิจเสรีนิยม ซึ่งผู้ได้รับประโยชน์พึงรับภาระในการให้ได้มาซึ่งประโยชน์นั้น หมายถึง การที่ต้องกำหนดสัดส่วนของประโยชน์ที่ได้รับ ระหว่างผู้เรียนในฐานะส่วนบุคคล กับรัฐหรือสาธารณะ เนื่องจากการศึกษาทุกระดับชั้นเป็นผลผลิตที่ให้ประโยชน์แก่บุคคลและแก่สาธารณะ พอสรุปได้ว่า ยิ่งการศึกษาสูงขึ้นเท่าใดผู้เรียนยิ่งได้รับผลตอบแทนเป็นสัดส่วนสูงขึ้นเป็นลำดับ โดยการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผลตอบแทนที่สังคมได้รับสูงกว่า อีกทั้งยังเป็นการศึกษาพื้นฐานที่รัฐจำเป็นต้องจัดให้คนไทยทุกคน รัฐหรือสังคมก็อาจรับภาระค่าใช้จ่ายทั้งหมดดังที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน (ธารรงค์ อุดมไพจิตรกุล. 2543ค : 75-78) ด้วยเหตุผลดังกล่าว การลงทุนทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นการลงทุนที่ต้องใช้เงินเป็นจำนวนมาก ทั้งการลงทุนทางสังคม และการลงทุนส่วนบุคคล เมื่อเปรียบเทียบกับการลงทุนทางการศึกษาในระดับอื่นๆ แต่ผลตอบแทนที่ผู้เรียนได้รับมีสัดส่วนที่สูงกว่า ดังนั้น นักการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนนโยบายการศึกษาระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่ จึงมีแนวคิดในแนวทางที่จะให้ผู้รับการศึกษา มีส่วนร่วมในการรับภาระค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นจากที่เป็นอยู่เดิม โดยให้นักศึกษาจ่ายค่าหน่วยกิต และค่าธรรมเนียมการศึกษาที่สูงขึ้น (พรเลิศ อ่วมพวง. 2536-2537 : 40-41) ดังนั้นต้นทุนค่าใช้จ่ายของบุคคลที่ศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้น

ในส่วนของการศึกษาในระดับปริญญาโท ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับอุดมศึกษา และเป็นการศึกษาขั้นสูงที่เป็นการศึกษาต่อเนื่องมาจากการศึกษาในระดับปริญญาตรีนั้น จึงอาจมีค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูงกว่าด้วย อีกทั้งผู้ที่ศึกษาระดับปริญญาโทนั้นมีจำนวนไม่น้อยที่เป็นผู้ที่ทำงานประกอบกันไปด้วยและอาจรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งหากผู้ที่ศึกษาบริหารการเงินส่วนบุคคลของตนอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลกระทบโดยตรงและโดยอ้อมต่อการศึกษาและการดำเนินชีวิตของผู้ที่ศึกษา รวมไปถึงครอบครัว สังคมและประเทศชาติด้วย โดยอาจจะก่อให้เกิดความสูญเปล่าทางการศึกษาในรูปของการลาออกกลางคัน การสำเร็จการศึกษาล่าช้า และส่งผลต่อประสิทธิภาพทางการศึกษาด้วย ดังนั้นการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ศึกษาในระดับดังกล่าว เนื่องจากเงินเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้บุคคลสามารถบรรลุเป้าหมายหลายประการในชีวิตที่ตนเองวางไว้ได้ ไม่ว่าจะเป็นเป้าหมายด้านการศึกษา การมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การมีความมั่งคั่งและมั่นคงในชีวิต และอื่นๆ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า

เงินมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา และการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพก็มีส่วนช่วยพัฒนาบุคคล ให้เป็นผู้ที่สามารถจัดการเกี่ยวกับการเงินของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ อันจะส่งผลดีทั้งต่อบุคคล และรวมไปถึงประเทศชาติด้วย

จากที่กล่าวมาทั้งหมด ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาและเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อันจะทำให้ทราบเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป และประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คาดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อตัวนิสิตโดยตรง ต่อผู้ปกครอง เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ครูอาจารย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย แนวทาง หลักสูตร และกิจกรรม อันจะก่อให้เกิดการป้องกันและการแก้ปัญหาด้านการเงินแก่นิสิตได้อย่างถูกต้องมากยิ่งขึ้น เช่น การให้ทุนการศึกษาในรูปแบบต่างๆ เป็นต้น และปลูกฝังการบริหารการเงินส่วนบุคคลแก่นิสิตอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงเป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำไปปรับใช้สำหรับการกำหนดนโยบาย และแนวทาง เพื่อการปลูกฝังการบริหารการเงินส่วนบุคคลอย่างเหมาะสมแก่นิสิตนักศึกษาในระดับอื่นๆ อันจะเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งเป็น ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และประสิทธิภาพเชิงปริมาณ
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งเป็น ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และประสิทธิภาพเชิงปริมาณ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส คณะ ระดับชั้นปี และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ต่อเดือนของนิสิต รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครอง และภูมิลำเนาเดิม
3. เพื่อรวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกี่ยวกับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล และเกี่ยวกับนโยบาย แนวทาง หลักสูตร และกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ตลอดจนความช่วยเหลือทางการเงินจากมหาวิทยาลัย

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ มีประโยชน์ดังนี้

1. ทำให้ทราบข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2547

2. จะเป็นประโยชน์ต่อตัวนิสิตเอง ในอันที่จะทำให้ทราบถึงความสามารถในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของตนเอง ตลอดจนข้อบกพร่อง เพื่อหาทางป้องกันและแก้ไข เพื่อนำไปสู่แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของตนเองต่อไป

3. จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ปกครอง ในอันที่จะทำให้ทราบถึงความสามารถในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ตลอดจนสภาพปัญหา เพื่อหาทางช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสม และปลูกฝังการบริหารการเงินส่วนบุคคลแก่นิสิตอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. จะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ครูอาจารย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย แนวทาง หลักสูตร และกิจกรรมเพื่อจะก่อให้เกิดการป้องกัน และการแก้ปัญหาด้านการเงินแก่นิสิตได้อย่างถูกทิศทางการยิ่งขึ้น และปลูกฝังการบริหารการเงินส่วนบุคคลแก่นิสิตอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. จะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำไปปรับใช้สำหรับการกำหนดนโยบาย และแนวทาง เพื่อการปลูกฝังการบริหารการเงินส่วนบุคคลอย่างเหมาะสมแก่นิสิตนักศึกษาระดับอื่นๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาปริญญาโท ภาคพิเศษ ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 บัณฑิตวิทยาลัย ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของคณะต่างๆ 8 คณะ (เฉพาะวิทยาเขตประสานมิตร และองครักษ์) ได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะพลศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ และสถาบันพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำนวน 1,756 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยการสุ่มอย่างมีขั้นตอน ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 326 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

- 1.1.1 เพศ
- 1.1.2 อายุ
- 1.1.3 สถานภาพสมรส
- 1.1.4 คณะ
- 1.1.5 ระดับชั้นปี

1.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม

- 1.2.1 รายได้ต่อเดือนของนิสิต
- 1.2.2 รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง
- 1.2.3 อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครอง
- 1.2.4 ภูมิลำเนาเดิม

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งเป็น ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ วัดจากการบรรลุเป้าหมาย และทัศนคติทางการเงิน และประสิทธิภาพเชิงปริมาณ วัดจาก อัตราส่วนทางการเงิน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารการเงินส่วนบุคคล หมายถึง การจัดการการเงินในส่วนบุคคลให้บรรลุเป้าหมาย (Goal) ที่นิสิตวางไว้

2. ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล หมายถึง ความสามารถในการจัดการการเงินในส่วนบุคคลให้บรรลุเป้าหมาย (Goal) ที่นิสิตวางไว้อย่างดีที่สุด และมีความมั่นคงทางการเงิน ซึ่งวัดได้จากตัวชี้วัดที่บ่งชี้ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล คือ การบรรลุเป้าหมาย และความมั่นคงทางการเงินของบุคคล โดยแบ่งเป็น ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และประสิทธิภาพเชิงปริมาณ

2.1 ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ หมายถึง ความสามารถในการจัดการการเงินในส่วนบุคคลให้บรรลุเป้าหมายที่บุคคลวางไว้ และมีความมั่นคงทางการเงิน โดยแสดงออกมาในรูปของผลการปฏิบัติและความคิดเห็น ที่เป็นการบรรลุเป้าหมายและทัศนคติทางการเงินของบุคคล

2.2 ประสิทธิภาพเชิงปริมาณ หมายถึง ความสามารถในการจัดการการเงินในส่วนบุคคลให้บรรลุเป้าหมายที่บุคคลวางไว้ และมีความมั่นคงทางการเงิน โดยแสดงออกมาในรูปของผลการปฏิบัติที่เป็นอัตราส่วนทางการเงิน

3. การบรรลุเป้าหมาย หมายถึง ความสามารถในการจัดการการเงินในส่วนบุคคลให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่นิสิตวางไว้ โดยเน้นที่เป็นเป้าหมายระยะสั้นเป็นหลัก

3.1 เป้าหมายระยะสั้น หมายถึง การวางแผนทางการเงินสำหรับช่วงระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี เป็นการวางแผนเพื่ออนาคตอันใกล้ มักจะเกี่ยวข้องกับเรื่องการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน การเก็บเงินออมไว้ใช้จ่ายยามจำเป็น การเก็บออมเพื่อการศึกษา การซื้อของเงินผ่อน การจัดหาที่อยู่อาศัยชั่วคราว การเดินทาง ตลอดจนการต้องการความคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินในช่วงระยะเวลาอันสั้นของนิสิต

4. ความมั่นคงทางการเงินของบุคคล หมายถึง ฐานะทางการเงินที่แท้จริงของนิสิต ณ ขณะนี้ ซึ่งสะท้อนประสิทธิภาพการบริหารการเงินของนิสิตในรอบปีที่ผ่านมา โดยแสดงเป็นรายงานทางการเงิน หรือเรียกว่า งบการเงิน ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน รวมทั้งพิจารณาจากทัศนคติทางการเงินของบุคคล

ข้อจำกัดของการวิจัย

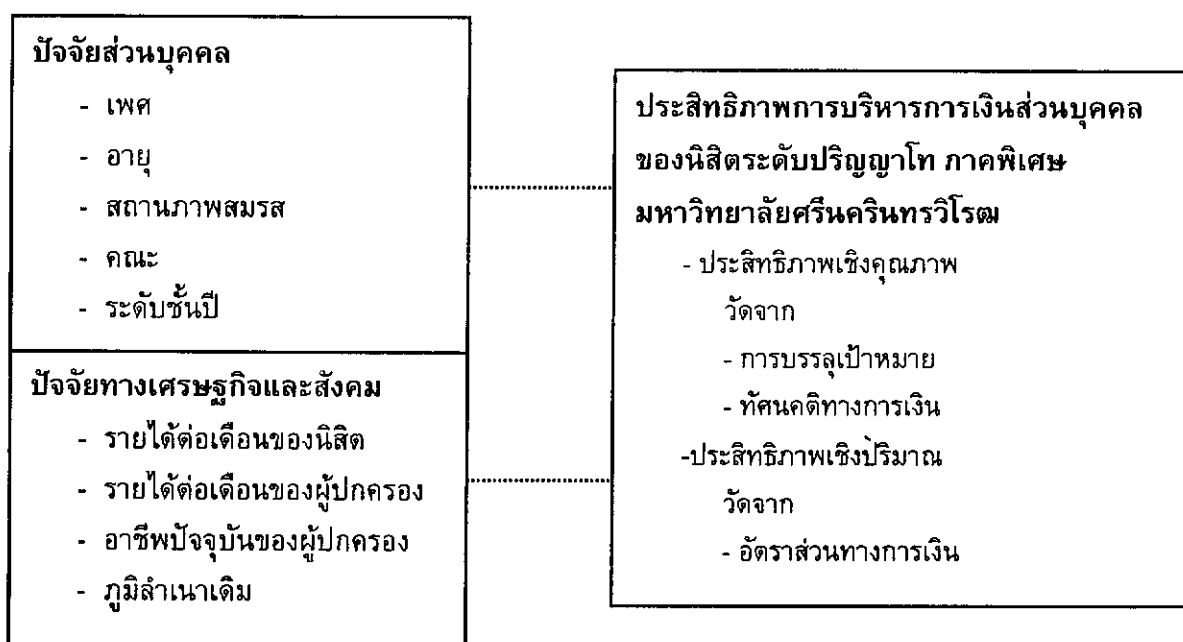
1. ในการวิจัยครั้งนี้ ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเป็นข้อมูลการบริหารการเงินส่วนบุคคล เมื่อระหว่าง เดือน กรกฎาคม 2546 - มิถุนายน 2547 (ระยะเวลา 1 ปี) ซึ่งข้อมูลที่ได้จึงอาจเป็นข้อมูลโดยประมาณที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง
2. การบรรจุเป้าหมายจะพิจารณาโดยเน้นการบรรจุเป้าหมายระยะสั้นเป็นหลัก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. นิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันจะมีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน
2. นิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมต่างกันจะมีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทุนมนุษย์และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
2. แนวคิดเกี่ยวกับการลงทุนและค่าใช้จ่ายทางการศึกษา
3. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล
 - 3.1 ความหมายของประสิทธิภาพและการวัดประสิทธิภาพ
 - 3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล
 - 3.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทุนมนุษย์และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

1. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development)

ได้มีผู้ให้ความหมายของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ไว้ต่างๆ กัน (ธารรงค์ อุดมไพจิตรกุล, 2543ก : 49-50) ดังนี้

วอร์เรน (Malcolm W. Warren) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือ การกระทำใดๆ ขององค์การในอันที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของสมาชิกในองค์การ ซึ่งเป้าหมายความสำเร็จของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลให้อึดอำนวยต่อการบรรลุเป้าหมายได้

เดสเลอร์ (Gary Dessler) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือ ความพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติงานในปัจจุบัน หรือในอนาคต โดยการให้ความรู้ เปลี่ยนทัศนคติ และเพิ่มทักษะความสามารถ

ยูนิโดส (UNIDO'S) ให้ความหมายว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือ การพัฒนาที่เป็นระบบโดยมีคนเป็นเครื่องมือเพื่อวัตถุประสงค์ของการพัฒนาชาติ ซึ่งรวมเอาการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมเข้าไว้ด้วย อาทิ การยกระดับความสามารถของบุคคลให้สูงขึ้น การเพิ่มความสามารถในการผลิต และความสามารถในการคิดริเริ่ม ตลอดจนสนับสนุนให้กระทำหน้าที่ผู้นำโดยอาศัยการศึกษา การฝึกอบรม และการวิจัย

ประชา เตรตันน์ กล่าวไว้ว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือ กระบวนการในการเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ประสบการณ์ และทัศนคติอันเหมาะสม เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของแต่ละบุคคลให้สามารถปรับตัวเองได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์การ มีความพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่จะรับผิดชอบทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด เพื่อองค์การได้รับ

ประโยชน์สูงสุด และในขณะเดียวกันผู้ปฏิบัติงานทุกคนมีความพึงพอใจ และขวัญกำลังใจดี พร้อมทั้งจะทุ่มเทร่างกายและสติปัญญาทำงาน

สมาน รังสิโยภุชณ์ กล่าวไว้ว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือ การดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมให้บุคคลมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการทำงานที่ดีขึ้น ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน ซึ่งจะเป็นผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุปแล้ว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือ การพัฒนาที่เป็นระบบโดยมีมนุษย์เป็นศูนย์กลาง เพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ทั้งทางด้านทักษะ สุขภาพ ทัศนคติ การมีส่วนร่วม และความจำเป็นพื้นฐาน โดยอาศัยการศึกษา การฝึกอบรม การวิจัย และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้เพื่อการพัฒนาตนเอง เศรษฐกิจ สังคม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศในที่สุด

นอกจากนั้น ยังมีการศึกษาแนวความคิดและปรัชญาของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช รัชกาลที่ 9 ในเรื่องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยความหมายก็คือ การทำให้ทรัพยากรมนุษย์ในประเทศนั้นๆ มีคุณภาพ หรือ การทำให้คนมีคุณภาพ ซึ่งเมื่อพิจารณามิตในตัวคนแล้ว สามารถสรุปได้ว่า คุณภาพของคนน่าจะเกี่ยวข้องกับมิติ 3 มิติ (อรรถค์ อุดมไพจิตรกุล. 2543 : 50-51) คือ

1. มิติด้านทักษะ (Skills) เป็นมิติที่เกี่ยวกับการศึกษา ทั้งที่เป็นการศึกษาในรูปแบบ (Formal) และอรูปแบบ (Non formal) น่าจะเป็นที่ยอมรับกันได้ว่า คนที่ไม่มีทักษะ และไม่สามารถทำงานอะไรได้เลยนั้น ย่อมเป็นคนที่ไม่มีความรู้ (อย่างน้อยที่สุดก็ในด้านทักษะ) และผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาย่อมมีความรู้ที่สูงกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับประถม (เมื่อคุณสมบัติอื่นๆ เสมอกันตลอด)

2. มิติด้านสุขภาพ (Health) เป็นมิติที่เกี่ยวกับความสมบูรณ์ ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บทั้งด้านกายภาพ (Physical) และจิตภาพ (Psychological) ภายในมิตินี้ด้านเดียว ก็น่าจะยอมรับกันได้เช่นกันว่า คนที่มีความไม่สมประกอบทางด้านร่างกาย หรือด้านจิตใจ หรือ ทั้งสองด้าน ย่อมมีความรู้ต่ำกว่าคนที่มีร่างกายที่แข็งแรง หรือจิตใจที่ถูกต้อง (Healthy) ในทำนองเดียวกันคนที่มีร่างกายแข็งแรงและจิตใจที่สมบูรณ์ ย่อมมีความรู้ที่สูงกว่าคนที่มีร่างกายแข็งแรงแต่มีโรคประสาทหรือโรคจิตประจำตัว

3. มิติด้านทัศนคติ (Attitude) เป็นมิติที่เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด ซึ่งขาดความชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบกับมิติด้านทักษะ และด้านสุขภาพ คนที่มีความรู้สึกนึกคิดไม่ว่าในเรื่องใดก็ตามทั้งที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ผู้อื่น กลุ่มบุคคล หรือสังคมโดยรวมในลักษณะที่เป็นลบ ย่อมเป็นคนที่มีคุณภาพที่ต่ำกว่าคนที่มีความรู้สึกนึกคิดในลักษณะที่เป็นบวก ทั้งนี้เพราะคนในลักษณะแรกนั้นย่อมไม่มีพฤติกรรม และ/หรือ ไม่ให้ความร่วมมือในกระบวนการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ทุกรูปแบบ ทำให้ไม่เกิดผลลัพธ์ที่คาดหวังในระดับที่ต้องการ เมื่อเปรียบเทียบกับในลักษณะหลัง

2. การศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

การศึกษานับได้ว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญ ที่จะทำให้งอกเกิดการพัฒนาด้านอื่นๆ ที่จะตามมาในอนาคตที่มีมนุษย์เองเป็นตัวขับเคลื่อนการพัฒนา ซึ่ง พนม พงษ์ไพบูลย์ (2533 : 37-38) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ระบบการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ พบว่า มนุษย์ที่จะสนองต่อ

ความต้องการของการพัฒนาประเทศซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการพัฒนาในทุกๆ ด้านนั้นลักษณะประชากร และมนุษย์ที่พึงประสงค์ควรมีลักษณะที่สำคัญ สามารถสรุปลักษณะที่พึงประสงค์ของประชากร หรือ การพัฒนามนุษย์ได้ 2 ประการ คือ

1. ด้านความรู้และทักษะสำหรับการประกอบอาชีพ การศึกษาเสริมสร้างและฝึกคนให้มีความรู้ทั้งในด้านวิทยาศาสตร์พื้นฐาน สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ ตลอดจนมีทักษะพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพโดยทั่วไปซึ่งทุกคนพึงมี โดยมุ่งเน้นให้แต่ละบุคคลสามารถช่วยตนเองและพึ่งตนเองในการหาเลี้ยงชีพได้เป็นประการสำคัญ เพื่อให้สามารถตัดสินใจเลือกวิถีการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างอิสระ และสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม เงื่อนไข และข้อจำกัดของตนเอง

2. ด้านปัญญา คุณธรรม และสมรรถภาพพื้นฐาน การศึกษาเสริมสร้างและฝึกคนให้เป็นผู้มีปัญญา คือมีความรู้ที่ถูกต้องแท้จริงเกี่ยวกับเหตุและผล รู้จักแยกแยะผิดชอบชั่วดี สิ่งไม่ควรกระทำ และไม่ควรกระทำ อันเป็นความจำเป็นเบื้องต้น สำหรับการสร้างคนให้มีคุณธรรมและจริยธรรมในการดำรงชีวิต คุณลักษณะดังกล่าวนี้ เป็นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการสร้างคนให้สามารถพัฒนาศักยภาพ และคุณภาพของตนเองและสังคม ได้อย่างสอดคล้องกับสภาพความต้องการและเงื่อนไขข้อจำกัดต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา

จาร์ส นวลนิม (2540 : 150) ได้กล่าวถึงการศึกษา พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ใน 3 ทาง คือ

1. การศึกษาพัฒนามนุษย์ในด้านจิตใจหรือมโนธรรม ได้แก่ การพัฒนาทางปัญญาธรรม และจริยธรรมแก่บุคคล

2. การศึกษาพัฒนามนุษย์ในด้านสังคมหรือสหธรรม ได้แก่ การฝึกให้รู้จักการเป็นพลเมืองดี ทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข รู้จักบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ สิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น ตลอดจนเป็นผู้มีวัฒนธรรมอันดีงาม ปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมือง

3. การศึกษาพัฒนามนุษย์ในด้านวัตถุธรรม ได้แก่ การพัฒนาให้เป็นผู้มีสุขภาพอนามัยดี และเป็นผู้มีทักษะอาชีพ สำหรับนำไปพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นวัตถุให้เกิดเป็นผลประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ

ซึ่งระบบการศึกษาดังกล่าวนั้น ไม่ได้มีความหมายเพียงแต่การศึกษาในสถาบันการศึกษาเท่านั้นแต่ยังรวมไปถึงการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอีกด้วย ซึ่งปัจจุบันการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นั้นยังให้ความสำคัญกับการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยด้วย

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าการศึกษามีบทบาทและมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ เพราะถ้าประชากรมีการศึกษาดี ผลผลิตย่อมสูงขึ้น คุณภาพชีวิตย่อมดีขึ้น และนำไปสู่การพัฒนาประเทศได้

3. บทบาทและอิทธิพลของทุนมนุษย์กับการพัฒนาเศรษฐกิจ

เบญจพร ทังเกษมวัฒนา (2535 : 123-124) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาทและอิทธิพลของทุนมนุษย์กับการพัฒนาเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ

1. บทบาทในด้านการขยายการผลิตและรายได้ในสังคม ระบบเศรษฐกิจที่มีแรงงานในปริมาณที่เหมาะสม คือ สอดคล้องกับความสามารถในการสะสมทุนของระบบเศรษฐกิจ ทั้งที่เป็นทุน

ทางกายภาพและทุนคุณภาพ จะทำให้แรงงานมีผลผลิตการผลิตที่สูง เพราะนอกจากแรงงานที่มีคุณภาพ แรงงานเหล่านี้จะมีทุนทำงานร่วมด้วยมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นถ้าแรงงานในระบบเศรษฐกิจเป็นแรงงานที่มีคุณภาพ แรงงานเหล่านี้จะมีความสามารถในการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต หรือใช้ประโยชน์เทคโนโลยีที่มีความสามารถในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิตหรือสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี หรือมีความสามารถในการดูดซับเทคโนโลยีหรือความรู้ใหม่ๆ (Absorptive capacity) อันจะเป็นประโยชน์ต่อการขยายการผลิตในระบบเศรษฐกิจ การเพิ่มขึ้นของรายได้ ระดับความเป็นอยู่ของคนในสังคมจะดีขึ้น

2. บทบาทในด้านการออมและการกระตุ้นการลงทุน การเพิ่มผลผลิตในระบบเศรษฐกิจ โดยการขยายการจ้างงาน หรือด้วยการเพิ่มคุณภาพแรงงานย่อมทำให้แรงงานมีรายได้ในรูปค่าจ้างหรือเงินเดือนสูงขึ้น การออมในระบบเศรษฐกิจสูงขึ้น นอกจากการเพิ่มรายได้มีผลทางด้านการเพิ่มอำนาจซื้อ หรืออุปสงค์ในสินค้าและบริการซึ่งกระตุ้นการลงทุนในระบบเศรษฐกิจต่อเนื่องกันไป

3. บทบาทในด้านการลดความกดดันของปัญหา การกระจายรายได้ และปัญหาความยากจนของสังคม การเพิ่มคุณภาพแรงงานและการรักษาระดับการขยายตัวที่เหมาะสม อาจช่วยให้รัฐสามารถลดความกดดันของปัญหาการกระจายรายได้ และปัญหาความยากจน ทั้งนี้เพราะแรงงานจะมีรายได้สูงขึ้น ปัญหาความยากจนอาจลดลงและการกระจายรายได้ในสังคมอาจจะดีขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับการลงทุนและค่าใช้จ่ายทางการศึกษา

1. แนวคิดเกี่ยวกับการลงทุนทางการศึกษา

การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งสำหรับการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและการแก้ไขปัญหาการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ เพราะการศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ ให้เป็นผู้รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักแก้ไขปัญหา ตลอดจนรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสิ้นเปลืองน้อยที่สุด การที่ประเทศจะเจริญก้าวหน้าได้ จำเป็นต้องมีทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ ความคิด ความสามารถจำนวนมาก ดังนั้นการศึกษาซึ่งเป็นกระบวนการในการส่งเสริมบุคคลให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าว จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่ง (กองแผนงานและวิจัย. 2530 : 55) ด้วยเหตุที่การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ บุคคลทั่วไปจึงให้ความสำคัญแก่การศึกษาโดยมีแนวคิดว่า ผู้ที่มีการศึกษาสูงจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในด้านต่างๆ ได้ดีกว่า ดังนั้น บุคคลทั่วไปจึงพยายามที่จะศึกษาให้ถึงระดับที่สูงที่สุด (นิตยา มากเจริญชัย. 2546 : 1)

ในการเสริมสร้างศักยภาพของมนุษย์ให้สูงขึ้นนั้น ย่อมหมายถึง การลงทุน หรือการนำทรัพยากรมาใช้เป็นจำนวนมากมาย ดังนั้นจึงถือได้ว่าการศึกษาเป็นการลงทุนอย่างหนึ่ง ซึ่งผลของการลงทุนจะเป็นความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของชาติ เพราะชาติจะพัฒนาสิ่งเหล่านี้ได้จะต้องพัฒนาคนเป็นอันดับแรก (บรรจง ชูสกุลชาติ. 2517 : 20)

อาร์ม บัควี (2529 : 29-30) กล่าวว่า การศึกษาเป็นสิ่งที่มุ่งสร้างความเจริญให้แก่บุคคล เป็นพลเมืองดี มีศีลธรรม สามารถประกอบสัมมาอาชีพได้ ซึ่งผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษา (Returns of education) ก่อให้เกิดสิ่งต่างๆ คือ

1. กำลังคน (Manpower) หมายถึง การศึกษาช่วยสร้างคนในด้านต่างๆ ให้ได้ตามความต้องการของประเทศชาติทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ
2. ทักษะและความรู้ (Skill and knowledge) หมายถึง เครื่องมือที่ช่วยให้บุคคลสามารถทำหน้าที่ทางเศรษฐกิจได้ดีขึ้น
3. วัฒนธรรม (Culture) หมายถึง การสร้างวัฒนธรรมที่มีคุณภาพสูงให้แก่สังคม เป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมให้ดีขึ้นและลดสิ่งบั่นทอนความเจริญของสังคมให้น้อยลง
4. ความเจริญทางเศรษฐกิจ (Economic growth) หมายถึง การเพิ่มผลผลิตของประเทศชาติโดยส่วนรวมหรือประสิทธิภาพการผลิต

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า การศึกษา เป็นสาเหตุของการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตของทุนมนุษย์ บทบาทของการศึกษานั้นจะอยู่ในรูปทักษะที่แฝงในตัวของคน ที่ถือว่าเป็น "ทุนมนุษย์" (Schultz, 1971 : 17) หรืออีกนัยหนึ่งถือได้ว่าเป็นการลงทุนในมนุษย์ การที่นักเศรษฐศาสตร์สมัยใหม่มองการศึกษาเป็นทุนมนุษย์ (Human capital) นั้น ก็เพราะเหตุที่ว่าการศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการผลิตที่มีประสิทธิภาพ การลงทุนทางการศึกษาจึงเป็นการสร้างสมทุนมนุษย์ ซึ่งมีผลสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการพัฒนาประเทศ

การศึกษา เป็นการลงทุนชนิดหนึ่งและการลงทุนนี้เป็นการสะสมทุนในตัวมนุษย์ ซึ่งมีผลอย่างสำคัญต่อกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจ และมีความเห็นต่อไปว่า มีปัจจัยหลายประการที่มีผลกระทบต่อการศึกษา เช่น โครงสร้างของระบบการศึกษา หลักสูตร วิธีการผลิต ประยุกต์วิทยา คุณภาพของเด็กก่อนวัยเรียน สภาพแวดล้อม ทุนและความสามารถในการประกอบการ โดยเฉพาะในเรื่องทุนนั้นมีความสำคัญมากต่อผู้ที่รับบริการทางการศึกษา ประเด็นปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับทุนนี้มีอยู่ 2 ประการ คือ ทุนส่วนตัวของผู้รับบริการการศึกษา หากมีรายได้ต่ำกว่าระดับหนึ่งแล้วย่อมไม่สามารถซื้อบริการการศึกษาได้ ทุนอีกประเภทหนึ่ง คือ การลงทุนจากรัฐบาล โดยที่รัฐบาลมีบทบาทในการจัดการศึกษามาก ดังนั้นเงินลงทุนที่รัฐบาลจัดสรรเพื่อการศึกษาจึงควรจะเป็นการศึกษาที่มีประโยชน์แก่สังคมส่วนรวมมากที่สุด (รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์, 2518 : 37-47)

อัมพร วิจิตรพันธ์ (2520 : 15-16) ได้กล่าวเสนอแนะว่า การลงทุนทางการศึกษา หมายถึง การลงทุนที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือรัฐบาลนำเงินมาใช้จ่ายเพื่อให้เกิดหรือช่วยให้เกิดผลผลิตและบริการ โดยผู้ลงทุนจะได้รับผลตอบแทน ซึ่งการจัดการศึกษาก็เข้าถึงเกณฑ์ของการลงทุน ทำให้พิจารณาได้ว่าการศึกษาคือการลงทุนอย่างหนึ่ง ด้วยเหตุผลดังนี้คือ

1. การศึกษานั้น ผู้ลงทุนมีทั้งรัฐและเอกชน โดยมีการนำเงินมาซื้อที่ดินก่อสร้างอาคารเรียน จัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอน ตลอดจนการจ้างครู อาจารย์มาเพื่อสอน เป็นต้น
2. ก่อให้เกิดผลผลิตในรูปของการที่ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับวิชาความรู้ และนำวิชาความรู้ไปประกอบอาชีพผลิตสินค้าและบริการต่างๆ

3. ผลตอบแทนแก่ผู้รับการศึกษา คือ ทำให้รายได้ของผู้สำเร็จการศึกษาเพิ่มขึ้น

4. ผลตอบแทนแก่ผู้ลงทุน ถ้าผู้ลงทุนเป็นรัฐบาลก็จะได้รับผลตอบแทนในรูปคุณภาพของ ประชากร ประชาชนอ่านออกเขียนได้ ลดปัญหาด้านอาชญากรรม เก็บภาษีอากรได้เพิ่มขึ้นซึ่งเป็นผลตอบแทนทางอ้อมที่อาจจะมองเห็นได้ไม่ชัด

จากแนวคิดเหล่านี้ จึงอาจสรุปได้ว่า การศึกษา เป็นการลงทุนชนิดหนึ่ง เพื่อเป็นการสะสมทุนในตัวมนุษย์ หรือพัฒนาทุนมนุษย์ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและประเทศชาติ

2. ความหมายและประเภทของค่าใช้จ่ายทางการศึกษา

ต้นทุนทางการศึกษาหรือค่าใช้จ่ายทางการศึกษา จะประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 2 ส่วนใหญ่ๆ (Blaugh. 1971 : 4) คือ

1. ต้นทุนทางสังคม (Social cost) ซึ่งยังสามารถแบ่งย่อยได้เป็นดังนี้

1.1 ต้นทุนทางตรงทางสังคม (Direct social cost) เป็นต้นทุนที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรของสังคมส่วนรวม แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1.1 ต้นทุนดำเนินการ (Recurrent cost) เป็นต้นทุนที่ใช้ในการดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษาในแต่ละปี ซึ่งประกอบด้วยรายการต่างๆ คือ เงินเดือนค่าจ้างอาจารย์ผู้สอน เงินเดือนพนักงานลูกจ้าง ค่าใช้จ่ายวัสดุ ค่าตอบแทน เป็นต้น

1.1.2 ต้นทุนด้านทรัพย์สิน (Capital cost) เป็นค่าใช้จ่ายในสิ่งก่อสร้างอาคารและที่ดิน ซึ่งทรัพย์สินเหล่านี้ไม่สามารถที่จะใช้ให้หมดไปได้ในเวลาปีเดียว ประโยชน์ของทรัพย์สินเกิดขึ้นเป็นเวลานานอย่างต่อเนื่อง

1.2 ต้นทุนทางอ้อมทางสังคม (Indirect social cost) เป็นต้นทุนสำหรับค่าเสียโอกาสของสังคมที่ควรจะได้รับจากการผลิตสินค้าและบริการ (Output foregone) จากการที่ใช้ทรัพยากรนั้นมาจัดการศึกษา

2. ต้นทุนส่วนบุคคล (Private cost) สามารถแบ่งได้ดังนี้

2.1 ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล (Direct private cost) เป็นต้นทุนที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรส่วนตัวในการศึกษา ประกอบด้วย

2.1.1 ค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียม

2.1.2 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่างๆ เช่น ค่าหนังสือ อุปกรณ์การเรียน ค่าเสื้อผ้า เป็นต้น

2.2 ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล (Indirect private cost) เป็นต้นทุนที่เกิดจากการเสียโอกาสของบุคคลที่จะต้องใช้เวลาในการศึกษาแทนที่จะไปประกอบอาชีพเพื่อก่อให้เกิดรายได้

ยูเนสโก (UNESCO. 1969 : 77) ให้ความหมายของค่าใช้จ่ายทางการศึกษาว่า เป็นค่าใช้จ่ายที่ก่อให้เกิดการขยายตัวของชุมชน และการจัดระบบการศึกษาตามแบบแผนที่กระทำขึ้นเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์โดยรวม ซึ่งค่าใช้จ่ายทางการศึกษา หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั้งที่เป็นเงินและไม่เป็นเงิน ประกอบด้วย

1. ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของรัฐ (Expenditure on public education)
2. ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของเอกชน (Expenditure on private education)
3. ค่าเสียโอกาส (Opportunity cost)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2534) ได้แบ่งค่าใช้จ่ายทางการศึกษาไว้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ค่าใช้จ่ายสถาบัน ประกอบด้วย

- 1.1 ค่าใช้จ่ายดำเนินการ ซึ่งรวมค่าใช้จ่ายในหมวดเงินเดือนค่าตอบแทน ค่าจ้าง ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภคและเงินอุดหนุน ทั้งในส่วนที่เป็นเงินงบประมาณแผ่นดิน เงินนอกงบประมาณแผ่นดินและเงินต่างประเทศ

- 1.2 ค่าใช้จ่ายทุนทรัพย์สิน ได้แก่ ค่าเสียโอกาสในการใช้อาคารสถานที่และครุภัณฑ์เพื่อการศึกษา แทนที่จะนำไปใช้ในกิจกรรมหรือบริการอื่นๆ

2. ค่าใช้จ่ายนักศึกษา ประกอบด้วย

- 2.1 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาโดยตรง ได้แก่ ค่าลงทะเบียนวิชาเรียน ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุงต่างๆ ค่าหนังสือ/ตำรา และอุปกรณ์การเรียนทุกชนิด

- 2.2 ค่าเสียโอกาสหรือรายได้ที่นักศึกษาได้รับจากการทำงานแทนการเรียน

- 2.3 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่จำเป็นอื่นๆ ในระหว่างการศึกษา ได้แก่ ค่าเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ค่าเดินทาง ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ค่ารักษาพยาบาล ค่าพักผ่อนหย่อนใจ ค่าสมาชิก และค่ากิจกรรมต่างๆ ค่าใช้จ่ายเหล่านี้ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยตรง

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัว ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายทางการศึกษานั้น หมายถึง ค่าที่พักอาศัย ค่าอาหารประจำวัน ค่าพาหนะหรือค่าเดินทางเพื่อการศึกษา ค่าบันเทิงและค่าพักผ่อนหย่อนใจ ค่าเสื้อผ้าและเครื่องนุ่มห่ม ค่ารักษาพยาบาล ค่าพาหนะเดินทางไปกลับภูมิลำเนาเดิม ค่าบริการส่วนตัว ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล

1. ความหมายของประสิทธิภาพ (Efficiency) และการวัดประสิทธิภาพ

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546 : 667) "ประสิทธิภาพ" หมายถึง ความสามารถที่ทำให้เกิดผลในการทำงาน

ประสิทธิภาพ หมายถึง การกระทำการใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่งและภายใต้จำนวนงบประมาณที่จำกัด กิจกรรมใดสามารถก่อให้เกิดผล (Output) สูงสุด เราเรียกกิจกรรมนั้นว่าเป็นกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ (วิระผล สุวรรณนันทน์. 2527 : 87)

ประสิทธิภาพ คือ ความเร็ว ซึ่งหมายถึง การลดต้นทุน และทรัพยากร และความรวดเร็วยังหมายถึง การประหยัดทั้งเวลา ทรัพยากรและคน (รุ่ง แก้วแดง. 2539 : 9)

ประสิทธิภาพ หมายถึงขนาด และความต้องการของความสำเร็จ หรือบรรลุผลตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของตนเอง และองค์กร (กันตยา เพิ่มผล. 2541 : 2)

ประสิทธิภาพ หมายถึง สามารถทำสิ่งต่างๆ ในวันนี้ได้ดีกว่าเมื่อวานและพรุ่งนี้จะต้องดีกว่านี้ คือทัศนคติที่ต้องปลูกฝังในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อเพิ่มผลผลิต เพราะการเพิ่มผลผลิตนั้นเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ลดต้นทุนการผลิต ทำให้สามารถใช้ประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากรที่มีจำกัด และการเพิ่มผลผลิตเป็นหน้าที่ของทุกคน (ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล. 2543 : 113)

ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่นำเข้า (Input) กับผลที่ได้รับ (Output) กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรที่นำเข้ากับผลผลิตที่ได้ออกมา ถ้าผลผลิตที่ออกมาได้มากกว่าทรัพยากร ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ เครื่องไม้เครื่องมือต่างๆ และวิธีการผลิตที่นำเข้า หมายความว่า องค์กรได้เพิ่มประสิทธิภาพ ในกระบวนการทำงานขึ้นแล้ว (มองในแง่มุมมองของผลผลิตที่ได้รับ) ขณะเดียวกันหากผลผลิตที่ได้ออกมาใช้ทรัพยากรน้อยหรือประหยัดที่สุด (มองในแง่มุมมองของกระบวนการหรือวิธีการผลิต) คือการหาวิธีการใช้ต้นทุนทางด้านทรัพยากรน้อยที่สุด หรือการทำให้สิ่งต่างๆ ที่ถูกต้องเหมาะสม เมื่อนำมารวมเข้ากับคามพึงพอใจของลูกค้า ประสิทธิภาพจึงสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้ (จีวี ดอกชะบา. 2545 : 7; อ้างอิงจาก Simon. 1960 : 180)

$$E = (O - I) + S$$

E = ประสิทธิภาพ (Efficiency)

O = ผลผลิตหรือผลงานที่ได้รับออกมา (Output)

I = ปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากรที่นำเข้าที่ใช้ไป (Input)

S = ความพึงพอใจในผลงาน (Satisfaction)

พีเทอร์สัน; และ พลาวแมน ได้กล่าวถึงความหมายของคำว่าประสิทธิภาพในการบริหารงานด้านธุรกิจ ในความหมายอย่างแคบไว้ว่า หมายถึง การลดต้นทุนในการผลิต ในความหมายอย่างกว้าง หมายถึง คุณภาพของการมีประสิทธิผล (Quality of effectiveness) และความสามารถในการผลิต (Competence and capability) การดำเนินงานทางด้านธุรกิจที่จะถือว่ามีประสิทธิภาพสูงที่สุดนั้น ก็เพื่อสามารถผลิตสินค้าหรือบริการในปริมาณและคุณภาพที่ต้องการและเหมาะสม และต้นทุนน้อยที่สุด เพื่อคำนึงถึงสถานการณ์และข้อผูกพันด้านการเงินที่มีอยู่ ดังนั้น แนวความคิดของคำว่า ประสิทธิภาพทางด้านธุรกิจในที่นี้มีองค์ประกอบ 5 ประการ คือ ต้นทุน (Cost) คุณภาพ (Quality) ปริมาณ (Quantity) เวลา (Time) และวิธีการในการผลิต (Method) (Peterson; & Plowman. 1953 : 443)

เฮอร์เบิร์ต ให้ทรรศนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพไว้ว่า ถ้าจะพิจารณาว่างานใดจะมีประสิทธิภาพสูงที่สุดนั้น ให้ดูจากความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) ผลผลิต (Output) ที่ได้รับออกมา เพราะฉะนั้นตามทรรศนะนี้ ประสิทธิภาพจึงเท่ากับผลผลิตลบด้วยปัจจัยนำเข้า ถ้าผลที่ได้มีค่าเป็นบวกคือผลิตผลมากกว่าปัจจัยนำเข้า หรือทรัพยากรที่ใช้ไป แสดงว่าเกิดประสิทธิภาพในการทำงาน และยังกล่าวอีกว่า ในทางสังคมศาสตร์ไม่สามารถจะวัดประสิทธิภาพโดยสมบูรณ์ได้แต่จะต้องวัดประสิทธิภาพในเชิงเปรียบเทียบ (Herbert. 1960 : 180-181)

พอยสเทอร์ ได้อธิบายว่า ประสิทธิภาพมี 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรก ประสิทธิภาพทางเทคโนโลยี (Technology Efficiency) หมายถึง การสร้างผลผลิตหรือผลลัพธ์โดยใช้ความพยายาม หรือค่าใช้จ่ายในอัตราต่ำสุด ลักษณะที่สอง ประสิทธิภาพทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Efficiency)

หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายทั้งหมดกับประโยชน์ทั้งหมดของโครงการ กล่าวโดยย่อก็คือ อัตราส่วนความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์กับผลผลิตส่งออกของนโยบาย แผนงาน โครงการ กับความพยายามหรือปัจจัยนำเข้าสู่ นโยบาย แผนงาน โครงการ โดยมุ่งที่จะเพิ่มผลลัพธ์ในระดับสูงต่อหนึ่งหน่วยการลงทุน หรือโดยมุ่งที่การลดการลงทุนต่ำสุดต่อหน่วยของผลลัพธ์ที่คงเดิม (ข้าเลื่อง พุฒพรหม. 2545 : 10; อ้างอิงจาก Poister. 1978)

ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2537 : 25-36) กล่าวว่า การหาเงินและการใช้เงินอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึง การหาเงินในลักษณะที่จัดเก็บได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยไม่รั่วไหล เก็บได้มาก มีวิธีการเพิ่มพูนรายได้ รู้จักจัดหาแก้ไขปรับปรุงการใช้เงินในลักษณะสุรุ่ยสุร่ายใช้เงินแบบสิ้นเปลือง สูญเปล่าให้เป็นการใช้เงินอย่างคุ้มค่า ใช้เงินมีเหตุผลเป็นสำคัญ สำหรับตัวชี้วัดประสิทธิภาพของการดำเนินงานของเทศบาล เป็นการกำหนดค่าใช้จ่าย หรืองบประมาณให้มีเหตุผลรัดกุมว่าจะใช้คนเท่าใด ใช้วัสดุอุปกรณ์เท่าใด ควรจะให้บริการให้ได้ผลดีอย่างไรจึงจะคุ้มค่าต้องงบประมาณ หรือต้นทุนในการดำเนินงาน ไม่ให้เกิดปัญหาคนล้นงานโดยไม่จำเป็น และไม่ให้มีการใช้จ่ายเงินโดยไม่คุ้มค่ากับบริการที่ให้แก่ประชาชน ตัวชี้วัดประสิทธิภาพนี้ เป็นอัตราส่วนของผลการดำเนินงานด้านต่างๆ ต่อทรัพยากรที่ใช้

ธานินทร์ ศิลปจารุ (2537 : 1, 12) การบริหารงานการเงิน เป็นการจัดการเกี่ยวกับการได้มา และการใช้ไปของเงินทุนทั้งหมดของธุรกิจ ซึ่งมีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลว การบริหารงานการเงินที่มีประสิทธิภาพจะแสดงออกมาให้เห็นได้ในรูปมูลค่าของธุรกิจ (Value of the firm) ซึ่งมูลค่าของธุรกิจนี้ คือความเจริญเติบโตของธุรกิจ ความเป็นปึกแผ่นของธุรกิจ ความมั่งคั่งในธุรกิจ ซึ่งอาจจะวัดได้จากฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของธุรกิจนั้นๆ ความเสี่ยง (Risk) และความสามารถในการทำกำไร (Profitability) เป็นปัจจัยสำคัญที่จะกำหนดมูลค่าของธุรกิจ ฉะนั้นการบริหารงานการเงิน จุดมุ่งหมายที่สำคัญคือการพยายามจัดการด้านการเงินให้มีประสิทธิภาพสูงสุด อันจะนำไปสู่กำไรในระยะยาว การวัดความสำเร็จมิใช่ดูจากการมีกำไรสูงๆ ธุรกิจที่จะมีความมั่งคั่งนั้น มักจะเลือกกำไรไม่ต้องสูงมาก แต่ต้องการมีกำไรระยะยาวๆ หรือเมื่อมองจริงๆ แล้วคือต้องการกำไรโดยรวมสูงสุดนั่นเอง ซึ่งการสร้างกำไรระยะยาวหรือกำไรรวมสูงสุด จะเกิดขึ้นได้จากการกำหนดเป้าหมายทางการเงิน 2 ประการ ได้แก่ สร้างสภาพคล่อง (Liquidity) และสร้างความมั่งคั่ง (Wealth maximization)

ธงชัย สันติวงษ์; และ ชัยยศ สันติวงษ์ (2537 : 73) กล่าวว่า อัตราส่วนทางการเงิน หมายถึง ตัวเลขของรายการสองรายการในงบการเงินหารกัน และเมื่อแปลความหมายโดยเปรียบเทียบกับตัววัดอันใดอันหนึ่งแล้ว จะมีความหมายและมีประโยชน์อย่างมากในการนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเงิน โดยแนวทางในการวิเคราะห์การเงินโดยใช้อัตราส่วนทางการเงินมี 2 แนวทางใหญ่ๆ คือ

1. การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend or time series analysis) เป็นการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนที่เปลี่ยนไปตามกาลเวลา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงทิศทางและภาพพจน์ของฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของกิจการในช่วงเวลาที่ผ่านมา

2. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ (Comparative or cross sectional analysis) เป็นการวิเคราะห์ถึงอัตราส่วนของกิจการ ณ จุดหนึ่งของเวลา โดยเปรียบเทียบกับอัตราส่วนของกิจการอื่น หรืออัตราส่วนมาตรฐานที่กำหนดขึ้นในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน

วรนาถ แสงมณี (2536 : 71-75) กล่าวว่า ในแต่ละปีนั้น กิจการจะเสนอการดำเนินงานในรูปแบบของรายงานประจำปี แก่ผู้ถือหุ้นและบุคคลภายนอกทั่วไป ซึ่งการนำเสนอดังกล่าวถือว่าเป็นหน้าที่ของผู้บริหารกิจการที่จะต้องแสดงข้อมูลอันหมายถึงประสิทธิภาพของการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินของกิจการในรอบระยะเวลาบัญชีหนึ่งๆ ซึ่งหากสังเกตรายงานประจำปี หรือประจำงวดระยะเวลาบัญชีที่กิจการพิมพ์เผยแพร่ผลงานการดำเนินงาน จะพบได้ว่าข้อมูลตัวเลขที่กิจการเปิดเผยต่อสาธารณชนโดยทั่วไปก็คือ งบการเงิน ดังนั้นงบการเงินจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากเปรียบได้กับกระจกสะท้อนภาพรวมถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานของฝ่ายบริหารกิจการในรอบระยะเวลาหนึ่ง

2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล

2.1 ขอบเขตและจุดมุ่งหมายของการบริหารการเงินบุคคล

สุขใจ น้ำผุด. (2543 : 3-7) ได้กล่าวถึงขอบเขตและจุดมุ่งหมายของการบริหารการเงินบุคคล มีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 จุดมุ่งหมายของการบริหารการเงินส่วนบุคคล

การบริหารการเงินบุคคล เป็นการบริหารเงินในส่วนของบุคคลให้บรรลุจุดมุ่งหมาย (Objective) ที่ตนวางไว้ คนเราทุกคนย่อมปรารถนาจะพบกับความสำเร็จในชีวิตด้วยกันทั้งนั้น ซึ่งความหวังของแต่ละคนย่อมมีต่าง ๆ กัน บางคนต้องการมีการศึกษา มีอาชีพก้าวหน้า สามารถหารายได้ได้มากจนสร้างความมั่งคั่งมั่นคงให้กับตนเองและครอบครัว แต่สำหรับบางคนก็เพียงเพื่อให้ชีวิตพออยู่ได้ให้ครอบครัวมีกินมีใช้ไม่ลำบาก และความสุขสบายในบั้นปลายของชีวิต แต่ไม่ว่าความปรารถนาของบุคคลจะเป็นอย่างไรก็ตาม “เงิน” เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้บุคคลได้รับในสิ่งที่ตนหวังไว้ ดังนั้นการเรียนรู้ในการจัดระเบียบการเงินของตนเองและครอบครัวอย่างมีประสิทธิภาพให้เกิดผล โดยเริ่มต้นวางแผนการเงินสำหรับตนเองและครอบครัวเสียแต่เนิ่นๆ แล้วก็ยอมทำให้ทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิตได้

2.1.2 ความหมายของการบริหารการเงินบุคคล

การบริหารการเงินบุคคลนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ กันคือ

การบริหารการเงินบุคคล (Personal Finance) หมายถึง การจัดระเบียบการเงินของบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการรู้จักจัดหาเงินเข้ามา และใช้จ่ายออกไปอย่างถูกต้อง ก่อให้เกิดผลดีจนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

การบริหารการเงินบุคคล หมายถึง การบริหารทรัพยากรทางการเงินที่บุคคลมีอยู่หรือได้มา (Personal Financial Resources) ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้อย่างดีที่สุด คือให้เขาได้รับความมั่งคั่งสูงสุด อันจะนำมาซึ่งความผาสุกและความมีเสถียรภาพทางการเงินของบุคคลนั้น

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า การบริหารการเงินส่วนบุคคล หมายถึง การจัดการการเงินใน ส่วนของบุคคลให้บรรลุเป้าหมาย (Goal) ที่บุคคลวางไว้

2.1.3 บทบาทและความสำคัญของการบริหารการเงินบุคคล

การบริหารการเงินเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของบุคคลทุกคน ซึ่งนอกจากจะมีผล ต่อความมั่นคงของบุคคลและครอบครัวแล้ว ยังส่งผลต่อความมั่นคงของสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ อีกด้วย ประโยชน์ของการบริหารการเงินบุคคล มีดังนี้

1. ให้บุคคลได้มีแนวทางในการวางแผนการเงินของตนเอง และครอบครัวได้อย่าง ถูกต้อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการจัดหา การใช้จ่าย การเก็บออมไว้ตลอดจนการลงทุน การรู้จักวางแผน และป้องกันสำหรับชีวิตและทรัพย์สินของตน อันจะนำมาซึ่งความมั่งคั่ง มั่นคงและความผาสุกสำหรับ บุคคลและครอบครัวของบุคคลนั้น

2. ส่งเสริมให้บุคคลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้องในทุก แง่มุมของชีวิต เนื่องจากมีหลายสิ่งที่คุณอาจนึกไม่ถึงได้คิดและคำนึงถึง เช่น การใช้จ่ายเงินเพื่อสุขภาพที่ดี การใช้จ่ายเพื่อพักผ่อนท่องเที่ยวที่ดี สิ่งเหล่านี้เป็นการช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้มีความเป็นอยู่ที่ สุขสบายอย่างสมบูรณ์แบบ และได้มีโอกาสใช้เงินที่ตนอดออมมาหาได้มาตลอดชีวิตให้เกิดผลจน คืบค้ำอย่างแท้จริง

3. การศึกษาการบริหารการเงินบุคคล ยังเป็นรากฐานความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ เพราะเมื่อการบริหารการเงินของครอบครัวได้ผลดีมีประสิทธิภาพ ประชาชนมี เงินเหลือส่งผลให้เกิดการออม และการลงทุนของประเทศได้มาก นอกจากนั้นเมื่อประชาชนส่วนใหญ่มี ความเป็นอยู่ที่ดีสุขสบาย ก็เป็นการช่วยรัฐประหยัดค่าใช้จ่ายทางด้านสวัสดิการสังคมลงไปได้อีกทางหนึ่ง

4. การศึกษาทางด้านการบริหารการเงินบุคคล ยังเป็นรากฐานความมั่นคงให้กับ เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพราะเมื่อการบริหารการเงินของครัวเรือนได้ผลดีมีประสิทธิภาพ ประชาชนมีเงินเหลือกินเหลือใช้ส่งผลให้เกิดการออมและการลงทุนของประเทศได้มาก นอกจากนั้นเมื่อ ประชาชนส่วนใหญ่มีความเป็นอยู่ที่ดีสุขสบายก็เป็นการช่วยรัฐประหยัดค่าใช้จ่ายทางด้านสวัสดิการสังคม ลงไปได้อีกทางหนึ่ง

2.1.4 ขอบเขตของการบริหารการเงินบุคคล

การบริหารการเงินบุคคลนั้นจะครอบคลุมถึงการจัดการการเงินที่สำคัญ ๆ ของบุคคลใน 6 ลักษณะ คือ

1. การสร้างฐานะความมั่นคงทางการเงิน (Financial health) ซึ่งได้แก่การมีงานทำ ที่เหมาะสมก่อให้เกิดรายได้ที่มั่นคง รู้จักวางแผนใช้จ่าย ทำงบประมาณตลอดจนการรู้จักเลือกใช้เครดิต เพื่อเสริมฐานะความเป็นอยู่ของชีวิตอีกด้วย

2. การรู้จักใช้เงินอย่างฉลาด (Spending money wisely) โดยใช้เงินเป็นในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอาหาร เครื่องนุ่งห่ม การคมนาคม และอื่นๆ

3. การใช้จ่ายเงินเพื่อที่อยู่อาศัย (Home and other real estate) เพื่อให้มีที่พำนักอัน สุขสบายและปลอดภัย อีกทั้งเป็นการลงทุนที่ไม่เสียหาย

4. การสร้างความมั่นคงให้แก่ชีวิตและทรัพย์สิน ด้วยการทำประกันภัย (Insurance program)

5. การลงทุนประเภทต่างๆ (Diversified investment portfolio) โดยเลือกหลักทรัพย์ลงทุนและสถาบันที่จะลงทุนให้เหมาะสม

6. การวางแผนการเงินสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณ (Retirement) เพื่อความมั่นคงและสุขสบายตลอดชั่วอายุขัยของบุคคล

2.1.5 ข้อคิดเกี่ยวกับการบริหารการเงินบุคคล

สำหรับข้อคิดเกี่ยวกับการบริหารการเงินบุคคลนั้นมีดังนี้

1. เวลาเป็นของมีค่าในการบริหารการเงินบุคคลควรจะใช้เวลาให้น้อยที่สุด
2. การจัดการเกี่ยวกับการเงินควรมีการยืดหยุ่นได้
3. ควรมีการปรับปรุงแผนระยะยาว และตรวจสอบอยู่เสมอ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ
4. ควรมีการวางแผนทางการเงินของครอบครัว
5. การซื้อของราคาแพงแล้วได้สินค้าคุณภาพดี จะทำให้เสียค่าใช้จ่ายในระยะยาวต่ำกว่าซื้อของราคาถูก แต่ได้สินค้าคุณภาพต่ำ
6. ควรหลีกเลี่ยงการเป็นหนี้โดยไม่จำเป็น เพราะการเป็นหนี้จะทำให้เสียค่าใช้จ่ายและอัตราดอกเบี้ยแท้จริงค่อนข้างสูง
7. พยายามเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด แต่ให้ได้ประโยชน์มากที่สุด โดยพยายามหลีกเลี่ยงการใช้นายหน้าหรือพ่อค้าคนกลางโดยไม่จำเป็น
8. พยายามบริหารเงินที่มีอยู่ให้ได้ประโยชน์สูงสุด
9. ควรพัฒนาปรับปรุงงานอดิเรกที่ทำอยู่ให้มีผลประโยชน์เกิดขึ้น อันเป็นการใช้เวลาว่างได้อย่างมีคุณค่า
10. ใช้ประสบการณ์และความรู้ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์เพิ่มพูน พยายามใช้โอกาสดีที่มีอยู่เท่าที่จะทำได้
11. ระยะเวลาเป็นสิ่งสำคัญ ควรวางแผนการลงทุนให้สอดคล้องกับเวลา

2.2 การวางแผนการเงินบุคคล

2.2.1 เป้าหมายในชีวิตของบุคคล (Personal Goals in Life)

บุคคลแต่ละคนย่อมมีเป้าหมายในชีวิตที่แตกต่างกันออกไป บางคนก็ต้องการให้ตนเองมีเงินให้มากที่สุด จึงพยายามเก็บออมทุกวิถีทาง ส่วนบางคนก็ต้องการให้มีชีวิตครอบครัวที่ดี บุคคลในครอบครัวมีการศึกษาอย่างเต็มที่ก็เพียงพอ ซึ่งอาจสรุปได้ว่าเป้าหมายของบุคคลโดยทั่วไปมี 2 ลักษณะ (สุขใจ น้ำผุด.2543 : 8) คือ

1. เป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับเงิน (Financial Goals) ซึ่งเป็นเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเงินของบุคคล อันจะเป็นผลให้ฐานะการเงินของบุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เป้าหมายการเงินจะบรรลุผลสำเร็จต่อเมื่อมีการวางแผนการเงิน (Financial Planning) ที่ดี เช่น การรู้จักทำงานประมาณ โดยการควบคุมการใช้เงินอย่างถูกต้องตามแผนที่วางไว้ ตัวอย่างเป้าหมายทาง

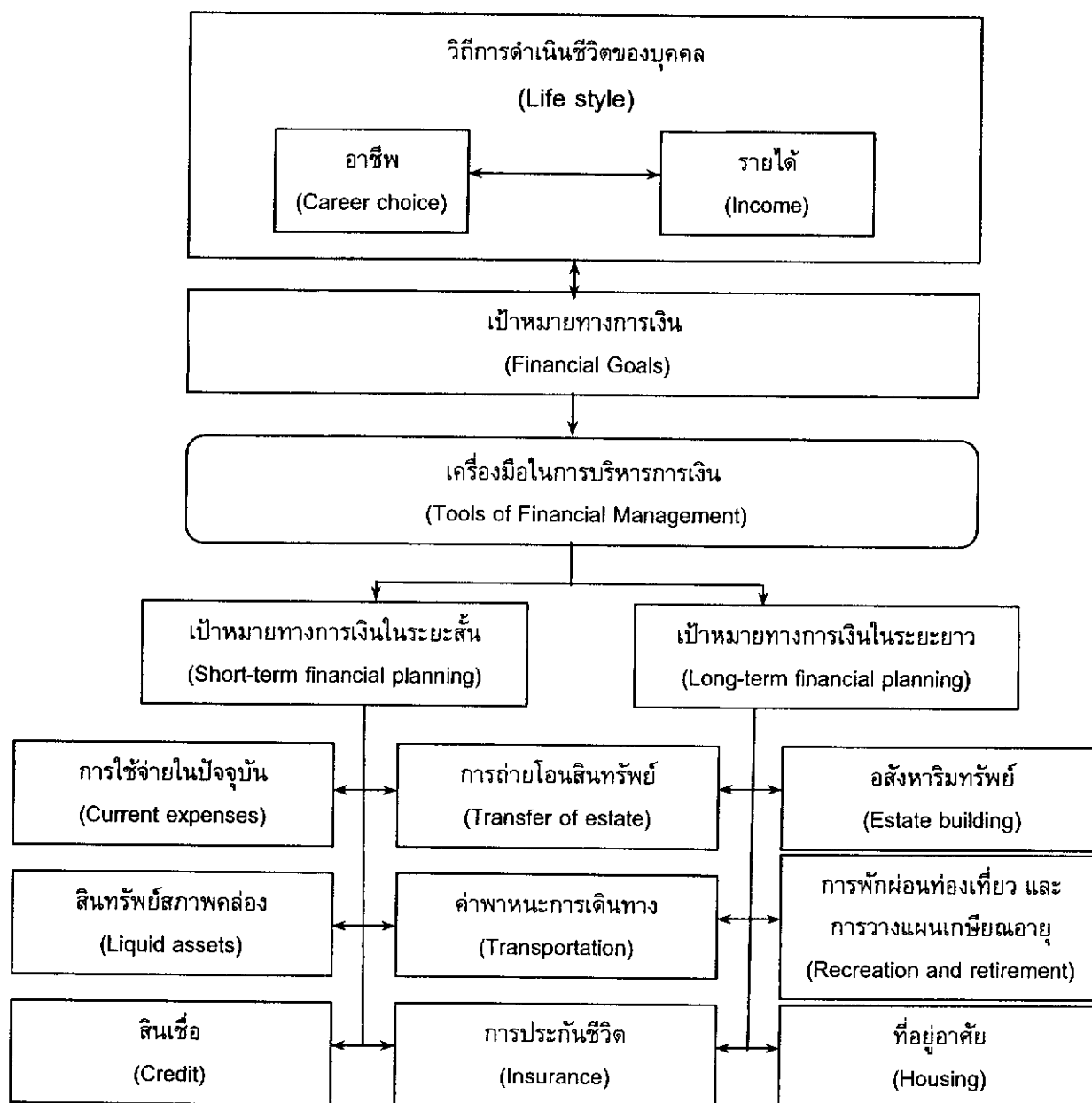
การเงินของบุคคล ได้แก่ การมีเงินให้เพียงพอในการศึกษา มีเงินซื้อบ้านเป็นของตนเอง หรือมีเงินใช้อย่างเพียงพอเมื่ออยู่ในวัยเกษียณอายุ เป็นต้น

2. เป้าหมายที่ไม่เกี่ยวกับเงิน (Nonfinancial Goals) บางครั้งเงินก็ไม่ใช่เป็นสิ่งที่บุคคลมุ่งหวังเสมอไป ทักษะคติ ความนึกคิดเกี่ยวกับครอบครัว สังคม ศีลธรรมและศาสนา อาจมีค่าสำคัญกว่าเงินก็ได้เพราะบางคนถือว่า เงินไม่ใช่เป็นสิ่งสำคัญที่สุดของชีวิต คนที่มีเงินใช้ว่าจะมีความสุขเสมอไป ดังนั้นเป้าหมายในชีวิตของบุคคลบางคนจึงไม่เกี่ยวกับเรื่องเงินเลยก็มี เช่น ต้องการให้ทุกคนในครอบครัวมีความสุข หรือบางคนต้องการสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้อื่นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

2.2.2 รูปแบบการบริหารการเงินบุคคล (Personal Financial Management Model)

สุขใจ หน้าผุด (2543 : 8-10) กล่าวว่า การบริหารการเงินบุคคล มีองค์ประกอบและความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับหลายสิ่ง เป็นต้นว่า อาชีพ (Career choice) รายได้ (Income) และวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล (Life style) ฯลฯ ดังรายละเอียดในภาพประกอบ 2 โดยการเลือกอาชีพ (Career choice) และรายได้ (Income) เป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล (Life style) ผู้ที่มีอาชีพดีมีรายได้สูงก็ย่อมจะมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีหรูหราและสะดวกสบาย ได้มากกว่าผู้มีรายได้น้อย และเขาย่อมสามารถกำหนดเป้าหมายทางการเงิน (Financial Goals) ของตนให้สูงกว่าได้ด้วย

คนเราไม่ว่าจะมีระดับรายได้ และความเป็นอยู่อย่างไรก็ตาม ก็ควรจะมีการกำหนดเป้าหมายทางการเงิน (Financial Goals) ของตนไว้ ซึ่งการตั้งเป้าหมายนี้ให้กำหนดในระดับที่เหมาะสมและคิดว่าตนเองสามารถทำได้ และจะบรรลุผลสำเร็จตามที่วางไว้ การกำหนดเป้าหมายทางการเงินนั้นควรมีการกำหนดทั้งเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาว กล่าวคือถ้าหวังจะให้ตนเองและครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดีในปัจจุบัน ก็ควรจะต้องมีการวางแผนทางการเงินในระยะสั้น (Short-term financial planning) ไว้ ซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการบริหารสินทรัพย์สภาพคล่อง (Liquid Assets) เช่น เงินสด เงินฝากต่างๆ รวมทั้งการใช้เงินกู้หรือเครดิตอื่นๆ สำหรับเรื่องการใช้เงินเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยนั้นเป็นได้ทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว เพราะเราอาจใช้วิธีเช่าหรือซื้อที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองก็ได้ เช่นเดียวกับการทำประกันชีวิตก็อาจจัดไว้ได้ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพราะบางคนอาจใช้วิธีทำประกันแบบเฉพาะกาล (Term insurance) หรือ บางคนอาจจะทำประกันแบบตลอดชีพ (Whole life insurance) แต่ถ้ามุ่งหวังจะให้ครอบครัวมีรากฐานที่มั่นคงและตนเองมีความสุขสบายในบั้นปลายชีวิต ก็ต้องเตรียมการวางแผนการเงินระยะยาว (Long-term financial planning) ไว้ด้วย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับการสร้างฐานะความมั่นคงให้บุคคลในอนาคต เช่น การวางแผนการเงินเพื่อเกษียณอายุ การซื้ออสังหาริมทรัพย์เพื่อสะสมไว้ ตลอดจนการโอนทรัพย์สินเหล่านี้ไปให้ทายาท หรือคนอื่น เป็นต้น ในการวางแผนทางการเงินที่ดีนั้น ผู้วางแผนควรมีความเข้าใจทางด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งรู้จักนำเครื่องมือต่างๆ ในการบริหารการเงิน (Financial management tools) มาใช้ให้เป็นประโยชน์ เพื่อในการวางแผนดังกล่าวถูกต้องสมเหตุสมผลและมีทางเป็นไปได้มากยิ่งขึ้น

ภาพประกอบ 2 รูปแบบการบริหารการเงินบุคคล

2.2.3 การกำหนดเป้าหมายทางการเงิน (Setting Financial Goals)

แนวความคิดในการกำหนดเป้าหมายทางการเงินนั้นมีอยู่ 3 ประการ คือ เพื่อการเพิ่มพูนเพื่อรักษาไว้ และเพื่อกระจายออกไปซึ่งทรัพยากรทางการเงินที่มีอยู่ อย่างไรก็ตามการกำหนดเป้าหมายทางการเงินนั้น ช่วงเวลาของความจำเป็นหรือความต้องการเงินย่อมมีต่างๆ กัน บางครั้งคนเราจำเป็นต้องการใช้เงินในช่วงระยะเวลาอันสั้น และบางครั้งเราก็ไม่มีความจำเป็นในปัจจุบัน แต่สำหรับระยะยาวในอนาคตแล้ว มีความจำเป็นอย่างแน่นอน ดังนั้นการกำหนดเป้าหมายทางการเงินของบุคคลจึงควรแบ่งออกเป็น 2 ระยะ (สุขใจ น้ำผุด. 2543 : 32-35) คือ

1. เป้าหมายระยะสั้น (Short-term Goal) เป็นการวางแผนสำหรับช่วงเวลาอันสั้น มีระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี การวางแผนทางการเงินระยะสั้นเป็นการวางแผนเพื่ออนาคตอันใกล้ ส่วนมากจะเกี่ยวข้องกับเรื่องการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน การเก็บเงินออมใช้จ่ายเป็นประจำ การซื้อของเงินผ่อน การจัดหาที่อยู่อาศัยชั่วคราว การเดินทาง ตลอดจนการต้องการความคุ้มครองในช่วงระยะเวลาอันสั้นของบุคคล

การวางแผนเป้าหมายทางการเงินของแต่ละบุคคลอาจจะไม่เหมือนกัน เพราะเป็นเรื่องเฉพาะตัว เนื่องจากแต่ละคนมีสภาพแวดล้อมและความจำเป็นไม่เหมือนกัน ซึ่งบางคนอาจมีเป้าหมายเป็นอย่างอื่น เช่น เก็บเงินไว้สำหรับทัศนศึกษาพักผ่อนในช่วงพักร้อน หรือเก็บออมไว้สำหรับศึกษาต่อปริญญาโท เป็นต้น และการที่จะทราบว่าเป้าหมายระยะสั้นที่กำหนดไว้จะเป็นไปได้หรือไม่เพียงใด สิ่งที่เรานำมาใช้คือ การจัดทำงบประมาณเงินสด (Cash budget) เพื่อให้ทราบว่าในปีข้างหน้าจะมีเงินสดรับเข้ามาอย่างไร จะมีค่าใช้จ่ายอะไรบ้างหักลบกันแล้วจะมีเงินเหลือ (หรือเงินขาด) ถ้ามีเงินเหลือก็สามารถนำมาใช้ตามแผนระยะสั้นที่วางไว้ได้

2. เป้าหมายระยะยาว (Long-term Goal) เป็นการวางแผนสำหรับช่วงระยะเวลาที่เกินกว่า 1 ปี อาจจะไปถึง 5, 10, 20 ปีข้างหน้า เป้าหมายทางการเงินระยะยาวส่วนมากจะเกี่ยวข้องกับการจัดสรรเงินไว้สำหรับอนาคตวันข้างหน้าและเพื่อความมั่นคง ความสุขสบายในบั้นปลายของชีวิตด้วย การวางแผนส่วนใหญ่จึงมักเกี่ยวกับเรื่อง การลงทุนอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ถาวร (Estate building) การวางแผนเกษียณอายุ (Retirement) การพักผ่อนท่องเที่ยว (Recreation)

โดยในการกำหนดเป้าหมายระยะยาวนี้ เนื่องจากอนาคตเป็นสิ่งไม่แน่นอน อาจมีเหตุการณ์ต่างๆ เกิดขึ้น ซึ่งทำให้เป้าหมายที่เราวางไว้มีการเปลี่ยนแปลงได้ อีกทั้งในระยะยาวยังมีปัจจัยอื่นๆ เข้ามากระทบต่อการกำหนดเป้าหมายของบุคคล จึงอาจจะทำให้ผลที่คาดไว้เปลี่ยนแปลงไปไม่ได้ เช่น อาจเกิดภาวะเงินเฟ้อ ค่าของเงินลดลง กระทั่งเงินที่ออมไว้ ทำให้ไม่สามารถซื้อหาสิ่งของตามแผนที่วางไว้ได้ ดังนั้นการวางแผนเป้าหมายระยะยาวควรมีการยืดหยุ่น และควรจะต้องคาดคะเนวางแผนเผื่อไว้ในเรื่องของเงินเฟ้อ และอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้นด้วย

2.3 การวัดฐานะการเงินของบุคคล

2.3.1 ความสำคัญของงบการเงิน

การที่จะรู้ถึงฐานะการเงิน ณ วันนี้ ของบุคคลได้นั้น ในช่วงรอบปีที่ผ่านมาบุคคลนั้นจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลทางการเงินทุกรายการที่เกิดขึ้น และนำมาทำสรุปออกมาเป็นรายงานทางการเงิน หรือที่เรียกกันว่า “งบการเงิน” ข้อมูลตัวเลขในงบการเงินจะบอกให้ทราบได้ว่า ขณะนี้ฐานะการเงินของบุคคลนั้นกำลังอยู่ ณ จุดไหน มีทรัพย์สินของตนเองมากเพียงพอหรือยังเป็นหนี้อยู่ เมื่อทราบฐานะการเงินแท้จริง ณ ขณะนี้ได้ ต่อไปบุคคลนั้นจะสามารถวางแผนการเงินสำหรับอนาคตได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นถ้าหากพิจารณางบการเงินออกมาพบว่า การเงินกำลังมีปัญหาเพราะเท่าที่ผ่านมาการใช้เงินอย่างไม่ถูกต้อง ก็จะได้หาทางแก้ไขต่อไป โดยงบการเงินของบุคคล (Personal Financial Statements) จะประกอบด้วยงบดุล (Balance Sheet or Statement of

Financial Position) และงบรายได้และค่าใช้จ่าย(Income and Expenditures Statement) (สุขใจ น้ำผุด. 2543 : 17-31) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. งบดุล (Balance Sheet) เป็นงบสรุปฐานะการเงินของบุคคล ณ เวลาหนึ่งเพื่อบอกให้ทราบว่า ณ เวลานั้นเขามีสินทรัพย์ หนี้สิน และเงินทุนส่วนที่เป็นของเขาเองเท่าไร เพื่อแสดงให้เห็นถึงความมั่งคั่ง (wealth) ของบุคคลนั้น งบดุลจึงประกอบด้วยรายการที่เป็นสินทรัพย์ หนี้สิน และเงินทุนส่วนที่เป็นของเขา โดยรายการทั้งสามจะสัมพันธ์และสมดุลตามสมการที่ว่า

$$\text{สินทรัพย์} = \text{หนี้สิน} + \text{ส่วนของผู้เจ้าของ}$$

ซึ่งหมายความว่า ทรัพย์สินที่บุคคลมีอยู่นั้น ได้มาจากการที่บุคคลนั้นได้อำนาจเงินของเขาเองไปซื้อหามา และบางส่วนอาจจะเป็นการกู้ยืมเงินคนอื่นเพื่อซื้อหามาก็ได้ สินทรัพย์ทั้งสิ้นที่เขามีอยู่ เมื่อหักหนี้สินที่เขาอยู่ยอกแล้วที่เหลือก็จะเป็นสินทรัพย์ส่วนที่เป็นของเขาอย่างแท้จริง

$$\text{สินทรัพย์} - \text{หนี้สิน} = \text{ส่วนของผู้เจ้าของ}$$

ดังนั้น ถ้าบุคคลมีส่วนที่เป็นของเขาเองมากเท่าไร หมายความว่าเขายังมีความมั่งคั่งขึ้นเท่านั้น

รายการงบดุลอาจมีรายละเอียดดังตาราง 1 (สุพพดา ปิยะเกศิน. 2546 : 10-11)

ตาราง 1 แสดงตัวอย่างงบดุลของครอบครัวนาย ก เมื่อวันที่ 1 มกราคม 25..

สินทรัพย์ (Assets)	
สินทรัพย์หมุนเวียน	มูลค่า(บาท)
เงินสด	
- เงินสดในมือ	10,000
- บัญชีเงินฝากกระแสรายวัน	1,000
- บัญชีเงินฝากออมทรัพย์	30,000
- มูลค่าเงินค้ำประกันทรัพย์สิน	-
เงินลงทุน	
- โครงการภายหลังการเกษียณอายุ	10,000
- หุ้นสามัญ	50,000
- พันธบัตรรัฐบาล	100,000
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	<u>201,000</u>
สินทรัพย์ประจำ	
รถยนต์ (มูลค่าตามราคาตลาด)	300,000
ทรัพย์สินส่วนตัว (เครื่องเรือน เครื่องเพชร ตู้เย็น โทรทัศน์ ฯลฯ)	350,000
บ้านและที่ดิน (มูลค่าตามราคาตลาด)	15,000,000
รวมสินทรัพย์ประจำ	<u>15,650,000</u>
รวมสินทรัพย์ทั้งหมด	<u>15,851,000</u>

ตาราง 1 (ต่อ)

หนี้สินและมูลค่าสุทธิ (Liabilities and Net worth)

หนี้สิน	มูลค่า(บาท)
หนี้สินที่ยังค้างชำระ	
- ค่าน้ำค่าไฟฟ้าค้างจ่าย	1,500
- ค่าโทรศัพท์ค้างจ่าย	300
รวมหนี้สินค้างชำระ	<u>1,800</u>
เงินกู้ที่ต้องผ่อนชำระ	
- ค่าผ่อนบ้านและที่ดิน	300,000

ตาราง 9 (ต่อ)

- ค่าผ่อนรถยนต์	-
รวมเงินกู้ผ่อนชำระ	<u>300,000</u>
รวมหนี้สินทั้งหมด	<u>301,800</u>
มูลค่าสุทธิ(หรือส่วนของเจ้าของ)รวมทั้งหมด	<u>15,549,200</u>

โดยสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ อาจมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สินทรัพย์ (Assets) คือรายการทรัพย์สินต่างๆ ที่บุคคลเป็นเจ้าของอยู่ซึ่งมีมากมายหลายประเภทแตกต่างกันตามลักษณะและประโยชน์ของการใช้สอย สินทรัพย์ต่างๆ ได้แก่ เช่น เงินสด เงินฝาก บ้าน รถยนต์ เฟอร์นิเจอร์ เครื่องประดับต่างๆ เป็นต้น ในการบริหารการเงินนิยมจัดกลุ่มสินทรัพย์ของบุคคลออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. สินทรัพย์สภาพคล่อง (Liquid Assets) คือสินทรัพย์ซึ่งบุคคลมีอยู่เพื่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันมีความคล่องตัวสูงนำมาใช้จ่ายซื้อหาสิ่งที่ต้องการได้ทันที สินทรัพย์เหล่านี้ได้แก่ เงินสด เงินฝากธนาคาร และเงินฝาก ณ สถาบันการเงินอื่น เป็นต้น

2. สินทรัพย์แท้จริง (Real Property) ได้แก่ สินทรัพย์ที่มีตัวตนมีราคาค่อนข้างสูง และมีอายุการใช้งานค่อนข้างนาน สินทรัพย์เหล่านี้ได้แก่ บ้านอยู่อาศัย รถยนต์ เป็นต้น

3. ทรัพย์สินส่วนตัว (Personal Property) เป็นสินทรัพย์ที่มีตัวตนมีไว้เพื่อใช้สอยส่วนตัวสำหรับหาความสุขและความสะดวกสบายให้กับชีวิต ทรัพย์สินเหล่านี้ได้แก่ เฟอร์นิเจอร์ เสื้อผ้า เครื่องใช้ เครื่องประดับ เครื่องเสียง ทีวี รวมทั้งภาพเขียนงานศิลปะต่างๆ

4. ทรัพย์สินลงทุน (Investments) ประกอบด้วยสินทรัพย์ทางการเงินต่างๆ (Financial Assets) ซึ่งมีไว้เพื่อหวังจะมีรายได้ตอบแทนจากการลงทุนในสินทรัพย์เหล่านั้น และเป็นการลงทุนเพื่อเก็บออมไว้ใช้จ่ายในวันข้างหน้า หรือเพื่อสะสมไว้สำหรับสร้างความมั่นคงให้ตนเองในอนาคต ทรัพย์สินลงทุนต่างๆ ได้แก่ หุ้นกู้ หุ้นทุนของบริษัทต่างๆ หน่วยลงทุนของกองทุนรวม การลงทุนในที่ดิน กิจการลงทุนในธุรกิจ มูลค่าเวรคืนเงินสดสำหรับกรรมธรรม์ประกันชีวิต เงินบำนาญบำนาญที่จะได้รับในอนาคต ซึ่งสินทรัพย์ลงทุนเหล่านี้ จะมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะทำให้แผนการเงินระยะยาวของบุคคลประสบความสำเร็จได้ตามเป้าหมายที่วางไว้

การบันทึกมูลค่าทรัพย์สินทุกชนิดดังกล่าวในงบดุลจะใช้บันทึกด้วยราคาปัจจุบันหรือราคาตลาด (Current fair market value) ไม่ใช่ราคาซื้อดั้งเดิม (Original purchase price) เพราะราคาตลาดเป็นราคาแท้จริง (Actual value) เหมาะสมและเป็นความจริงที่สุดในขณะนั้น

หนี้สิน (Liabilities) คือเงินที่บุคคลได้กู้ยืมคนอื่นเข้ามา และมีพันธะต้องชำระคืนในอนาคต หนี้สินอาจจะเป็นหนี้สินส่วนตัวหรือหนี้สินของครอบครัวก็ตาม เช่นหนี้ค้ำชำระค่าสินค้าจากร้านค้า หนี้ค้ำชำระของบัตรเครดิต หนี้ค้ำชำระในการซื้อของผ่อนส่ง หนี้เงินกู้ธนาคาร หนี้ซื้อที่ดิน ผ่อนบ้าน เป็นต้น หนี้บางประเภทเรามีพันธะที่จะต้องหาเงินมาใช้คืนอย่างรวดเร็ว แต่บางประเภทเจ้าหนี้ก็ยอมให้ผ่อนใช้เป็นระยะเวลานานได้ ในการทำงบดุลควรจัดแบ่งกลุ่มประเภทหนี้สินเพื่อจะไว้จัดเตรียมเงินและวางแผนชำระคืนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมตรงตามเวลาซึ่งโดยทั่วไปจะแบ่งเป็น

1. ค่าบิลค้างชำระ (Unpaid Bill) ซึ่งเกิดขึ้นจากการซื้อสินค้าและบริการต่างๆ ที่ผู้ขายยอมให้ชำระเงินภายหลังโดยจะส่งบิลมาเรียกเก็บเงิน ซึ่งจะใช้เวลาชำระเงิน 2-3 สัปดาห์หลังจากที่ซื้อแล้ว หนี้พวกนี้เป็นเงินจำนวนไม่มากนัก และต้องชำระคืนเร็ว ดังนั้นจึงควรจัดสรรเงินให้พร้อมที่จะชำระหนี้เมื่อมีบิลส่งมาเรียกเก็บ

2. เครดิตหมุนเวียน (Revolving Credit) ส่วนมากเจ้าหนี้มักให้วงเงินเครดิตไว้จำนวนหนึ่ง และผู้ได้รับจะต้องใช้จ่ายเงินภายในวงเงินเครดิตที่เขาอนุญาต โดยต้องชำระคืนเมื่อครบกำหนดหลังจากชำระคืนแล้วก็สามารถเบิกไปใช้ได้ใหม่ หนี้พวกนี้ได้แก่ การกู้ยืมเงินเบิกเกินบัญชีจากธนาคาร ซึ่งเราต้องมีเงินสดชำระหนี้ให้ตรงเวลามิฉะนั้นจะต้องเสียดอกเบี้ยแพง และหากชำระเลยกำหนดเวลาบ่อยๆ อาจถูกยกเลิกการใช้วงเงินก็ได้

3. หนี้ค่าผ่อนสินค้า (Consumer Installment Loans) เกิดขึ้นจากการซื้อของทุกชนิดเป็นเงินผ่อน (ยกเว้นการซื้อสังหาริมทรัพย์) โดยเจ้าหนี้จะให้เวลาการผ่อนชำระเป็นงวดๆ ซึ่งควรมีการผ่อนชำระให้ตรงเวลามิฉะนั้นจะถูกปรับต้องเสียดอกเบี้ยแพง หรือถ้าติดค้างนานๆ เลยกำหนดอาจจะถูกริบสินค้าที่ซื้อคืนไปก็ได้

4. หนี้ค่าซื้อสังหาริมทรัพย์ (Mortgage Loans) ส่วนมากเกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์ เช่น การซื้อบ้านและที่ดิน ซึ่งมีอายุการชำระคืนนานเป็น 10, 15 ปี หรือนานกว่านั้น ดังนั้นการก่อหนี้ระยะยาวเช่นนี้บุคคลควรต้องวางแผนการเงินอย่างดีเสียก่อน และประเมินกำลังแล้วว่า จะสามารถชำระคืนในอนาคตได้อย่างแน่นอนจนตลอดรอดฝั่ง

การบันทึกมูลค่าหนี้สินลงในงบดุล จะบันทึกเฉพาะจำนวนมูลค่าหนี้คงเหลือที่ค้างชำระอยู่เท่านั้น หรือถ้าเป็นเงินกู้ก็คือเงินกู้ส่วนที่เหลืออยู่เท่านั้น

ส่วนของผู้เจ้าของ (Net worth) หมายถึง สินทรัพย์ส่วนที่เหลืออยู่หลังจากหักหนี้สินที่มีอยู่ทั้งหมดออกไปแล้ว ซึ่งส่วนที่เหลืออยู่นี้จะเป็นทรัพย์สินที่บุคคลเป็นเจ้าของอย่างแท้จริงและเป็นสิ่งแสดงถึงความมั่งคั่งของบุคคลนั้นด้วย

$$\text{สินทรัพย์ทั้งหมด} - \text{หนี้สินทั้งหมด} = \text{ส่วนของผู้เจ้าของ}$$

ส่วนของเจ้าของ (Net worth) ของบุคคลยังมีเพิ่มขึ้นเท่าไร ก็แสดงให้เห็นถึงความมั่งคั่งของบุคคลนั้นที่ยังเพิ่มขึ้น และส่วนของเจ้าของจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เป้าหมายทางการเงินที่บุคคลวางไว้ประสบความสำเร็จได้ ดังนั้นการบริหารการเงินที่ดีบุคคลควรหาทางทำให้ส่วนของเจ้าของของตนเพิ่มขึ้น

2. งบรายได้และค่าใช้จ่าย (Income and Expenditures Statement)

งบรายได้และค่าใช้จ่าย หรือที่บางคนเรียกสั้นๆ ว่า งบรายได้ (Income Statement) เป็นงบที่แสดงให้เห็นถึงรายได้ และรายจ่ายทั้งสิ้นของบุคคลสำหรับช่วงระยะเวลาหนึ่ง (ซึ่งโดยทั่วไปมักเป็นหนึ่งปี) เพื่อบอกให้ทราบว่าในช่วงหนึ่งปีที่ผ่านมาบุคคลนั้นมีรายได้ทั้งสิ้นเท่าไร และมีค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้นเท่าไร สรุปแล้วเขามีเงินสดเพิ่มขึ้น (surplus) หรือขาดไป (deficits) เป็นจำนวนเท่าไร

การบันทึกงบรายได้และค่าใช้จ่ายของบุคคล จะบันทึกโดยใช้เกณฑ์เงินสด (Cash Basis) คือจะมีการบันทึกงบรายได้และค่าใช้จ่ายต่อเมื่อได้มีการรับเงินสดเข้ามาจริง และจ่ายเงินสดออกไปจริงๆ เท่านั้น

รายได้ (Income)

รายได้หรือพูดอย่างง่าย ๆ อีกอย่างก็คือ จำนวนเงินสดที่บุคคลได้รับเข้ามานั่นเอง (The amount of cash in) ซึ่งเงินที่ได้รับเข้ามาอาจมาได้จากหลายทางเช่น เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส ค่าคอมมิชชั่น เงินปันผล ดอกเบี้ยรับ เงินรับค่ากรรมธรรม์ประกันชีวิต เงินบำเหน็จบำนาญกองทุนเลี้ยงชีพ และเงินค่าประกันสังคม ตลอดจนเงินได้รับอื่นๆ เช่น การขายทรัพย์สิน เงินรางวัลตอบแทนต่างๆ เป็นต้น ดังรายละเอียดในตาราง 2

ในการคำนวณรายรับนั้นบุคคลจะต้องเอารายรับเบื้องต้น (Gross income) ที่ได้รับมาคิดคำนวณไม่ใช่เอาเงินรับสุทธิ (Net income) คือ เงินได้หลังหักภาษีแล้วมาคิด

ตาราง 2 แสดงแหล่งที่มาของรายได้

แหล่งที่มาของรายได้
เงินเดือนและค่าจ้าง
โบนัสและค่านายหน้า
เงินประกันชีวิต, ประกันสังคม
เงินบำเหน็จบำนาญ, สรรองเลี้ยงชีพ
รายได้จากการลงทุน (เงินปันผล, ดอกเบี้ย, ส่วนเกินมูลค่าหุ้น, ค่าเช่า)
รายได้อื่นๆ (การขายทรัพย์สิน, เงินคืนค่าภาษี)

ค่าใช้จ่าย (Expenditure)

ค่าใช้จ่ายหรือจำนวนเงินสดที่บุคคลใช้จ่ายออกไป (The amount of cash out) บุคคลมีการใช้จ่ายมากมาย เพื่อวัตถุประสงค์ที่ต่างๆ กัน เช่น การใช้จ่ายเพื่อดำรงชีวิตประจำวัน การใช้จ่ายเพื่อซื้อทรัพย์สินบางอย่าง การใช้จ่ายค่าภาษี และการชำระหนี้สิน

ค่าใช้จ่ายต่างๆ เหล่านี้บางรายการเป็นค่าใช้จ่ายคงที่ (Fixed expenditures) ต้องจ่ายเท่ากันทุกงวดจำนวนแน่นอน เช่น ค่าผ่อนบ้าน ค่าเบี้ยประกัน ฯลฯ แต่บางรายการเป็นค่าใช้จ่ายผันแปร (Variable expenditures) คือจำนวนที่จ่ายไม่คงที่แน่นอน ผันแปรไปตามเหตุการณ์ความจำเป็นเช่น ค่าอาหาร เสื้อผ้า หรือค่าใช้จ่ายเพื่อการพักผ่อนบันเทิง

งบรายได้และค่าใช้จ่ายนั้น เมื่อนำรายได้เปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายแล้ว ถ้ารายได้ทั้งสิ้นมีมากกว่ารายจ่ายทั้งสิ้น ก็จะมีเงินสดส่วนเกิน (Cash surplus) เกิดขึ้น ในทางตรงข้ามถ้ารายได้น้อยกว่าค่าใช้จ่ายก็จะเกิดเงินสดส่วนขาด (Cash deficit) เกิดขึ้น โดยจะส่งผลกระทบต่อส่วนของผู้เจ้าของ (Net worth) ในงบดุล ซึ่งถ้าเป็นเงินสดส่วนเกิน จะเกิดผลดีทำให้เงินออมเพิ่มขึ้น ซึ่งสามารถนำไปลงทุนหาประโยชน์ได้ยิ่งทำให้สินทรัพย์ของบุคคลเพิ่มยิ่งขึ้น หรือไม่ก็นำไปนำไปชำระหนี้สินทำให้หนี้ที่มีอยู่ลดน้อยลง ซึ่งหมายถึงภาระค่าใช้จ่ายของบุคคลในอนาคตลดน้อยลง สรุปก็คือเป็นการเพิ่มขึ้นของส่วนของผู้เจ้าของ (Net worth) หรือเป็นการเพิ่มความมั่งคั่งให้กับเจ้าของนั่นเอง แต่ถ้าเป็นเงินสดส่วนขาด หมายความว่า เรามีเงินสดขาดมือเกิดขึ้น ซึ่งไม่ว่าจะหาเงินมาชดเชยโดยวิธีใดก็ตาม จะส่งผลให้ความมั่นคงทางการเงินของเราลดลงทั้งสิ้น เพราะทำให้ส่วนของผู้เจ้าของ (Net worth) ขาดหายไป ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเงินในอนาคตของบุคคลนั้น ดังนั้นในการบริหารการเงินที่ดีต้องระมัดระวังไม่ให้มีการใช้จ่ายเกินตัวคือ มีรายจ่ายเกินกว่ารายได้บ่อยๆ มิฉะนั้นมีโอกาสที่จะล้มละลายในวันข้างหน้าได้ สำหรับรายการงบรายได้และค่าใช้จ่าย อาจมีรายละเอียดดังตาราง 3 (สุพพดา ปิยะเกตุสิน. 2546 : 8-9)

ตาราง 3 แสดงตัวอย่างของงบรายได้และรายจ่ายส่วนบุคคลประจำปี พ.ศ. 25.. ของครอบครัวนาย ก

รายได้ (Income)	มูลค่า (บาท)
เงินเดือนนาย ก	240,000
รายได้พิเศษของนาย ก	200,000
เงินเดือนภรรยา นาย ก	180,000
รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากประจำ	30,000
รวมรายได้ทั้งหมด	<u>650,000</u>
ค่าใช้จ่าย (Expenditures)	
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	
- นาย ก	8,400
- ภรรยา	6,000
รวม	14,400
บ้านที่อยู่อาศัย	
- เงินผ่อนชำระ	48,000
- ค่ากรรมธรรม์ประกันอัคคีภัย	600
- ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	6,000
- ค่าน้ำ ค่าไฟ และสาธารณูปโภคภายในบ้าน	12,000
รวม	66,600

ตาราง 3 (ต่อ)

ค่าใช้จ่าย (Expenditures) (ต่อ)	มูลค่า (บาท)
อาหาร	54,000
เครื่องนุ่งห่ม	
- นาย ก	5,000
- ภรรยา	10,000
- บุตร 3 คน	10,000
รวม	25,000
ค่าพาหนะเดินทาง	
- เงินผ่อนชำระค่าซื้อรถยนต์	120,000
- ค่ากรรมธรรม์ประกันอุบัติเหตุ	3,000
- ค่าน้ำมันรถ และค่าบำรุงรักษา	36,000
- ค่าซ่อมแซมรถ	10,000
รวม	169,000
ค่าพักผ่อนหย่อนใจ	
- ค่ามหรสพและงานเลี้ยงต่างๆ	3,000
- รายจ่ายค่าพักผ่อนวันหยุด	6,000
รวม	9,000
ค่ารักษาพยาบาล	
- ค่ายารักษาโรค	6,000
- ค่าทำฟัน	4,000
- ค่ายาประจำบ้าน	1,000
รวม	11,000
ค่ากรรมธรรม์ประกันชีวิตแบบตลอดชีพ	5,000
ค่าเล่าเรียนบุตร	20,000
ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล (นาย ก ภรรยา และบุตร)	9,000
เงินออมเพื่อการเกษียณอายุ	10,000
ค่าภาษีสังคัมและการบริจาคการกุศลต่างๆ	3,000
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดอื่นๆ	6,000
รวมรายจ่ายทั้งหมด	<u>402,000</u>
จำนวนเงินคงเหลือ	<u>248,000</u>

2.3.2 การใช้อัตราส่วนทางการเงินเพื่อวิเคราะห์ความมั่นคงทางการเงินของ

บุคคล

บุคคลจำเป็นต้องหาทางปรับปรุงฐานะทางการเงินของตน ให้ดีขึ้นอยู่ตลอดเวลา คือทำให้ตัวเลขในงบการเงินมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นเสมอ และให้เป็นที่ยอมรับของเจ้าหนี้หรือสถาบันการเงินที่ปล่อยสินเชื่อที่จะปล่อยเงินกู้ ในการติดตามความก้าวหน้าทางการเงินของบุคคลว่าดีขึ้นหรือเลวลงเพียงใดนั้น มีอัตราส่วนทางการเงินที่นิยมนำมาใช้วัด ได้แก่ อัตราส่วนความมั่นคงทางการเงิน (Solvency Ratio) อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) อัตราส่วนการออม (Savings Ratio) และอัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้ (Debt Service Ratio) (สุขใจ หน้าผุด. 2543 : 28-31) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. อัตราส่วนความมั่นคงทางการเงิน (Solvency Ratio)

ตามที่ได้กล่าวแล้วว่า รายการส่วนของเจ้าของ (Net worth) ในงบดุล คือรายการที่แสดงให้เห็นถึงฐานะแท้จริงของบุคคล ยิ่งส่วนของเจ้าของมีมากเท่าไร ความมั่นคงทางการเงินของเขาก็ยิ่งมากขึ้นเท่านั้น โดยอัตราส่วนที่แสดงความมั่นคงทางการเงินคือ

$$\text{อัตราส่วนความมั่นคงทางการเงิน} = \frac{\text{ส่วนของเจ้าของทั้งหมด}}{\text{สินทรัพย์ทั้งหมด}}$$

อัตราส่วนความมั่นคงทางการเงินนี้จะมีหน่วยเป็นเปอร์เซ็นต์ (%) ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่าในทรัพย์สินทั้งสิ้น 100% นั้นเป็นของบุคคลอย่างแท้จริงเท่าไร ถ้าอัตราส่วนนี้ต่ำมากแสดงว่าเขาจะมีปัญหาการเงินในอนาคตได้ อัตราส่วนความมั่นคงทางการเงินจะชี้ให้เห็นถึงโอกาสที่จะประสบปัญหาทางการเงินได้ในอนาคต ไม่เกี่ยวกับความสามารถในการชำระหนี้ในปัจจุบัน

2. อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)

อัตราส่วนสภาพคล่อง หมายถึง การที่บุคคลมีสินทรัพย์ที่มีความคล่องตัวสูง (Liquid Assets) หรือสินทรัพย์ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย ให้เพียงพอที่จะชำระหนี้สินหมุนเวียนได้ตรงตามเวลา ซึ่งอัตราส่วนสภาพคล่องนี้จะมีหน่วยเป็นเปอร์เซ็นต์ (%) โดยมีสูตรดังนี้

$$\text{อัตราส่วนสภาพคล่อง} = \frac{\text{สินทรัพย์สภาพคล่อง}}{\text{หนี้ระยะสั้นทั้งหมด}}$$

โดย สินทรัพย์สภาพคล่อง (Liquid Assets) อาจได้จาก เงินสด เงินฝาก บัญชีเงินออม เงินลงทุนระยะสั้น

หนี้ระยะสั้นทั้งหมด (Current debt) อาจประกอบด้วย ค่าบิลค้างชำระ เครดิตหมุนเวียน หนึ่งงวดค่าผ่อนสินค้า หนี้ค่าผ่อนรถยนต์ หนึ่งงวดค่าซื้ออสังหาริมทรัพย์ ค่าใช้จ่ายซึ่งเป็นภาระที่จะต้องจ่ายภายใน 1 ปี รวมกันเป็นหนี้ระยะสั้นทั้งหมด (Total current debt)

การที่บุคคลมีสินทรัพย์สูงก็ไม่ได้หมายความว่า เขาจะสามารถชำระหนี้ได้ในทันทีเสมอไป ถ้าสินทรัพย์ส่วนใหญ่ของเขาเป็นสินทรัพย์ที่ไม่มีความคล่องตัว (Illiquid Assets) เช่นบ้านและที่ดินจะไม่สามารถนำมาชำระหนี้ได้ทันที การจะชำระหนี้ให้ได้ตรงเวลา บุคคลจะต้องมีสินทรัพย์

สภาพคล่องไว้ให้มากพอ โดยการถือเงินสดหรือสินทรัพย์ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่ายไว้จำนวนหนึ่งอย่างเหมาะสม หรือมีเงินนั้นก็ควรต้องหารายได้เข้ามาให้ได้พอสมควร และมากพอที่จะเอามาชำระหนี้ได้ จะได้ไม่เกิดปัญหาทางการเงินขึ้น

3. อัตราส่วนการออม (Savings Ratio)

จากงบรายได้และค่าใช้จ่ายของบุคคล ซึ่งทำให้ทราบว่าในช่วงที่ผ่านมาเขามีเงินสดคงเหลือ (Cash surplus) หรือเงินสดส่วนขาดมือ (Cash deficit) เท่าไร ในกรณีรายได้ทั้งสิ้นมากกว่ารายจ่ายทั้งสิ้น เขาก็จะมีเงินส่วนหนึ่งเหลือเก็บออมไว้ การพิจารณาความสามารถในการออมของบุคคลดูได้จากอัตราส่วนการออมดังนี้

$$\text{อัตราส่วนการออม} = \frac{\text{เงินสดคงเหลือ}}{\text{รายได้หลังหักภาษี}}$$

อัตราส่วนการออมนี้ จะมีหน่วยเป็นเปอร์เซ็นต์ (%) ซึ่งจะชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพการออมของบุคคลเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้หลังหักภาษีแล้ว การจะบอกว่าเขามีความสามารถในการออมมากน้อยแค่ไหนก็ต้องเปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานการออมของบุคคลโดยทั่วไป โดยอัตราส่วนการออมจากการสำรวจการออมส่วนบุคคลของคนไทยเมื่อปี พ.ศ. 2545 อยู่ที่ระดับ 6.22% ของรายได้หลังหักภาษี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2547 : 15) และบุคคลทั่วไปจะสามารถออมเงินได้อย่างมากไม่เกิน 30% ของรายได้รวมต่อเดือน (วลัยพร ทิพย์สุภลักษณ์; และคนอื่นๆ. 2544 : 26)

ในเรื่องการออมนี้เป็นเหตุผลความจำเป็นส่วนบุคคลแต่ละคนด้วย เพราะความต้องการใช้เงินมีต่างๆ กันเช่นถ้าต้องการใช้เงินเพื่อปลูกบ้านอยู่อาศัยแล้ว อัตราส่วนการออมของเขาก็จะต้องมีอยู่ในระดับสูงกว่าอัตรามาตรฐานมากทีเดียว

อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนการออมจะเป็นอัตราส่วนที่สำคัญที่ชี้ให้เห็นว่าบุคคลจะมีโอกาสที่จะทำให้เป้าหมายทางการเงิน (Financial goal) ที่เขาวางไว้นั้นประสบความสำเร็จได้มากน้อยเพียงใด

4. อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้ (Debt Service Ratio)

เมื่อเกิดขัดข้องทางการเงินบางครั้งคนเราก็จำเป็นต้องกู้หนี้ยืมสินมาใช้บ้าง แต่อย่างไรก็ตาม การบริหารการเงินที่ดีนั้นเขาจะต้องไม่ก่อหนี้มากเกินไปจนเกิดปัญหาไม่สามารถชำระคืนได้ อัตราส่วนที่จะบอกให้ทราบว่าคนเราควรมีหนี้ในระดับใดจึงจะเหมาะสมและไม่เป็นภาระหรือเกินกำลังที่จะสามารถชำระคืนได้ คือ

$$\text{อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้} = \frac{\text{ภาระหนี้สินที่ต้องชำระคืนต่อเดือน}}{\text{รายได้ต่อเดือน(ก่อนหักภาษี)}}$$

อัตราส่วนนี้จะมีหน่วยเป็นเปอร์เซ็นต์ (%) โดยเป็นการนำเอาภาระหนี้สินที่จะต้องชำระคืนเป็นเดือน เดือนละครั้งนั้นมาเปรียบเทียบกับรายได้ที่ได้รับเข้ามาในแต่ละเดือน เพื่อดูว่าในเดือนหนึ่งๆ บุคคลนั้นมีหนี้ที่ต้องชำระมากน้อยเพียงใด เกินกำลังความสามารถของเขาหรือไม่ ถ้าเขา

จะก่อหนี้เพิ่มอีกเขาจะยังพอที่จะสามารถชำระคืนได้หรือไม่ เช่น ถ้าอัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้ของเขาต่ำมาก แสดงว่าฐานะการเงินเขาดีพอที่จะก่อหนี้เพิ่มได้อีก แต่ถ้าอัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้มีสูงแล้ว เขาก็ควรต้องระมัดระวังในการใช้เงินต่อไปต้องอาศัยเงินของตนเองเท่านั้น จะกู้หนี้ยืมสินมาใช้อีกไม่ได้

ทุกคนควรต้องตระหนักเสมอว่าการมีหนี้ไม่ใช่สิ่งที่ดีเสมอไป เพราะอนาคตเป็นสิ่งไม่แน่นอน อาจมีปัญหาทางการเงินอย่างไม่คาดคิดเกิดขึ้น ซึ่งจะเป็นปัญหาในตอนชำระหนี้คืน ดังนั้น ในทางปฏิบัติจึงได้มีผู้วางเกณฑ์มาตรฐานไว้ว่า เพื่อความปลอดภัย "บุคคลไม่ควรก่อหนี้ ซึ่งจะต้องชำระคืนมากกว่า 1/3 ของรายได้แต่ละเดือน" (หรือประมาณ 35% ของรายได้) (ทั้งนี้ถ้าไม่คำนึงถึงสินทรัพย์อื่นที่เขาถืออยู่)

อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้ จะเป็นประโยชน์ให้กับธนาคารหรือสถาบันการเงินต่างๆ ที่จะปล่อยสินเชื่อให้กับบุคคลเพราะจะทราบได้ว่า กำลังความสามารถของผู้กู้ที่จะชำระคืนได้ดีเพียงใด ควรปล่อยสินเชื่อให้ได้มากน้อยแค่ไหน

ในการพิจารณาถึงฐานะความมั่นคงทางการเงินได้มีผู้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า การนำอัตราส่วนทางการเงินต่างๆ มาใช้ในการวิเคราะห์ฐานะของบุคคลนั้นเป็นสิ่งดี แต่จำเป็นต้องใช้ความรอบคอบและคำนึงถึงเหตุผลแวดล้อมอื่นๆ ด้วย เพราะคนเราแต่ละคนย่อมมีเป้าหมายทางการเงิน (Financial goal) ภาระความจำเป็นในการใช้จ่ายไม่เหมือนกัน อีกทั้งสภาพแวดล้อมทางการเงินของแต่ละคนก็แตกต่างกันด้วย นอกจากนั้นอุปนิสัยหรือพฤติกรรมตลอดจนทัศนคติทางการเงินก็ไม่เหมือนกัน เช่น บางคนมีนิสัยประหยัดมัธยัสถ์ ระมัดระวังการใช้จ่ายอย่างรอบคอบ บางคนก็ชอบฟุ่มเฟือยใช้จ่ายในทางที่ไม่เป็นประโยชน์ เพราะฉะนั้นเราจะใช้เพียงผลการคำนวณจากอัตราส่วนทางการเงินดังกล่าวเป็นเครื่องชี้ว่าคนใดคนหนึ่งมีความมั่นคงทางการเงินหรือไม่อย่างเดียวนั้นไม่พอ ต้องดูปัจจัยอื่นๆ ดังกล่าวนั้นประกอบกันไปด้วย

ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า งบการเงินจะเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงฐานะความมั่นคงทางการเงินที่บุคคลแต่ละคนมีอยู่ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำมาใช้วางแผนการเงินของบุคคลนั้นให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่บุคคลนั้นวางไว้ อีกทั้งการวัดฐานะการเงินของบุคคล ด้วยอัตราส่วนทางการเงินเพื่อวิเคราะห์ความมั่นคงทางการเงินของบุคคล และทัศนคติทางการเงิน จะเป็นสิ่งสะท้อนประสิทธิภาพการบริหารการเงินของบุคคลได้

2.4 สามคำถามสำคัญสู่การวางแผนใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4.1 สามคำถามที่ทำให้บุคคลเข้าใจตัวเอง

จุลจักร (2543 : 51-59) ได้กล่าวถึงสามคำถามที่จะทำให้บุคคลเข้าใจตนเองไว้ดังนี้

คำถามที่ 1 กับการใช้จ่ายที่ใช้ไป เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับมูลค่าเป็นจำนวนชั่วโมงการทำงานของคุณ คุณคิดว่าเป็นการใช้จ่ายที่คุ้มค่าเหนื่อยของคุณแล้วหรือยัง ? และคุณพอใจอย่างแท้จริงกับสิ่งที่คุณซื้อหรือจ่ายเงินไปหรือไม่ ?

คำถามที่ 2 สิ่งที่คุณต้องจ่ายเงินซื้อไป คือสิ่งที่คุณต้องการจริงๆ ใช่หรือไม่ และสิ่งเหล่านั้นสามารถตอบสนอง หรือส่งเสริมเป้าหมายในชีวิตของคุณหรือไม่

คำถามที่ 3 หากคุณไม่ทำงานแต่มีเงินเก็บ พฤติกรรมการใช้จ่ายของคุณจะเป็นอย่างไร?

2.4.2 คุณค่าของคำถาม 3 ข้อ กับความเป็นจริงในโลกการใช้จ่ายของบุคคล

จากคำถามทั้ง 3 ข้อ บุคคลไม่ต้องจริงจังมากกับคำตอบหรือผลการประเมิน แต่ในฐานะมนุษย์ผู้รู้จักการใช้เหตุผล ขอให้บุคคลรู้จักไตร่ตรองก่อนการใช้จ่ายแต่ละครั้งก็คงเพียงพอแล้วที่จะทำให้บุคคลนั้นมีฐานะทางการเงินดีขึ้น การเข้าใจตนเองเป็นเพียงแค่เค้าโครงหรือเข็มทิศในการใช้เงินอย่างถูกทางขึ้นเท่านั้นไม่ใช่ข้ออย่างสُرุ่ยสُر่าย ซึ่งจะช่วยให้บุคคลเป็นคนที่มีความใคร่ครวญในการใช้จ่ายมากขึ้น อย่างลืมนะว่า “ชนะใจตนเองได้ คือ ยอดคนที่สามารถชนะได้ทุกสิ่ง” และเมื่อบุคคลตอบคำถามทั้ง 3 ข้อ ด้วยวิธีการประเมินด้วยมาตรวัดแล้ว ผลที่ได้จะทำให้บุคคลนั้นมีสติในการใช้จ่าย รู้จักตนเองมากขึ้น และสามารถวางแผนการใช้เงินได้เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด (จุลจักร. 2543 : 59-60)

2.5 การบริหารหนี้

วลัยพร ทิพย์สุกัลลักษณ์; และคนอื่นๆ (2544 : 37) กล่าวถึงการบริหารหนี้ไว้ว่า ในบางครั้งเป็นเรื่องยากที่จะหลีกเลี่ยงการก่อหนี้ การบริหารหนี้จึงเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งจะช่วยให้บุคคลสามารถจัดการกับหนี้สินและการก่อหนี้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การบริหารหนี้จึงหมายถึงการควบคุมหนี้ให้อยู่ในวิสัยที่ตนเองรับไหว และสามารถทำให้ “หนี้” กลายเป็น “ตัวช่วย” ที่ทำให้ตนเองบรรลุเป้าหมายเร็วขึ้น

ในแผนการเงินของคุณ อาจจะต้องมีตัวเลขสีแดง (หนี้สิน) บ้าง เพราะในชีวิตจริงหากไม่กล้าเป็นหนี้ กว่าจะได้มาซึ่งความพอใจในสิ่งของบางอย่างอาจเป็นเรื่องที่ผิดเวลา และในชีวิตอาจมีเรื่องฉุกเฉินต้องใช้จ่ายเงินสด เช่น เกิดอุบัติเหตุ การเจ็บป่วย เป็นต้น ดังนั้นหนทางที่เป็นไปได้ก็คือ จัดการกับหนี้ที่มีอยู่ให้ดีที่สุด เรียนรู้ว่าควรหรือไม่ควรก่อหนี้เพื่ออะไร และกฎเกณฑ์สำคัญในการแยกประเภทหนี้ก็คือ “วัตถุประสงค์ของการก่อหนี้” นั่นคือ

หนี้ที่ดี ได้แก่หนี้ที่คุณสร้างขึ้นเพื่อซื้อในสิ่งที่คุณ “จำเป็น” ไม่ใช่ “ต้องการ” แม้ว่าความจำเป็นของแต่ละคนจะอยู่ในระดับที่ไม่เท่ากัน แต่โดยทั่วไปแล้วตัวอย่างที่ชัดเจน ก็เช่น บ้าน รถยนต์ หรือการศึกษาของบุคคลในครอบครัว

สำหรับหนี้เลว คือ หนี้ที่เกิดจากเรื่องที่ไม่จำเป็น เช่น กู้เงินเพื่อการท่องเที่ยว หรือเกิดจากการใช้จ่ายสُرุ่ยสُر่ายอย่างหมกหมม หนี้เสียมักเห็นได้ชัดจากยอดคงค้างของบัตรเครดิต ซึ่งเกิดจากการใช้จ่ายโดยขาดความระมัดระวังและพอกพูนขึ้นด้วยกฎของการทบต้นทบดอก และอัตราดอกเบี้ยที่สูง

บางคนกล่าวว่าในเมื่อคุณมีเงินสดแล้วทำไมต้องก่อหนี้ กรอบของการพิจารณาเพื่อชั่งน้ำหนักของการก่อหนี้ ยังอยู่ที่ส่วนต่างระหว่างดอกเบี้ยที่คุณต้องจ่ายบวกกับความพึงพอใจในสภาพคล่องของเงินสด กับดอกเบี้ย ดังนั้น ต้นทุนของการก่อหนี้ เพื่อแลกกับความพึงพอใจในสภาพคล่องที่สำรองไว้ใช้ยามฉุกเฉิน จึงอยู่ที่ส่วนต่างระหว่างดอกเบี้ยที่คุณต้องจ่าย กับดอกเบี้ยจากดอกผลของเงินสดในมือ ตราบใดที่คุณคิดว่ามันไม่ได้เป็นจำนวนที่มากเกินไปและสามารถทำให้ชีวิตของคุณคล่องตัวขึ้น การก่อหนี้ก็อยู่ในระดับที่สมเหตุสมผล ฉะนั้นเมื่อคิดจะก่อหนี้ กฎตายตัวของการก่อหนี้ก็คือ อย่าคิดก่อหนี้กับ

สินค้าหรือบริการที่ใช้เร็วหมดเร็ว เช่น ทองเที่ยว เสื้อผ้า ร้านอาหาร หรือก่อกองไฟเพื่อการใช้จ่ายต่อเดือน ไม่ว่าจะเป็น ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ ประกันชีวิต โดยรายการค่าใช้จ่ายที่กล่าวมาทั้งหมด ไม่ควรจะไปฝากไว้ในบัญชีหนี้สิน แต่ควรจะอยู่ในงบประมาณที่คุ้นกันไว้ใช้ในแต่ละเดือน ซึ่งเรื่องนี้ต้องทำให้เป็นนิสัย และมีวินัยอย่างมาก โดยอาจจะนำค่าใช้จ่ายประจำที่เกิดขึ้นจ่ายผ่านบัตรเครดิตเพียงใบเดียว จากนั้นต้องจ่ายให้สมดุล คือไม่เหลือเป็นหนี้ค้างชำระไปถึงเดือนถัดไป ทางที่ดีต้องให้แน่ใจว่าก่อนนี้ครั้งนี้จะไม่ใช้หนี้แล้ว (bad debt) ไม่ใช้ก่อนนี้ไปเพื่อสนอง "ความต้องการ" โดยไม่คำนึงถึง "ความจำเป็น" และนักวางแผนการเงินบุคคลมักให้คำแนะนำว่าเราทุกคนไม่ควรมีการชำระหนี้มากเกินไปเกินกว่า 36% ของรายได้ประจำ (วลัยพร ทิพย์สุภลักษณ์; และคนอื่นๆ. 2544 : 38-81)

2.6 การใช้เครดิตของบุคคล

สุขใจ น้ำมุด (2543 : 72-92) กล่าวถึง เครดิตเพื่อการบริโภค (Consumer credit) ว่าเป็นสินเชื่อประเภทหนึ่ง ซึ่งโดยทั่วไปจะเป็นสินเชื่อระยะสั้นที่ผู้ขายหรือสถาบันการเงินได้ให้กับผู้บริโภค เพื่อเปิดโอกาสให้เขามีเงินจำนวนหนึ่งไปใช้จ่ายตามความจำเป็น หรือใช้ซื้อหาสิ่งของและบริการตามที่ต้องการได้มากกว่าจำนวนเงินซึ่งเขามีอยู่ในขณะนั้น

บัตรเครดิตหรือเครดิตการ์ด เป็นสินเชื่อเพื่อการบริโภคประเภทหนึ่งซึ่งสถาบันที่ออกบัตรเครดิต ออกให้กับผู้บริโภคสำหรับใช้ซื้อสินค้าและบริการต่างๆ ได้แทนเงินสด ซึ่งการใช้เครดิตมีทั้งข้อดีและข้อเสียดังนี้

ข้อดีของการใช้เครดิต

คนทั่วไปมักคิดว่าการใช้เครดิต จะมีประโยชน์ขณะเมื่อบุคคลมีปัญหาเงินขาดมือเท่านั้น แต่ในความเป็นจริงแล้วการใช้บัตรเครดิตยังเป็นการช่วยเสริมสร้างความคล่องตัวทางการเงินของบุคคล เพราะสามารถจะมีแหล่งเงินสำรองที่แน่นอน ซึ่งสามารถนำมาใช้ได้ทันทีโดยไม่ต้องรอให้เกิดปัญหาเงินขาดมือเสียก่อน ซึ่งประโยชน์ของเครดิตมีดังนี้

1. อำนวยความสะดวก (Convenience) ผู้บริโภคส่วนใหญ่รู้สึกว่าการซื้อสินค้าและชำระค่าบริการด้วยบัตรเครดิตนั้นจะมีความสะดวกสบาย และปลอดภัยกว่าการชำระด้วยเงินสดหรือเช็ค เพราะไม่ต้องนำเงินสดติดตัวไปเป็นจำนวนมากก็สามารถซื้อสินค้าและบริการได้ และวิธีการชำระเงินก็สะดวก เพราะพอสิ้นเดือนหรือเมื่อครบกำหนดชำระทางร้านจะส่งสเตทเมนต์มาเรียกเก็บเงินตามรายการที่ซื้อไว้ และการชำระเงินตามสเตทเมนต์ที่เรียกเก็บจะทราบกำหนดการชำระที่แน่นอน ยิ่งเป็นความสะดวกในการบริหารการเงินตามงบประมาณของบุคคล

2. เพิ่มขีดความสามารถในการบริโภค (Increase total consumption benefits) เพราะการใช้เครดิตจะทำให้บุคคลสามารถบริโภคสินค้าและบริการได้มากกว่าจำนวนเงินที่เขา มีอยู่

3. เป็นแหล่งเงินยามฉุกเฉิน (Emergency use) เช่น เมื่อเกิดว่างงานหรือเจ็บไข้ได้ป่วย เงินออมที่มีอยู่อาจไม่พอใช้ แต่ถ้าบุคคลมีเครดิตดีและได้รับวงเงินสินเชื่อจากธนาคารก็สามารถเบิกเงินกู้มาใช้จ่ายก่อนได้

4. เป็นประโยชน์ในแง่การลงทุน (Investment purposes) ในการซื้อหาสิ่งของหรือทรัพย์สินลงทุนบางรายการซึ่งมีมูลค่าสูงและราคาแพงมาก บางคนไม่มีเงินสดเพียงพอที่จะซื้อได้ เช่น

บ้าน หรือรถยนต์ ฯลฯ แต่ถ้าเปิดโอกาสให้มีการเครดิตคือให้สินเชื่อได้ก็จะช่วยให้คนจำนวนมากได้มีโอกาสเป็นเจ้าของสิ่งของดังกล่าว

5. ป้องกันความเสี่ยงจากเงินเฟ้อ (Protection against inflation) เนื่องจากในภาวะเงินเฟ้อที่ราคาสินค้าและบริการสูงขึ้นเรื่อยๆ นั้น ถ้าเราจะเก็บออมเงินสดไว้เพื่อซื้อสินค้าบางครั้งทำไม่ได้เพราะเงินที่สะสมไว้เพิ่มไม่ทันกับราคาสินค้าที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ถ้ามีการซื้อโดยอาศัยเครดิตคือซื้อก่อนผ่อนทีหลัง จะทำให้ผู้บริโภคได้สินค้ามาใช้ได้ทันทีในขณะที่ราคายังถูกอยู่

ข้อเสียของการใช้เครดิต

1. การใช้จ่ายเกินตัว (Overspending) การใช้เครดิตช่วยเสริมให้บุคคลมีความสะดวกสบายและความคล่องตัวในการใช้จ่ายใช้สอยมากขึ้น ดังนั้นจึงมักเกิดปัญหาเรื่องการเงินเกินตัวอยู่เสมอ เพราะสิ่งของบางอย่างไม่จำเป็นไม่ควรซื้อก็ซื้อ และมักจะซื้อโดยไม่ได้มีการวางแผนล่วงหน้าไว้ก่อน จึงมักทำให้เกิดปัญหาการเงินในภายหลัง ยิ่งในปัจจุบันการใช้เครดิตทำได้ง่ายและสะดวกสบายก็ยิ่งมีการใช้จ่ายเงินเกินตัวมากขึ้น เพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าวทางที่ดีบุคคลควรต้องมีการวางแผนทำงบประมาณไว้ล่วงหน้า และควบคุมการใช้จ่ายให้อยู่ในขอบเขตของงบประมาณที่วางไว้

2. ทำให้เกิดเงินเฟ้อ (Contributory to inflation) การส่งเสริมระบบเครดิตมากๆ จะยิ่งก่อให้เกิดปัญหาเงินเฟ้อมากขึ้น เพราะถ้าคนเราส่วนใหญ่ในสังคมหันมาใช้เครดิตกันมากแล้วจะก่อให้เกิดภาวะที่เรียกว่า อุปสงค์ (Demand) มากกว่า อุปทาน (Supply) คือ ความต้องการซื้อสินค้าและบริการมีมากกว่าสินค้าและบริการที่ผลิตได้ ดังนั้นจึงยิ่งผลักดันให้ราคาสินค้าและบริการสูงขึ้นไปอีก อันจะนำความเสียหายมาสู่เศรษฐกิจโดยรวมได้

3. ต้นทุนสูง (High cost) ต้นทุนของการใช้เครดิตค่อนข้างสูงมาก เพราะต้นทุนของการใช้เครดิตนอกจากจะเป็นอัตราดอกเบี้ยแล้วยังมีค่าธรรมเนียม ค่าสมาชิกและค่าใช้จ่ายอื่นด้วย ซึ่งเมื่อคำนวณเป็นต้นทุนแท้จริงแล้วค่อนข้างสูงมาก

ดังนั้น การใช้เครดิตควรพิถีพิถันในการใช้ให้มาก ถ้ารู้จักใช้อย่างระมัดระวังก็จะเป็นประโยชน์อย่างมาก เพราะจะทำให้ฐานะความเป็นอยู่ของบุคคลดีขึ้น และสามารถสร้างทรัพย์สินบางอย่างที่มีราคาแพงให้ตนเอง สถาบันที่ให้เครดิตมีหลายแห่งควรเลือกใช้ให้เหมาะสม สิ่งเหล่านี้จะเป็นประโยชน์และมีส่วนในการสร้างความสำเร็จในด้านการบริหารเงินแก่บุคคลได้มากทีเดียว

2.7 การออมและการลงทุนของบุคคล

สุขใจ น้ำผุด (2543 : 185-190) ได้กล่าวถึงการออมและการวางแผนการออม ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.7.1 การออมและการวางแผนการออม

เงินออม คือ รายได้เมื่อหักรายจ่ายแล้วจะมีส่วนซึ่งเหลืออยู่ ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ ซึ่งไม่ได้ถูกใช้สอยออกไป นั่นคือ

$$\text{รายได้} - \text{รายจ่าย} = \text{เงินออม}$$

โดยทั่วไปการออมจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นมีรายได้มากกว่ารายจ่าย ทางที่จะเพิ่มเงินออมให้แก่บุคคล อาจทำได้โดยการพยายามหาทางเพิ่มรายได้ให้มากขึ้นด้วยการทำงานมากขึ้น ใช้เวลาว่างในการหารายได้พิเศษ หรือการปรับปรุงงานที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพมีรายได้สูงขึ้น เป็นต้น นอกจากนั้น การลดรายจ่ายลงด้วยการรู้จักใช้จ่ายเท่าที่จำเป็นและเหมาะสมก็จะทำให้มีการออมเกิดขึ้นได้เช่นกัน

2.7.1.1 ความสำคัญของการออม

เงินออมจะเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดให้เป้าหมายที่วางไว้เป็นจริงได้ เช่น การมีบ้านเป็นของตนเองในอนาคต เป็นต้น ทั้งยังช่วยแก้ไขปัญหาด้านการเงินที่อาจเกิดขึ้นอย่างคาดไม่ถึงได้ ดังนั้นบุคคลจึงควรมีการออมอย่างสม่ำเสมอในชีวิต

2.7.1.2 สิ่งจูงใจต่อการออม

การที่คนเรามีเป้าหมายอย่างหนึ่งอย่างใดในอนาคตกำหนดไว้อย่างชัดเจน จะทำให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะเก็บออมมากยิ่งขึ้น เป้าหมายของแต่ละคนแตกต่างกัน แล้วแต่ความจำเป็นและความต้องการ (Needs) และยิ่งขึ้นอยู่กับความหวังและความทะเยอทะยานในชีวิตของเขาด้วย ตัวอย่างเช่น บางคนอยากจะมีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง อยากจะมีการศึกษาสูง อยากมีชีวิตอยู่อย่างสุขสบายยามปลดเกษียณ หรือหวังจะให้ลูกหลานมีหลักฐานมั่นคง ดังนั้น เป้าหมายในการออมที่แตกต่างกันนี้จะเป็นสิ่งที่กำหนดให้จำนวนเงินออมและระยะเวลาในการออมแตกต่างกันไป

2.7.1.3 การปฏิบัติเกี่ยวกับการออมที่ดี

ทางที่จะสามารถทราบล่วงหน้าได้ว่าจะมีการออมได้หรือไม่นั้น ก็โดยการจัดทำงบประมาณเงินสดส่วนบุคคลขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่าแต่ละเดือนจะมีเงินคงเหลือเป็นเงินออมเท่าไร ในทางปฏิบัติเพื่อให้การออมได้ผลจริงๆ ควรจัดทำดังนี้

- ทำงบประมาณรายได้รายจ่ายเพื่อจะรู้ว่าเงินเหลือที่จะเก็บออมได้เท่าไร
- เมื่อทำงบประมาณและทราบได้ว่าจะสามารถเก็บออมได้เดือนละเท่าไรแล้ว ให้นำเงินออมส่วนนั้น (ก่อนที่จะจ่ายเป็นรายจ่ายออกไป) แล้วนำไปฝากธนาคาร
- รายได้ที่เกิดขึ้นจากการออม เช่น ดอกเบี้ยที่ได้รับ ควรนำไปลงทุนต่อ (Re-investment) ทันที เพื่อให้เงินออมงอกเงยขึ้นไปอีก
- นำเงินออมไปลงทุนหาผลประโยชน์อย่างถูกต้อง โดยที่ให้มีความปลอดภัยและก่อให้เกิดผลประโยชน์มากที่สุด

2.7.1.4 การเก็บรักษาเงินออม

เงินออมควรเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัยและมีรายได้ด้วย โดยการฝากสถาบันการเงินบางแห่งไว้ เช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน สหกรณ์ออมทรัพย์ หรืออาจจะเก็บออมในรูปของการซื้อหลักทรัพย์หรือตราสารฯ ที่มีความมั่นคง ก่อให้เกิดรายได้และสามารถเปลี่ยนมาเป็นเงินสดได้ง่ายมาถือไว้ เช่น การซื้อพันธบัตรรัฐบาล สลากออมสิน พันธบัตรออมทรัพย์ต่างๆ การซื้อหน่วยลงทุนของกองทุนรวม หรือซื้อหุ้นของบริษัทที่มั่นคงถือไว้ ฯลฯ

2.7.2 การลงทุนของบุคคล

2.7.2.1 เหตุผลที่บุคคลต้องลงทุน

โดยปกติรายได้ที่บุคคลได้รับจะถูกจัดสรรออกเป็น 2 ด้านใหญ่ๆ คือ ส่วนหนึ่งเพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และอีกส่วนหนึ่งเก็บออมไว้สำหรับใช้จ่ายในวันข้างหน้า ซึ่งการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของบุคคลเป็นสิ่งจำเป็นที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่ถ้าสามารถจัดสรรค่าใช้จ่ายอย่างเหมาะสมให้มีเงินเหลือใช้ ก็จะเป็นประโยชน์ที่จะมีเงินออมเก็บไว้สำหรับความจำเป็นในวันข้างหน้ามากขึ้น โดยการที่บุคคลเก็บออมก็เพราะได้เปรียบเทียบแล้วว่า เงินที่เก็บออมไว้เพื่อใช้จ่ายในวันข้างหน้าจะให้ประโยชน์ คุณค่าหรือความพอใจสูงสุด (Maximizing satisfaction or welfare) แก่ตนเองมากกว่าจะเอามาใช้จ่ายในปัจจุบัน

เงินออมจะเพิ่มพูนค่าและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เจ้าของได้ สิ่งสำคัญก็คือ “การลงทุน” (Investments) อันเป็นการนำทรัพย์สินที่บุคคลมีอยู่ไปดำเนินการในทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์ ซึ่งจะได้ผลตอบแทนกลับมาในช่วงระยะเวลานั้น ซึ่งการลงทุนแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะคือ การลงทุนในสินทรัพย์ที่มีตัวตนเห็นประโยชน์จากการใช้ได้อย่างชัดเจน (Tangible investment) เช่น การลงทุนซื้อบ้าน ซื้อรถยนต์ ซื้อเพชรพลอยของมีค่า ซึ่งเราสามารถใช่ประโยชน์จากทรัพย์สินที่เราลงทุนเป็นเจ้าของไว้โดยตรงได้อย่างเต็มที่ กับการลงทุนในสินทรัพย์ที่ไม่เห็นประโยชน์การใช้ได้โดยชัดเจน (Intangible investment) เช่น การลงทุนในหุ้นพันธบัตรตราสารการเงินอื่นๆ ซึ่งผู้ซื้อสิทธิเรียกร้องและมีโอกาสได้รับผลตอบแทนจากการถือกรรมสิทธิ์ในตราสารเหล่านี้ไว้

2.7.2.2 การลงทุนทางการเงิน

การลงทุนทางการเงิน (Financial investment) หมายถึง การที่ผู้ลงทุนนำเงินที่มีอยู่ไปซื้อหลักทรัพย์ต่างๆ ซึ่งหลักทรัพย์ดังกล่าวก่อให้เกิดรายได้กับผู้ลงทุนนั้น ซึ่งการลงทุนทางการเงินโดยทั่วไปมักจะทำผ่านกลไกของตลาดการเงิน (Financial market) โดยวัตถุประสงค์ของการลงทุนทางการเงินก็เพื่อจะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปของดอกเบี้ย (Interest) เงินปันผล (Dividend) กำไรจากการซื้อขายหุ้น (Capital gain) และสิทธิพิเศษอื่นๆ ซึ่งกล่าวโดยสรุปก็คือ มุ่งผลตอบแทนจากการใช้ทุนในรูปของผลตอบแทนทางการเงิน (Monetary return) นั้นเอง

2.7.2.3 ที่มาของเงินเพื่อการลงทุน

ถ้าบุคคลได้มีการวางแผนจัดการเรื่องการเงินของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว จะมีทางให้ได้เงินมาเพื่อการลงทุนได้เสมอ โดยบุคคลมีโอกาสดังกล่าวได้เงินมาจากการรู้จักทำงานประมาณ อันเป็นการวางแผนการใช้จ่ายเงินล่วงหน้า จากการออมโดยวิธีบังคับ ตามหลักของการจ่ายเงินเดือนซึ่งธุรกิจได้มีการหักเงินสะสม หรือเงินสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานไว้ เงินออมส่วนนี้เป็นของพนักงาน แต่ยังถอนไม่ได้จนกว่าจะทำงานตามเงื่อนไขที่กำหนด ธุรกิจจะนำเงินสะสมนั้นไปให้สถาบันการเงินหรือบุคคลที่สามเป็นผู้ดูแลผลประโยชน์ให้งอกเงยตามที่กฎหมายกำหนด จากการยกเว้นรายจ่ายที่ไม่จำเป็น และจากการประหยัดรายได้พิเศษ

2.7.2.4 ผลตอบแทนจากการลงทุน

การลงทุนมีความสัมพันธ์กับเรื่องผลตอบแทน(Returns) และความเสี่ยง (Risks) การที่เราลงทุนก็เพราะคาดหวังว่าจะได้รับผลตอบแทนเท่านั้นเท่านี้ แต่บางครั้งอาจไม่เป็นไปตามที่คาดไว้ จึงต้องอยู่ภายใต้ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นที่อาจเกิดขึ้นได้ด้วย ผลตอบแทนจากการลงทุนมีหลายรูปแบบ ได้แก่ รายได้ตามปกติ กำไรจากการซื้อขายหุ้น ค่าเช่า และผลตอบแทนอื่นๆ

2.7.2.5 ความเสี่ยงจากการลงทุน

ความเสี่ยง (Risks) หมายถึง โอกาสที่จะสูญเสียของบางอย่าง เป็นต้นว่าผู้ลงทุนอาจจะสูญเสียเงินลงทุน ดอกผล หรืออำนาจในการซื้อของเงินลงทุน แล้วแต่ประเภทของความเสี่ยงที่เกิดขึ้น โดยทั่วไปความปลอดภัยของเงินลงทุนกับอัตราผลตอบแทนมักจะดำเนินไปในทิศทางตรงกันข้าม คือ ถ้าผู้ลงทุนมุ่งรักษาความปลอดภัยของเงินลงทุนไว้มากๆ ผลตอบแทนที่ได้รับมักจะต่ำ เช่น การฝากธนาคารหรือลงทุนในหลักทรัพย์ให้ความปลอดภัยสูงแต่ผลตอบแทนมักจะต่ำ แต่สำหรับความเสี่ยงภัย กับอัตราผลตอบแทนของเงินลงทุนนั้น มักจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ถ้าต้องการผลตอบแทนในอนาคตสูง ความเสี่ยงในการลงทุนก็มักจะสูงด้วย ดังนั้นในการพิจารณาการลงทุนควรเปรียบเทียบดูว่าการลงทุนครั้งนี้มีโอกาสที่จะเกิดความสูญเสียก็เปอร์เซ็นต์ และผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจะมีกี่เปอร์เซ็นต์ ถ้าอัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับสูงกว่าอัตราความเสี่ยงที่เกิดขึ้นก็ตัดสินใจลงทุนได้ โดยความเสี่ยงมีอยู่ 7 ประเภท คือ

1. ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการดำเนินธุรกิจ (Business risk) เช่น การบริหารงานผิด พลาดต้นทุนสูงขึ้น การขายสู้คู่แข่งไม่ได้ จึงทำให้ยอดขายและกำไรของธุรกิจตกไป
 2. ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการสูญเสียในเงินลงทุน (Market risk) ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงราคาหุ้นในตลาดหุ้น
 3. ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในผลตอบแทน อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในท้องตลาด (Interest rate risk)
 4. ความเสี่ยงที่เกิดจากอำนาจการซื้อของเงินลดลง (Purchasing power risk) แม้ว่าผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินจะยังคงได้รับเท่าเดิมก็ตาม
 5. ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากกิจการที่ลงทุนไว้มีการก่อหนี้มากเกินไป แต่ไม่สามารถหารายได้ให้คุ้มกับภาระหนี้สินที่มีอยู่ (Financial risk)
 6. ความเสี่ยงเนื่องจากการลงทุนนั้นไม่มีความคล่องตัวที่จะกลับคืนมาเป็นเงินสดได้ หรือไม่สามารถได้คืนมาในราคาที่เหมาะสม (Liquidity risk)
 7. ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ที่คาดไม่ถึง (Event risk) ซึ่งมีผลกระทบต่อการลงทุนอย่างมากอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งจากภายในบริษัท หรือสถานการณ์ภายนอก เช่น เกิดวิกฤตการณ์ภาวะเศรษฐกิจการเมืองเปลี่ยนแปลง สถานการณ์โลกเปลี่ยนไป เป็นต้น
- ดังนั้น ในการออมและการลงทุน บุคคลควรมีการพิจารณาถึงปัจจัยในด้านของความคุ้มค่า ความเสี่ยง และปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องประกอบการตัดสินใจ

3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ

3.1 ความหมายของทัศนคติ

ลัวัน สายยศ; และ อังคณา สายยศ (2542 : 52-53) ได้รวบรวมความหมายของเจตคติ (Attitude) ไว้ดังนี้

เทอร์สโตน (Thurestone. 1946 : 39-40) มองเจตคติว่าเป็นระดับความมากน้อยของความรู้สึกในด้านบวกหรือลบที่มีต่อสิ่งหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นอะไรก็ได้ เป็นต้นว่า สิ่งของ บุคคล บทบาท องค์กร การ ความคิด ฯลฯ ความรู้สึกเหล่านี้แสดงให้เห็นความแตกต่างว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

แคทส์ (Kats. 1960 : 163-204) นิยามเจตคติว่าเป็นความรู้สึกโน้มน้าวของแต่ละบุคคลที่จะประเมินสัญลักษณ์ สิ่งของ หรือโฉมหน้าโลกของเขา ด้วยความเต็มใจหรือไม่เต็มใจ

ไทรแอนดิส (Triandis. 1971) นิยามเจตคติว่าเป็นความคิดที่เต็มไปด้วยความรู้สึก ซึ่งพร้อมที่จะปฏิบัติการอย่างหนึ่งต่อสถานการณ์เฉพาะอย่าง

ฟิชบาย; และ แอ็ชเชน (Fishbein; & Ajzen. 1975) มองเจตคติว่าเป็นอารมณ์ความโน้มเอียงจากการเรียนรู้ที่จะตอบสนองด้วยอาการเต็มใจหรือไม่เต็มใจต่อเป้าเจตคติที่กำหนดไว้อย่างคงเส้นคงวา

นอกจากนี้ ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ ยังได้กล่าวอีกว่า จากนิยามทั้งหมดซึ่งส่วนใหญ่สอดคล้องกันน้อยมาก ดังนั้นการนิยามความหมายของแต่ละคนจะพยายามดึงเข้าสู่การสร้างเครื่องมือวัดของตนเอง

อลลพอร์ท (จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์. 2538 : 1; อ้างอิงจาก Allport. 1938 : 798-884) ได้สรุปความหมายของทัศนคติจากคำจำกัดความจำนวนมากว่า ทัศนคติ เป็นสภาวะความพร้อมทางจิตซึ่งเกิดขึ้นจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้จะเป็นตัวกำหนดทิศทาง หรือเป็นตัวกระตุ้นปฏิกิริยาตอบสนองของบุคคลต่อสิ่งต่างๆ หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

เสรี วงษ์มณฑา (2542 : 106) กล่าวว่าไว้ว่า ทัศนคติ (Attitude) หมายถึง การแสดงความรู้สึกภายในที่สะท้อนว่าบุคคลมีความโน้มเอียง พอใจหรือไม่พอใจต่อบางสิ่ง คำว่า Attitude ภาษาไทย มีคำหลายคำ เช่น ทัศนคติ เจตคติ ทำที่ความรู้สึก แต่ในความหมายของศัพท์ คือ ความพร้อมที่จะปฏิบัติ ถ้าเรามีทำที่ความรู้สึกหรือทัศนคติเชิงบวก เราย่อมปฏิบัติออกมาในทางบวก แต่ถ้าเรามีทำที่ความรู้สึกในเชิงลบ เราก็ปฏิบัติออกมาในทางลบ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2540 : 109) กล่าวว่าไว้ว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากทัศนคติ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

K = Knowledge เป็นการเกิดความรู้

A = Attitude เป็นการเกิดทัศนคติ เมื่อเกิดความรู้ในขั้นต่อมาจะเกิดความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ

P = Practice เป็นการเกิดการกระทำ หลังจากที่เกิดความรู้และทัศนคติแล้วก็จะเกิดการกระทำ

ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับบริหารการเงินส่วนบุคคล จึงนิยามความหมายว่า ทศนคติทางการเงินของบุคคล หมายถึง ความคิดเห็น และความรู้สึกภายใน ซึ่งเกิดจากประสบการณ์การเรียนรู้ อันจะเป็นตัวกำหนดทิศทาง หรือเป็นตัวกระตุ้นปฏิกิริยาตอบสนองของบุคคลต่อสิ่งต่างๆ หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของบุคคลนั้น อย่างคงเส้นคงวา เช่น การที่บุคคลมีนิสัยประหยัดมัธยัสถ์ การระมัดระวังการใช้จ่ายอย่างรอบคอบ หรือการชอบฟุ่มเฟือยใช้จ่ายในทางที่ไม่เป็นประโยชน์ เป็นต้น

3.2 ขอบเขตของทศนคติ

ทศนคติ หรือ เจตคติ นั้น จะครอบคลุมในหลายประเด็น (ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล. 2543ข : 39-40) ดังนี้

1. สภาวะความพร้อมทางความคิดและความรู้สึกหรืออารมณ์ ซึ่งจะมีค่าทั้งบวกและลบ
2. พฤติกรรมในการตอบสนองต่อวัตถุ และสถานการณ์ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง โดยประเมินสิ่งเร้าแล้วแปลเป็นความรู้สึก
3. เกิดจากการเรียนรู้ การวิเคราะห์ความจริงและการตัดสินใจอย่างรอบคอบมากกว่า เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเอง
4. ความรู้ของคนต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดและทิศทางการแสดงออก
5. ความรู้สึกและแนวโน้มของการปฏิบัติที่สามารถประเมินความพอใจ และไม่พอใจของบุคคล สิ่งเหล่านี้มีลักษณะพลวัตร
6. ความรู้สึก ความคิด และพฤติกรรมที่สะท้อนภาวะทางจิตใจของแต่ละบุคคลต่อสภาพแวดล้อมเป็นการเตรียมภายใน (Self-interaction)

3.3 องค์ประกอบของทศนคติ

ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ (2542 : 59-60) กล่าวว่าปัจจุบันมีแนวความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเรื่องขององค์ประกอบของทศนคติ ซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่มดังนี้

ก. เจตคติมีองค์ประกอบเดียว ตามแนวคิดหรือแนวความเชื่อนี้พิจารณาได้จากนิยามของเจตคตินั้นเอง กลุ่มนี้จะมองเจตคติเกิดจากการประเมินเป้าของเจตคติว่ารู้สึกชอบหรือไม่ชอบเท่านั้น

ข. เจตคติมีสององค์ประกอบ ตามแนวคิดนี้มองเจตคติประกอบด้วยองค์ประกอบด้านสติปัญญา (Cognitive) และด้านความรู้สึก (Affective)

ค. เจตคติมีสามองค์ประกอบ แนวความคิดนี้เชื่อว่าเจตคติมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ด้านสติปัญญา (Cognitive component) ประกอบด้วยความรู้เป็นอันดับแรก ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นความรู้หรือความเชื่อถือที่ใช้ประเมินค่าสิ่งนั้นได้
2. ด้านความรู้สึก (Affective component) หมายถึงความรู้สึกหรืออารมณ์ของคนคนหนึ่งที่มีต่อเป้าเจตคติ ได้แก่ ความรู้สึกทางบวกกับความรู้สึกทางลบ มีความเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบด้านปัญญา คือ เมื่อเป้าเจตคติได้รับการตีความว่าอย่างไร บุคคลก็จะมีอารมณ์หรือความรู้สึกที่สอดคล้องกับการตีความนั้น เราก็จะเกิดความรู้สึกปลอดภัย มีความรู้สึกที่ดี

3. ด้านพฤติกรรม (Behavioral component) เป็นด้านแนวโน้มของการจะกระทำ หรือจะแสดงพฤติกรรม ทักษะคิดเป็นพฤติกรรมซ่อนเร้น ในขั้นนี้เป็นการแสดงแนวโน้มของการกระทำ ต่อเป้าเจตคติเท่านั้น ยังไม่แสดงออกอย่างจริงจัง

3.4 ความสำคัญของทัศนคติ

ความเข้าใจเรื่องทัศนคติ จะเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตและทำงานร่วมกับผู้อื่น ทำให้ลด ความวิตกกังวล มีความสบายใจ เกิดความภูมิใจในตนเอง มีความยืดหยุ่น มีความคิดในแง่บวก โดย ความสำคัญของทัศนคติ (ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล. 2543 : 41-42) มีดังนี้

1. การวัดทัศนคติเพื่อทำนายพฤติกรรม เนื่องจากการวัดทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของ บุคคล ย่อมเป็นเรื่องแสดงว่าเขามีความรู้ด้านที่ดี หรือไม่ดีเกี่ยวกับสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด และเขามี ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นเพียงใด ทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งนั้นจึงเป็นเครื่องทำนายว่าบุคคลนั้นจะ มีการกระทำไปในทำนองใดด้วย ดังนั้นการทราบทัศนคติของบุคคลย่อมช่วยให้ทำนายการกระทำของ บุคคลได้ ความสามารถในการทำนายพฤติกรรมของผู้อื่นเป็นความต้องการของมนุษย์และสังคม เพราะ จะเป็นแนวทางให้ผู้อื่นปฏิบัติต่อบุคคลนั้นได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และอาจเป็นแนวทางให้ผู้อื่น สามารถควบคุมพฤติกรรมของบุคคลนั้นได้ด้วย

2. การวัดทัศนคติเพื่อเข้าใจสาเหตุและผล เจตคติต่อสิ่งต่างๆ นั้น เปรียบเสมือนสาเหตุ ภายในซึ่งมีกำลังผลักดันให้บุคคลกระทำได้ต่างๆ กัน ทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลนี้ อาจได้รับ สาเหตุมาจากผลภายนอกด้วยส่วนหนึ่ง และทัศนคติของบุคคลอาจเป็นเครื่องกรองหรือหันเหอิทธิพล ของสาเหตุจากภายนอกที่มีต่อการกระทำของบุคคลนั้นได้ ดังนั้น การจะเข้าใจอิทธิพลของสาเหตุ ภายนอกที่มีต่อการกระทำของบุคคลต่างๆ ให้ชัดเจนบางกรณีจำเป็นต้องวัดเจตคติของบุคคลต่างๆ ต่อ สาเหตุภายนอกนั้นด้วย

3. การวัดทัศนคติเพื่อหาทางป้องกัน การที่บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างไร นั้น เป็นสิทธิของแต่ละบุคคล แต่การที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคมย่อมเป็นไปได้ เมื่อประชาชนมี ทัศนคติต่อสิ่งเดียวกันคล้ายคลึงกัน ซึ่งจะเป็นแนวทางให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันและไม่เกิดความ แดกแยกขึ้นในสังคม

4. การวัดทัศนคติเพื่อหาทางแก้ไข ในสังคมประชาธิปไตย บุคคลสามารถมีทัศนคติต่อ เรื่องใดเรื่องหนึ่งแตกต่างกันไปได้มาก แต่ในบางเรื่องจำเป็นที่จะต้องได้รับความคิดเห็นและทัศนคติที่ สอดคล้องกัน เพื่อที่ประชาชนจะได้มีการกระทำที่พร้อมเพรียงกัน เช่น การรักษาความสะอาดบน ห้องถนน และบ้านเรือนของตนเพื่อให้เกิดการกินดีอยู่ดีโดยทั่วกัน การวัดทัศนคติของประชาชนจะได้ ข้อมูลที่ชี้บอกว่าประชาชนกลุ่มนั้นๆ มีทัศนคติที่สอดคล้องกับนโยบายของชาติ ซึ่งต้องการความร่วมมือ จากประชาชน ดังนั้น การวัดทัศนคติจึงอาจแสดงให้เห็นว่าบุคคลมีลักษณะที่เหมาะสมหรือไม่เพียงไร เพื่อประโยชน์ในการหาทางแก้ไขทัศนคติที่ไม่ถูกต้องและปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อไป

3.5 ทศนคติกับการจัดสรรทรัพยากร

ชาร์ลส์ อุดมไพจิตรกุล (2543ข : 43-45) กล่าวถึงเรื่องดังกล่าวไว้ดังนี้

1. ทรัพยากรมีจำกัดเมื่อเทียบกับความต้องการของมนุษย์ หากขาดความสามารถในการจัดสรรที่มีประสิทธิภาพแล้วความขาดแคลนจะนำไปสู่ทุพภิกภัย และอื่นๆ ตามมา

2. ตัวแบบ (Imitation a model) หากพิจารณาความต้องการของมนุษย์ตามผลการศึกษาของ มาสโลว์ (A. H. Maslow) ทั้ง 5 ระดับ คือ

1. ความต้องการด้านร่างกาย
2. ความต้องการด้านความปลอดภัย
3. ความต้องการของสังคม
4. ความต้องการมีฐานะเด่นในสังคม
5. ความต้องการให้สำเร็จตามประสงค์

มนุษย์ต้องการจะไปให้ถึงขั้นที่ 5 และเมื่อได้แล้วก็คงไม่พอและยังคงมีความต้องการไม่สิ้นสุด การใช้ตัวแบบ อย่างเช่น พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ที่ขยันทำงานแต่กินน้อย ใช้น้อย จนได้รับรางวัลมิสเตอร์คลีน (MR.Clean) มาเป็นสิ่งที่จูงใจหรือแบบอย่างที่จะสร้างทัศนคติให้กับคนทั่วไป เป็นต้น ซึ่งเป็นทัศนคติที่เป็นเครื่องมือทำให้เกิดความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายและช่วยในการปรับตัว

(Instrumental and adjective function)

3. การจัดสรรรายได้ของคนในสังคม ซึ่งจำเป็นต้องยอมรับความจริงในการใช้กลไกที่ไม่เหมาะสมแล้วแก้ไขเพื่อลดช่องว่างของรายได้ บนความเชื่อที่ว่า "จงช่วยคนที่มีเงินแต่น้อย แต่ต้องช่วยคนไม่มีเงินให้มาก" จะทำให้ลดกลไกที่บิดเบือนและไม่เหมาะสมแล้วจะทำให้เกิดความมั่นใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อฝ่ายปกครอง เป็นมาตรการที่ช่วยปกป้องสังคมไทยได้ (Self-defensive function)

4. การเปลี่ยนกิจกรรมทางเศรษฐกิจแบบพึ่งพิง(Dependency economy) ตามความคิดของเศรษฐศาสตร์กระแสหลักในส่วนที่ยังไม่พร้อมและทำได้ โดยเฉพาะเศรษฐกิจที่ยังไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของเศรษฐกิจที่วัดทุกอย่างด้วยเงินตรา (Monetized sector) แต่รู้จักควบคุมตนเองไม่ให้บริโภคเกิน (Over consumption) และลงทุนเกิน (Over investment) ซึ่งอยู่บนพื้นฐานความคิดและค่านิยมที่มีภูมิวัฒนธรรมเป็นแกน ซึ่งให้ความสำคัญของคุณค่ามากกว่ามูลค่า และความคุ้มค่าสำคัญกว่าคุ้มทุน ส่งเสริมความร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน เหล่านี้คือลักษณะที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้มแข็งทุกระดับตั้งแต่ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ ทศนคติดังกล่าวจะทำให้การแสดงออกด้านพฤติกรรมต่างๆ (Self-expressive function) ที่สอดคล้องกับลักษณะที่พึงประสงค์ การจัดสรรทรัพยากรก็จะมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

5. โลกศตวรรษที่ 21 เป็นโลกของความรู้ (Knowledge-Based Society) การทำหน้าที่ไม่ว่าในฐานะผู้บริโภค (Consumer) ผู้ผลิต (Producer) และผู้ออกเสียงเลือกตั้ง (Voter) ย่อมต้องอาศัยความรู้มากขึ้นกว่าที่ผ่านมา ดังผลการรายงานการพัฒนาโลก โดยธนาคารโลก หรือ Power Shift ของทอฟเลอร์ (Alvin Toffler) สรุปเหมือนกันว่า ความรู้ คือ อำนาจใหม่ ซึ่งไม่ว่าคนนั้นจะแข็งแรงอ่อนแอ ร่ำรวย หรือยากจน ต่างก็ครอบครองความรู้ได้ ความรู้จะช่วยให้การทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจ หรือการหาคำตอบสำหรับคำถามที่เป็นปัญหาพื้นฐานเศรษฐกิจ (Basic Economic Problems) อันประกอบด้วย

จะผลิตอะไร (What) อย่างไร (How) เพื่อใคร (Whom) และทำไม (Why) ต้องอยู่บนพื้นฐานของความรู้ทั้งหมด การทำหน้าที่อื่นทางสังคมไม่ว่าการเมือง การศึกษา ล้วนต้องการให้ประชาชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วม (Participation) จำเป็นอย่างยิ่งต้องอาศัยความรู้ เพราะทัศนคติที่ต้องอาศัยความรู้ การทำหน้าที่ (Knowledge function) ทำให้คนต้องตระหนักและยอมรับว่าการดำรงชีวิตต่อไปนี้ต้องมีความรู้ ต้องอาศัยความรู้ในการที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล แม้กระทั่งการปฏิสัมพันธ์แห่งตน (Self-interaction) เพราะฉะนั้นความสามารถในการคาดคะเนได้ว่าสิ่งแวดล้อมต่างๆ เหล่านั้นจะเป็นอย่างไรสามารถทำนายสถานการณ์ต่างๆ ได้ เพื่อจะได้ไม่สับสนและสามารถคิดและแก้ปัญหาได้

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาทั้งหมดนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับการศึกษาในครั้งนี้ สามารถสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล หมายถึง ความสามารถในการจัดการการเงินในส่วนของบุคคลให้บรรลุเป้าหมาย (Goal) ที่บุคคลวางไว้ได้ดีที่สุด และมีความมั่นคงทางการเงิน โดยวัดได้จากตัวชี้วัดที่บ่งชี้ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล คือ การบรรลุเป้าหมาย ทัศนคติทางการเงิน และอัตราส่วนทางการเงินของบุคคล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยส่วนบุคคล

คณิตี สูงสถิตานนท์ (2518 : 46) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปรากฏว่า นิสิตบัณฑิตหลักสูตรเภสัชศาสตร์มหาบัณฑิต ใช้จ่ายเงินส่วนตัวมากที่สุด และนิสิตบัณฑิตหลักสูตรนิติศาสตร์มหาบัณฑิต ใช้จ่ายส่วนตนน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตบัณฑิต ปรากฏว่า นิสิตชายใช้จ่ายส่วนตัวในเรื่อง ค่าที่พัก ค่าพาหนะ ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าพักผ่อนหย่อนใจ ค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ สูงกว่านิสิตหญิง ส่วนค่าอาหารและค่าเสื้อผ้า นิสิตหญิง ใช้จ่ายส่วนตัวสูงกว่า นิสิตชาย และพบว่านิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร ใช้จ่ายส่วนตัวต่ำกว่านิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัด

นันทวรรณ เจริญจิตต์ (2532 : 61) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาบัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาบัณฑิตศึกษาจ่ายเงินในหมวดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา ให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนตลอดหลักสูตร มีจำนวนตั้งแต่ 37,735-80,870 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาซึ่งมิได้จ่ายให้แก่สถาบันพบว่า นักศึกษาบัณฑิตศึกษาส่วนมากในเกือบทุกสาขา จ่ายเงินเป็นค่าใช้จ่ายประเภทต่างๆ ในหมวดนี้ต่ำกว่า 1,000 บาท ในทุกประเภท ยกเว้นนักศึกษาบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาบริหารธุรกิจและสาขาวิชาระบบสารสนเทศคอมพิวเตอร์ ส่วนใหญ่มีค่าเอกสารและค่าตำราสูงกว่านักศึกษาทั้งหมด ส่วนการประมาณค่าใช้จ่ายในการทำวิทยานิพนธ์ หรือในการเตรียมตัวสอบรวมยอดของนักศึกษาผู้กำลังจะสำเร็จการศึกษา พบว่า ร้อยละ 45.1 ไม่มีค่าใช้จ่ายประเภทนี้ ร้อยละ 36.1 คาดว่าจะมีค่าใช้จ่ายประเภทนี้ ต่ำกว่า 10,000 บาท หมวดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการดำรงชีพ พบว่า นักศึกษาบัณฑิตศึกษาในเกือบทุกสาขาวิชา ส่วนใหญ่มีค่าที่พักและค่าใช้จ่ายประเภท ค่าแต่งกาย ค่าพักผ่อนหย่อนใจ และค่าเดินทางมาสถานศึกษา ต่ำกว่า 2,000

บาทต่อเดือนทุกประเภท และมีค่าอาหารระหว่าง 2,000-4,000 บาทต่อเดือน ไม่พบความแตกต่างของค่าใช้จ่ายในหมวดต่างๆ ของนักศึกษามัธยมศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างชั้นปี สถานภาพการทำงานและเพศ และนักศึกษามัธยมศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาที่จ่ายให้แก่สถาบัน และปัญหาค่าใช้จ่ายส่วนตัว แหล่งที่นักศึกษามัธยมศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใช้แก้ปัญหาเมื่อประสบปัญหาทางการเงิน ได้แก่ บิดา มารดา และญาติพี่น้อง

บุญญา ผิวแดง (2545 : 54-69) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตัวแทนประกันชีวิต บริษัท อยุรยา อลิอันซ์ ซี.พี. ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) สาขา พหลโยธิน ที่มีผลงานได้ตามเป้าหมายและได้รับรางวัล ปี พ.ศ. 2544 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตัวแทนประกันชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ปัจจัย คือ วุฒิการศึกษา : สูงกว่าระดับปริญญาตรี และฐานะทางเศรษฐกิจ ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตัวแทนประกันชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 6 ปัจจัย ได้แก่ บุคลิกภาพ ทักษะคิดต้องงานขาย สัมพันธภาพระหว่างตัวแทนประกันชีวิตกับสมาชิกในครอบครัว สถานที่ทำงานและอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก สัมพันธภาพระหว่างตัวแทนประกันชีวิตกับเพื่อนร่วมงาน และสัมพันธภาพระหว่างตัวแทนประกันชีวิตกับผู้บังคับบัญชา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตัวแทนประกันชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย คือ วุฒิการศึกษา : ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตัวแทนประกันชีวิต มี 16 ปัจจัย ได้แก่ เพศชาย, หญิง, อายุ, วุฒิการศึกษา : ปริญญาตรี, สถานภาพโสด, สมรส, หม้าย, ประสบการณ์ในการทำงานในสายอาชีพตัวแทนประกันชีวิต, หน่วยงานที่ปฏิบัติ : ผู้จัดการหน่วย, ผู้จัดการเขต, ผู้จัดการภาค, ภาระความรับผิดชอบต่อครอบครัว : การดูแลสมาชิกในครอบครัว, ค่าใช้จ่ายของสมาชิกในครอบครัว, ค่าเช่าบ้านหรือค่าเช่าซื้อบ้าน, ค่าผ่อนรถ และค่าใช้จ่ายภายในบ้าน ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการขายของตัวแทนประกันชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 6 ปัจจัย เรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ สัมพันธภาพระหว่างตัวแทนประกันชีวิตกับเพื่อนร่วมงาน ทักษะคิดต้องงานขาย สัมพันธภาพระหว่างตัวแทนประกันชีวิตกับผู้บังคับบัญชา วุฒิการศึกษา : ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี สัมพันธภาพระหว่างตัวแทนประกันชีวิตกับสมาชิกในครอบครัว และวุฒิการศึกษา : ปริญญาตรี ซึ่งทั้ง 6 ปัจจัยนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพในการขายของตัวแทนประกันชีวิตได้ร้อยละ 53.7

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม และอื่น ๆ

จำเรียง เองเจริญ (2531 : 45) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า นิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต เสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเฉลี่ยปีละ 49,914 บาท โดยเสียเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยตรงเฉลี่ยปีละ 10,215 บาท ค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยปีละ 39,699 บาท ทั้งนี้ นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยสาขาสังคมศาสตร์ เสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูงกว่าสาขาอื่นๆ นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยซึ่งสำเร็จการศึกษาเมื่อปีการศึกษา 2530 เสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาเฉลี่ยปีละ 54,317 บาท คิดเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อ

การศึกษาโดยตรงเฉลี่ยปีละ 11,946 บาท ค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยปีละ 42,946 บาท นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยเพศชาย เสียค่าใช้จ่ายในการศึกษา สูงกว่านิสิตบัณฑิตวิทยาลัยเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่แต่งงานแล้ว เสียค่าใช้จ่ายในการศึกษา สูงกว่านิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่ยังเป็นโสด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด เสียค่าใช้จ่ายในการศึกษา สูงกว่านิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่ทำงานแล้ว เสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูงกว่านิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่ไม่ได้ทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 4,000 บาท เสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูงกว่า นิสิตบัณฑิตวิทยาลัย ที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 4,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จิราภรณ์ บุญยั้ง (2541) ได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี วิทยาลัยบริหารปริญาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก โดยทำการศึกษาจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ ระหว่างมหาวิทยาลัยเกริก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีปทุม ในปีการศึกษา 2540 จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 675 คน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) หาค่าร้อยละ (percentage) หาค่ามัธยฐาน (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าใช้จ่ายโดยใช้ t-test ผลการศึกษาพบว่า ค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักศึกษาแต่ละสถาบันมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม ค่าใช้จ่ายสูงสุดโดยเฉลี่ยคนละ 105,756.00 บาทต่อปี รองลงมาคือนักศึกษามหาวิทยาลัยเกริก และนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เสียค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยคนละ 76,163.33 บาทต่อปี และ 62,292.85 บาทต่อปี ตามลำดับ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักศึกษาแต่ละสถาบันมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 อันเนื่องมาจากความแตกต่างทางด้านเพศ(ค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักศึกษาเพศชายสูงกว่านักศึกษาเพศหญิง) ภูมิลำเนา (ต่างจังหวัดสูงกว่ากรุงเทพมหานคร) และอาชีพของบิดามารดา (ธุรกิจเอกชนสูงกว่ารับราชการ) และนักศึกษาที่เรียนในชั้นปีที่ต่างกันจะเสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

เพลินทิพย์ โกเมศโสภา; และ ชัชพงศ์ ตั้งมณี. (2535 : 8-14) ได้ทำการศึกษา พฤติกรรมการใช้เวลาและรูปแบบการใช้จ่ายของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ในประเด็นข้อมูลทั่วไปพบว่า นิสิตนักศึกษาประมาณร้อยละ 60 มีค่าใช้จ่ายสูงกว่า 2,000 บาทขึ้นไป ส่วนที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนระหว่าง 3,000-4,000 บาท นั้น มีถึงร้อยละ 20 และผู้เรียนสายวิทยาศาสตร์จะใช้จ่ายต่อเดือนค่อนข้างสูงกว่าสายอื่นๆ เนื่องจากใช้ในการซื้อหนังสือ เอกสารและอุปกรณ์การเรียน และนิสิตนักศึกษาได้รับเงินค่าใช้จ่ายจากพ่อแม่มากที่สุด คือ ร้อยละ 94.7 โดยเฉลี่ย 2,350 บาทต่อเดือน ส่วนในประเด็นของรูปแบบการใช้จ่าย นิสิตสายสังคมศาสตร์ ให้ความสำคัญกับการใช้จ่ายด้านอาหารมากที่สุดเมื่อเทียบกับรายการใช้จ่ายอื่นๆ มากกว่าอีกสองสายการศึกษา คือ คิดเป็นร้อยละ 58.9 ส่วนในเรื่องค่าเครื่องแต่งกาย ผู้ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก ได้แก่ สายมนุษยศาสตร์ โดยเห็นด้วยถึงร้อยละ 16.8 และนิสิตนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์จะใช้จ่ายสำหรับหนังสือเอกสารประกอบการเรียนสูงสุด คือ ร้อยละ 80.1 ทำนองเดียวกับการใช้จ่ายสำหรับอุปกรณ์การเรียน เช่น ดิสเกตต์ เครื่องมือทดลองต่างๆ นิสิตนักศึกษา

สายวิทยาศาสตร์จะใช้จ่ายมากที่สุดเมื่อเทียบกับอีกสองสาย นิสิตร้อยละ 56.9 ของจำนวนทั้งหมดมีปัญหาเกี่ยวกับรายรับไม่พอรายจ่ายเป็นบางครั้ง ในกรณีที่มีปัญหาดังกล่าว เกือบร้อยละ 80 จะขอเงินจากผู้ปกครองเพิ่มเติม ด้านทัศนคติในการซื้อสินค้า จะชอบซื้อสินค้าที่มีคุณภาพโดยไม่สนใจราคา ส่วนทัศนคติด้านการออมนั้น นิสิตนักศึกษาไม่ได้ให้ความสำคัญมากนัก โดยอาจมีการวางแผนการใช้จ่ายในแต่ละเดือนบ้าง แต่ที่น่าสังเกต คือ มีความยินยอมให้เพื่อนยืมเงินค่อนข้างสูง

ภูมิวิทย์ ขาติรักษา (2546 : 57-58) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการสอนของครูระดับประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนท่าฉาง อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ รายได้คู่สมรส และจำนวนหนี้สิน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการสอนของข้าราชการ กลุ่มโรงเรียนท่าฉาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านจำนวนเงินที่ส่งให้ครูญาติ ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการสอนของข้าราชการ กลุ่มโรงเรียนท่าฉาง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการสอนของข้าราชการ กลุ่มโรงเรียนท่าฉาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ รายได้ ซึ่งผลต่อประสิทธิภาพในการสอนร้อยละ 37.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศิริกร จงจันทร์ (2546 : 96-109) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานสายงานผลิต บริษัท วงศ์ไพฑูรย์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ผลการศึกษาพบว่า พนักงานสายงานผลิตที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และรายได้จากการปฏิบัติงาน ที่แตกต่างกัน มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานสายงานผลิต ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ การสนับสนุนขององค์กร นโยบายการบริหารขององค์กร ความสัมพันธ์ของผู้บริหารกับพนักงาน ทัศนคติของผู้บริหารที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน กฎระเบียบข้อบังคับขององค์กร สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน และแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มยุนา ศรีศุภนันต์; และ คนอื่นๆ (2540 : 93-103) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพและความคล่องตัวของระบบบริหารงานบุคคล การเงิน และการพัสดุ ในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจจากการได้รับบริการที่เกี่ยวข้องกับงานบุคคล การเงิน และการพัสดุ ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุดมีความเห็นว่า พอรับได้ ในงานทั้งสามด้าน ส่วนประสิทธิภาพและความคล่องตัวของการทำงาน มักจะเกิดจากความล่าช้า การปฏิบัติงานมีหลายขั้นตอนและยุ่งยาก โดยพบว่าสาเหตุของปัญหาในด้านงานบุคคลและการเงินส่วนใหญ่มาจากตัวบุคคลร้อยละ 89.09 และผู้ให้บริการไม่มีคุณภาพร้อยละ 91.96 ส่วนด้านการพัสดุ พบว่าร้อยละ 59.53 เห็นว่าสาเหตุมาจากเรื่องของกฎระเบียบข้อบังคับ สำหรับข้อคิดเห็นของแนวทางแก้ไขปัญหานั้นก็โดยการจัดให้มีคู่มือการปฏิบัติงานที่บอกรายละเอียดชัดเจนทุกขั้นตอน พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาให้แล้วเสร็จด้วย และจัดให้มีการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาคุณภาพของบุคลากรทุกฝ่ายเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง

ชำเลื่อง พุฒพรหม (2545 : 87-88) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ระดับประสิทธิภาพ

การบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 73.0 ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ศักยภาพการบริหารของคณะกรรมการบริหาร คุณภาพของบุคลากรปฏิบัติงาน เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการงบประมาณ และรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

อิริคโป (Arikpo. 1986 : 2702-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่าง ภูมิฐานะ การบริการ การใช้เงิน และสภาพการเรียนของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการใช้เงินของนักศึกษาไม่แน่นอน แต่แหล่งการเงินสำคัญที่สนับสนุนการเรียนก็คือ เงินจากครอบครัว เงินจากทุนส่วนตัว และการทำงานเสริม มีนักศึกษาบางส่วน ได้รับเงินทุนช่วยเหลือจากรัฐบาลของประเทศตน หรือได้รับเงินทุนช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัย นักศึกษาที่ได้รับเงินทุนอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ นักศึกษาจากประเทศซาอุดีอาระเบีย ซึ่งได้ค่าใช้จ่ายประมาณปีละ 6,001-8,000 ดอลลาร์ นักศึกษาที่ได้รับเงินทุนการศึกษาเป็นครั้งคราว คือ นักศึกษาจากประเทศไนจีเรีย และประเทศอิหร่าน ซึ่งได้รับค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 8,001-10,000 ดอลลาร์

สิริอุส (Sirios. 1986 : 2450-A) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษา เอกชน ที่ได้รับการช่วยเหลือทางการเงินเพื่อการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กับรูปแบบทางการเงิน คือ เงินที่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล ทุนการทำงาน และเงินกู้เพื่อการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากความช่วยเหลือทางการเงินแล้วยังพบว่านักศึกษาต้องการให้สถาบันให้ความช่วยเหลือด้านจริยธรรมและคุณธรรม ที่เป็นนามธรรมรูปแบบอื่นอีกด้วย

เฮลลิงตัน (Hetherington. 1995 : 82) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการช่วยเหลือทางการเงินและปัจจัยอื่นๆ ต่อการศึกษาอย่างต่อเนื่องของนักศึกษาในระดับวิทยาลัยที่อยู่ในชุมชน เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ว่า การช่วยเหลือทางการเงินมีผลต่อการศึกษาของนักศึกษาอย่างไร ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าสำหรับนักศึกษาที่ศึกษาเต็มเวลา การช่วยเหลือทางการเงินไม่ได้เป็นตัวแปรสำคัญในการที่ทำให้นักศึกษายังคงศึกษาอยู่ตามหลักสูตร และระยะเวลาที่กำหนด แต่ในส่วนของนักศึกษาที่ศึกษานอกเวลา การช่วยเหลือทางการเงิน จะมีผลต่อการศึกษาต่ออย่างต่อเนื่องของนักศึกษาต่อจนจบหลักสูตรการศึกษา

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงอาจกล่าวได้ว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส คณะ ระดับชั้นปี และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ต่อเดือนของนิสิต รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครอง และภูมิฐานะเดิม ที่แตกต่างกัน อาจเป็นปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องและส่งผลต่อให้ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลแตกต่างกันด้วย ซึ่งผู้วิจัยจะนำมาเป็นตัวแปรในการศึกษาต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตระดับปริญญาปริญญาโท ภาคพิเศษ ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 บัณฑิตวิทยาลัย ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 1,756 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตระดับปริญญาปริญญาโท ภาคพิเศษ ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 บัณฑิตวิทยาลัย ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 326 คน ซึ่งได้จากการสุ่มจากประชากร โดยมีขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากสูตรของ เทโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาภิรตฺธิ์. 2540 : 111; อ้างอิงจาก เทโร ยามาเน่)

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดของประชากรทั้งหมด (1,756 คน)

e คือ ค่าความคาดเคลื่อน (0.05)

จากการคำนวณดังกล่าว จะได้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนในการหาคำตอบของการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 326 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด 1,756 คน

2. การสุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ดังรายละเอียดในตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

คณะ	ระดับชั้น	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		รวม	
		ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
ศึกษาศาสตร์		307	58	409	76	716	134
มนุษยศาสตร์		46	9	99	17	145	26
สังคมศาสตร์		226	43	329	62	555	105
ศิลปกรรมศาสตร์		31	6	22	4	53	10
พลศึกษา		67	11	49	9	116	20
วิศวกรรมศาสตร์		25	5	26	5	51	10
สถาบันวิจัย พฤกษศาสตร์		0	0	28	5	28	5
สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม		40	7	47	9	87	16
รวม		747	139	1009	187	1756	326

3. ทำการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีการจับสลาก जनครบจำนวนที่ต้องการ ตามจำนวนที่คำนวณไว้โดยการสุ่มตัวอย่างตามแต่ละคณะ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎี จากตำราเอกสารต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย จากนั้นแล้วจะทำการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดประเด็น เนื้อหา และโครงสร้างของแบบสอบถาม
2. กำหนดรูปแบบของคำถาม
3. สร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อคำถามโดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

เพศ อายุ สถานภาพสมรส คณะ ระดับชั้นปี และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ต่อเดือน ของนิสิต รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครอง ภูมิสำเนาเดิม มีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 11 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 2.1 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับการทำงานการเงิน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย งบดุล และงบรายได้และค่าใช้จ่าย เพื่อนำมาคำนวณอัตราส่วนทางการเงินเพื่อวิเคราะห์ความมั่นคงทางการเงินของบุคคล

ตอนที่ 2.2 เป็นแบบสอบถาม การบรรจุเป้าหมาย ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งวัดระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม 5 ระดับ จัดเป็นการวัดข้อมูลแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale) มีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ

ตอนที่ 2.3 เป็นแบบสอบถาม ทักษะคิดทางการเงิน ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตรวัดทัศนคติแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งวัดระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม 5 ระดับ เป็นคำถามเชิงบวก (ข้อ 1, 2, 3, 4, 7, 8, 11, 16) และคำถามเชิงลบ (ข้อ 5, 6, 9, 10, 12, 13, 14, 15) อย่างละ 8 ข้อ จัดเป็นการวัดข้อมูลแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale) รวมจำนวนข้อคำถาม 16 ข้อ เพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาถึงความมั่นคงทางการเงินของบุคคล

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล และเกี่ยวกับนโยบาย แนวทาง หลักสูตร และกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ตลอดจนความช่วยเหลือทางการเงินจากมหาวิทยาลัย เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด เพื่อรวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 4 ข้อ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ แก้ไข สำนวนภาษา ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ความครอบคลุมเนื้อหา ตลอดจนข้อเสนอแนะอื่นๆ ให้ถูกต้องและชัดเจน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข และเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาคุณภาพเครื่องมือ โดยการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (ส่วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2538 : 200-202; อ้างอิงจาก Cronbach. 1970) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.8431

6. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขเนื้อหา สำนวนภาษา ให้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทและผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาตรวจสอบอีกครั้ง แล้วจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอหนังสือแนะนำตัว จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถามนิตยระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. นำหนังสือแนะนำตัวและแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปสอบถามนิตยระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และขอความร่วมมือจากอาจารย์เจ้าหน้าที่ และนิตยอีกส่วนหนึ่ง จากนั้นนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูล

3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาจัดระบบเพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 11.0 (Statistical Package for Social Science)

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ข้อมูลในตอนแรก 1 ของแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่แล้วหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลในตอนแรก 2 ของแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการวัดประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลนั้น ทำการวิเคราะห์ดังนี้

2.1 ข้อมูลจากตอนที่ 2.2 ของแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดข้อคำตอบให้ 5 ข้อ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนและความหมายดังนี้

ข้อคำตอบที่ 1 ให้ 1 คะแนน หมายถึง ระดับการบริหารมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมาย
อยู่ในระดับต่ำมาก

ข้อคำตอบที่ 2 ให้ 2 คะแนน หมายถึง ระดับการบริหารมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมาย
อยู่ในระดับต่ำ

ข้อคำตอบที่ 3 ให้ 3 คะแนน หมายถึง ระดับการบริหารมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมาย
อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อคำตอบที่ 4 ให้ 4 คะแนน หมายถึง ระดับการบริหารมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมาย
อยู่ในระดับสูง

ข้อคำตอบที่ 5 ให้ 5 คะแนน หมายถึง ระดับการบริหารมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมาย
อยู่ในระดับสูงมาก

นำผลที่ได้ มาหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) โดยใช้เกณฑ์เฉลี่ยในการอธิบายและแปลผลค่าคะแนนของแบบสอบถามที่ใช้ระดับการวัดข้อมูลแบบอันตรภาคชั้น (Interval scale) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544 : 75) ดังนี้

เกณฑ์การแปลความหมาย

คะแนนเฉลี่ย	4.50–5.00	แปลว่า	การบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับสูงมาก
	3.50–4.49	แปลว่า	การบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับสูง
	2.50–3.49	แปลว่า	การบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับปานกลาง
	1.50–2.49	แปลว่า	การบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำ
	1.00–1.49	แปลว่า	การบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำมาก

2.2 ข้อมูลจากตอนที่ 2.3 ของแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติทางการเงินของผู้ตอบแบบสอบถาม แจกแจงความถี่ของคำตอบจากข้อมูลที่ได้ โดยเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

คำถามเชิงบวก	ตอบ	เห็นด้วยมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
		เห็นด้วยมาก	ให้ 4 คะแนน
		เห็นด้วยปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
		เห็นด้วยน้อย	ให้ 2 คะแนน
		เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน
คำถามเชิงลบ	ตอบ	เห็นด้วยมากที่สุด	ให้ 1 คะแนน
		เห็นด้วยมาก	ให้ 2 คะแนน
		เห็นด้วยปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
		เห็นด้วยน้อย	ให้ 4 คะแนน
		เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้ 5 คะแนน

การอภิปรายผลการวิจัย ของลักษณะแบบสอบถามที่ใช้ระดับการวัดข้อมูลแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale) โดยใช้เกณฑ์เฉลี่ยในการอภิปรายและแปลผลค่าคะแนนดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544 : 75)

เกณฑ์การแปลความหมาย

คะแนนเฉลี่ย	4.50–5.00	แปลว่า	ทัศนคติทางการเงินอยู่ในระดับดีมาก
	3.50–4.49	แปลว่า	ทัศนคติทางการเงินอยู่ในระดับดี
	2.50–3.49	แปลว่า	ทัศนคติทางการเงินอยู่ในระดับปานกลาง
	1.50–2.49	แปลว่า	ทัศนคติทางการเงินอยู่ในระดับไม่ดี
	1.00–1.49	แปลว่า	ทัศนคติทางการเงินอยู่ในระดับไม่ดีย่างมาก

2.3 ข้อมูลจากตอนที่ 2.1 ของแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อมูลการทำงานการเงินของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย งบดุล และงบรายได้และค่าใช้จ่าย นำมาคำนวณอัตราส่วนทางการเงินเพื่อวิเคราะห์ความมั่นคงทางการเงินของบุคคล โดยใช้สูตรดังนี้ (สุขใจ น้ำผุด, 2543 : 28-31)

1). อัตราส่วนความมั่นคงทางการเงิน (Solvency Ratio)

$$\text{อัตราส่วนความมั่นคงทางการเงิน} = \frac{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งหมด}}{\text{สินทรัพย์ทั้งหมด}}$$

โดย ส่วนของผู้ถือหุ้น (Net worth) หมายถึง สินทรัพย์ส่วนที่เหลืออยู่หลังจากหักหนี้สินที่มีอยู่ทั้งหมดออกไปแล้ว ซึ่งส่วนที่เหลืออยู่นี้จะเป็นทรัพย์สินที่บุคคลเป็นเจ้าของอย่างแท้จริง และเป็นสิ่งแสดงถึงความมั่งคั่งของบุคคลนั้นด้วย

สินทรัพย์ทั้งหมด (Assets) คือ รายการทรัพย์สินต่างๆ ที่บุคคลเป็นเจ้าของอยู่ ซึ่งมีมากมายหลายประเภทแตกต่างกันตามลักษณะและประโยชน์ของการใช้สอย สินทรัพย์ต่างๆ ได้แก่ เช่น เงินสด เงินฝาก บ้าน รถยนต์ เฟอร์นิเจอร์ เครื่องประดับต่างๆ เป็นต้น ในการบริหารการเงินนิยมจัดกลุ่มสินทรัพย์ของบุคคลออกเป็น 4 กลุ่ม คือ สินทรัพย์สภาพคล่อง (Liquid Assets) สินทรัพย์แท้จริง (Real Property) ทรัพย์สินส่วนตัว (Personal Property) และ ทรัพย์สินลงทุน (Investments)

อัตราส่วนนี้จะมีหน่วยเป็นเปอร์เซ็นต์ (%) ซึ่งจะชี้ให้เห็นถึงโอกาสที่บุคคลจะประสบปัญหาทางการเงินได้ในอนาคต ถ้าอัตราส่วนนี้ยิ่งสูงมากเท่าใด แสดงว่าบุคคลนั้นจะมีโอกาสประสบปัญหาการเงินในอนาคตได้น้อยลงเท่านั้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน จะใช้ผู้ที่มีระดับอัตราส่วนสูงสุดเป็นเกณฑ์ โดยใช้ระดับอัตราส่วนจากกลุ่มตัวอย่างที่น่าแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) แล้วแบ่งเป็นช่วง โดยกำหนดเกณฑ์คะแนนดังนี้

อัตราส่วนอยู่ที่ระดับ 80.01% ขึ้นไป	ให้ 5 คะแนน
อัตราส่วนอยู่ที่ระดับ 60.01-80.00%	ให้ 4 คะแนน
อัตราส่วนอยู่ที่ระดับ 40.01-60.00%	ให้ 3 คะแนน
อัตราส่วนอยู่ที่ระดับ 20.01-40.00%	ให้ 2 คะแนน
อัตราส่วนอยู่ที่ระดับ 20.00% หรือต่ำกว่า	ให้ 1 คะแนน

2). อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)

$$\text{อัตราส่วนสภาพคล่อง} = \frac{\text{สินทรัพย์สภาพคล่อง}}{\text{หนี้ระยะสั้นทั้งหมด}}$$

โดย สินทรัพย์สภาพคล่อง (Liquid Assets) คือสินทรัพย์ซึ่งบุคคลมีอยู่เพื่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันมีความคล่องตัวสูงนำมาใช้จ่ายซื้อหาสิ่งที่ต้องการได้ทันที สินทรัพย์เหล่านี้ได้แก่ เงินสด เงินฝากธนาคาร และเงินฝาก ณ สถาบันการเงินอื่น เป็นต้น

หนี้ระยะสั้นทั้งหมด (Current debt) อาจประกอบด้วย ค่าบิลค่างชำระ เครดิตหมุนเวียน หนึ่งงวดค่าผ่อนสินค้า หนี้ค่าผ่อนรถยนต์ หนึ่งงวดค่าซื้ออสังหาริมทรัพย์ ค่าใช้จ่ายซึ่งเป็นการที่จะต้องจ่ายภายใน 1 ปี รวมกันเป็นหนี้ระยะสั้นทั้งหมด (Total current debt)

อัตราส่วนนี้จะมีหน่วยเป็นเปอร์เซ็นต์ (%) ซึ่งถ้าอัตราส่วนนี้ยิ่งสูงมากเท่าใดจะแสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นมีการถือเงินสด หรือสินทรัพย์ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่ายไว้อย่างมากพอที่จะนำมาชำระหนี้ได้ และจะได้ไม่เกิดปัญหาทางการเงินขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน จะใช้ผู้ที่มีระดับอัตราส่วนสูงสุดเป็นเกณฑ์ โดยใช้ระดับอัตราส่วนจากกลุ่มตัวอย่างที่นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) แล้วแบ่งเป็นช่วง โดยกำหนดเกณฑ์คะแนนดังนี้

อัตราส่วนอยู่ที่ระดับ 80.01% ขึ้นไป	ให้ 5 คะแนน
อัตราส่วนอยู่ที่ระดับ 60.01-80.00%	ให้ 4 คะแนน
อัตราส่วนอยู่ที่ระดับ 40.01-60.00%	ให้ 3 คะแนน
อัตราส่วนอยู่ที่ระดับ 20.01-40.00%	ให้ 2 คะแนน
อัตราส่วนอยู่ที่ระดับ 20.00% หรือต่ำกว่า	ให้ 1 คะแนน

และถ้านิสิตคนใดไม่มีหนี้ระยะสั้น ให้หมายความว่า นิสิตนั้นสามารถบริหารการเงินส่วนบุคคลได้ในระดับดีมาก ฉะนั้นจะให้คะแนนนิสิตผู้นั้นเป็น 5 คะแนน

3). อัตราส่วนการออม (Savings Ratio)

$$\text{อัตราส่วนการออม} = \frac{\text{เงินสดคงเหลือ}}{\text{รายได้หลังหักภาษี}}$$

โดย เงินสดคงเหลือ เป็นเงินที่ได้จากการนำรายได้หักด้วยค่าใช้จ่าย ก็คือเป็นเงินเมื่อนำรายได้เปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายแล้ว ถ้ารายได้ทั้งสิ้นมีมากกว่ารายจ่ายทั้งสิ้น ก็จะมีเงินสดส่วนเกิน (Cash surplus) เกิดขึ้น ในทางตรงข้ามถ้ารายได้น้อยกว่าค่าใช้จ่ายก็จะเกิดเงินสดส่วนขาด (Cash deficit) เกิดขึ้น

รายได้หลังหักภาษี หรือ เงินรับสุทธิ (Net income) คือ รายได้ที่แท้จริงที่ได้จากการนำรายรับเบื้องต้น (Gross income) หักด้วยภาษี

อัตราส่วนนี้จะมีหน่วยเป็นเปอร์เซ็นต์ (%) ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนน จะเปรียบเทียบกับอัตราการออมจากการสำรวจการออมส่วนบุคคลของคนไทยเมื่อปี พ.ศ. 2545 ซึ่งโดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 6.22% ของรายได้หลังหักภาษี(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2547 : 15) และบุคคลทั่วไปจะสามารถออมเงินได้อย่างมากไม่เกิน 30% ของรายได้รวมต่อเดือน (วลัยพร ทิพย์สุภลักษณ์; และคนอื่นๆ. 2544 : 26) ด้วยเหตุผลดังกล่าว ซึ่งอัตราการออมที่ระดับ 6.22% ของรายได้หลังหักภาษีนั่น เป็นอัตราการออมเฉลี่ยของคนทั้งประเทศ ดังนั้นจึงกำหนดให้อยู่ที่ช่วงระดับ ปานกลาง และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

อัตราส่วนอยู่ที่ระดับ 9.01% ขึ้นไป (ของรายได้หลังหักภาษี)	ให้ 5 คะแนน
อัตราส่วนอยู่ที่ระดับ 7.01-9.00% (ของรายได้หลังหักภาษี)	ให้ 4 คะแนน
อัตราส่วนอยู่ที่ระดับ 5.01-7.00% (ของรายได้หลังหักภาษี)	ให้ 3 คะแนน
อัตราส่วนอยู่ที่ระดับ 3.01-5.00% (ของรายได้หลังหักภาษี)	ให้ 2 คะแนน
อัตราส่วนอยู่ที่ระดับ 3.00% หรือต่ำกว่า(ของรายได้หลังหักภาษี)	ให้ 1 คะแนน

4. อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้ (Debt Service Ratio)

$$\text{อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้} = \frac{\text{ภาระหนี้สินที่ต้องชำระคืนต่อเดือน}}{\text{รายได้ต่อเดือน(ก่อนหักภาษี)}}$$

โดย ภาระหนี้สินที่ต้องชำระคืนต่อเดือน เป็น จำนวนเงินที่จะต้องชำระคืนแต่ละเดือน โดยคิดเฉลี่ยใน 1 ปีจากหนี้สินที่ต้องชำระทั้งหมด

รายได้ต่อเดือน(ก่อนหักภาษี) เป็นจำนวนเงินได้แต่ละเดือนที่ได้จากการนำรายรับเบื้องต้น (Gross income) คิดเฉลี่ยใน 1 ปี

อัตราส่วนนี้จะมีหน่วยเป็นเปอร์เซ็นต์ (%) โดยเป็นการนำเอาภาระหนี้สินที่ต้องชำระคืนเป็นเดือน เดือนละครั้งนั้นมาเปรียบเทียบกับรายได้ที่ได้รับเข้ามาในแต่ละเดือน เพื่อดูว่าในเดือนหนึ่งๆ บุคคลนั้นมีหนี้ที่ต้องชำระมากน้อยเพียงใด เกินกำลังความสามารถของเขาหรือไม่ ถ้าเขาจะก่อหนี้เพิ่มอีกเขาจะยังพอที่จะสามารถชำระคืนได้หรือไม่ เช่น ถ้าอัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้ของเขาต่ำมาก แสดงว่าฐานะการเงินเขาดีพอที่จะก่อหนี้เพิ่มได้อีก แต่ถ้าอัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้มีสูงแล้ว เขาก็ควรต้องระมัดระวังในการใช้เงินต่อไปต้องอาศัยเงินของตนเองเท่านั้น จะกู้หนี้ยืมสินมาใช้อีกไม่ได้

เกณฑ์การให้คะแนน ใช้เกณฑ์มาตรฐานที่ว่า เพื่อความปลอดภัย “บุคคลไม่ควรก่อหนี้ซึ่งจะต้องชำระคืนมากกว่า 1/3 ของรายได้แต่ละเดือน” (หรือประมาณ 35% ของรายได้) (ทั้งนี้ถ้าไม่คำนึงถึงสินทรัพย์อื่นที่เขาถืออยู่) (สุขใจ น้ำพุต. 2543 : 31) ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงถือว่า การก่อหนี้ที่ระดับประมาณ 35% ของรายได้นั้น เป็นระดับที่พอรับได้ จึงกำหนดให้อยู่ในช่วงระดับปานกลาง ดังนั้นจึงกำหนดเกณฑ์คะแนนดังนี้

อัตราส่วนอยู่ที่ระดับ 12.00% หรือต่ำกว่า (ของรายได้ต่อเดือน)	ให้ 5 คะแนน
อัตราส่วนอยู่ที่ระดับ 12.01-24.00% (ของรายได้ต่อเดือน)	ให้ 4 คะแนน
อัตราส่วนอยู่ที่ระดับ 24.01-36.00% (ของรายได้ต่อเดือน)	ให้ 3 คะแนน
อัตราส่วนอยู่ที่ระดับ 36.01-48.00% (ของรายได้ต่อเดือน)	ให้ 2 คะแนน
อัตราส่วนอยู่ที่ระดับ 48.01% ขึ้นไป (ของรายได้ต่อเดือน)	ให้ 1 คะแนน

และถ้านิสิตคนใดไม่มีหนี้สิน ซึ่งจะทำให้ไม่ต้องมีหนี้สินต่อเดือนที่ต้องชำระ ให้หมายความว่า นิสิตนั้นสามารถบริหารการเงินส่วนบุคคลได้ในระดับดีมาก ฉะนั้นจะให้คะแนนนิสิตผู้นั้นเป็น 5 คะแนน

2.4 นำผลที่ได้จากตอนที่ 2.1 ของแบบสอบถาม มาหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) โดยใช้เกณฑ์เฉลี่ยในการอธิบายและแปลผลค่าคะแนนดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 75)

เกณฑ์การแปลความหมาย

คะแนนเฉลี่ย	4.50–5.00	แปลว่า	ความมั่นคงทางการเงินอยู่ในระดับสูงมาก
	3.50–4.49	แปลว่า	ความมั่นคงทางการเงินอยู่ในระดับสูง
	2.50–3.49	แปลว่า	ความมั่นคงทางการเงินอยู่ในระดับปานกลาง
	1.50–2.49	แปลว่า	ความมั่นคงทางการเงินอยู่ในระดับต่ำ
	1.00–1.49	แปลว่า	ความมั่นคงทางการเงินอยู่ในระดับต่ำมาก

3. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยแบ่งเป็นประสิทธิภาพเชิงคุณภาพและประสิทธิภาพเชิงปริมาณ ในส่วนของประสิทธิภาพเชิงคุณภาพนั้น นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2.2 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายของผู้ตอบแบบสอบถาม และจากตอนที่ 2.3 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติทางการเงินของผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ส่วนประสิทธิภาพเชิงปริมาณ นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2.1 ซึ่งเป็นข้อมูลการทางการเงินของผู้ตอบแบบสอบถาม อันประกอบด้วยงบดุล และงบรายได้และค่าใช้จ่าย นำมาคำนวณอัตราส่วนทางการเงินเพื่อวิเคราะห์ความมั่นคงทางการเงินของบุคคล ซึ่งประกอบด้วย 4 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนความมั่นคงทางการเงิน (Solvency Ratio) อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) อัตราส่วนการออม (Savings Ratio) และอัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้ (Debt Service Ratio) แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยในการพิจารณาประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต พิจารณาจากค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ใช้เกณฑ์เฉลี่ยในการอธิบายและแปลผลค่าคะแนนดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 75)

เกณฑ์การแปลความหมาย

คะแนนเฉลี่ย	4.50–5.00	แปลว่า	ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล อยู่ในระดับสูงมาก
	3.50–4.49	แปลว่า	ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล อยู่ในระดับสูง
	2.50–3.49	แปลว่า	ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง
	1.50–2.49	แปลว่า	ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล อยู่ในระดับต่ำ
	1.00–1.49	แปลว่า	ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล อยู่ในระดับต่ำมาก

4. การวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกเป็นรายด้านตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส คณะ ระดับชั้นปี และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ต่อเดือนของนิสิต รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครอง ภูมิลำเนาเดิม โดยใช้สถิติ t-test แบบเป็นอิสระต่อกัน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม

5. ข้อมูลจากตอนที่ 3 ของแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล และเกี่ยวกับนโยบาย แนวทางหลักสูตร และกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ตลอดจนความช่วยเหลือทางการเงินจากมหาวิทยาลัย จะรวบรวมข้อมูลนำมาจำแนกเป็นกลุ่มแล้วนำมาอภิปรายผล

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ มีดังนี้

6.1 สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

6.1.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัทซ์ (ลัวัน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2538 : 200-202; อ้างอิงจาก Cronbach. 1970)

$$\alpha = \frac{n}{n(n-1)} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

6.2 สถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

6.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) (ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ. 2538 : 45)

$$\% = \frac{f \times 100}{N}$$

เมื่อ	%	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ความถี่หรือจำนวน
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

6.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้แปลความหมายของข้อมูลด้านต่าง ๆ ใช้สัญลักษณ์ $\bar{X}$ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544 : 36)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าตัวกลางเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X$ แทน ค่าผลรวมทั้งหมดของข้อมูล
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

6.2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้เพื่อแสดงการกระจายของข้อมูล (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 51)

โดยในการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่เป็น ด้านการบรรลุเป้าหมาย ด้านทัศนคติทางการเงิน และในด้านของการอัตราส่วนทางการเงิน ถ้าค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าน้อย แสดงว่า ข้อมูลมีการกระจายน้อย นั่นคือ กลุ่มตัวอย่าง มีระดับการบรรลุเป้าหมาย มีระดับทัศนคติทางการเงิน และมีระดับอัตราส่วนทางการเงิน ใกล้เคียงกัน ตามลำดับ ในทางกลับกันถ้าค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่ามาก แสดงว่าผลของข้อมูลเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับที่กล่าวมา

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x_i - \bar{x})^2}{n-1}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกลุ่มตัวอย่าง
 x_i แทน คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มตัวอย่าง
 $\bar{X}$ แทน ค่าตัวกลางเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่าง
 n แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง

6.3 สถิติที่ใช้สำหรับการทดสอบสมมติฐาน

6.3.1 การหาค่าเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม โดยใช้สูตรทางสถิติ t-test แบบเป็นอิสระต่อกัน (Independent Sample) (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 83)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t-distribution
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	df	แทน	ค่าของชั้นแห่งความเป็นอิสระ

6.3.2 การหาค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่าสองกลุ่ม โดยใช้สูตร F-test ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) (ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2538 : 113)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F-distribution
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม
	df_1	แทน	$k-1$
	df_2	แทน	$n-k$
	df_1	แทน	ค่าของชั้นความเป็นอิสระของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	df_2	แทน	ค่าของชั้นความเป็นอิสระของความแปรปรวนภายในกลุ่ม
	k	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	n	แทน	จำนวนคะแนนของข้อมูลทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์และอักษรย่อต่างๆ ในการเสนอผลของข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F-distribution
SS	แทน	ค่าผลบวกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสอง (Mean Squares)
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
p	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา

ตอนที่ 2 แสดงประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งเป็น ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และประสิทธิภาพเชิงปริมาณ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งเป็นประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และประสิทธิภาพเชิงปริมาณ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส คณะ ระดับชั้นปี และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ต่อเดือนของนิสิต รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครอง ภูมิสำเนาเดิม โดยใช้ค่า t-test สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และใช้ ค่า F-test สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกี่ยวกับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล และเกี่ยวกับนโยบาย แนวทาง หลักสูตร และกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ตลอดจนความช่วยเหลือทางการเงินจากมหาวิทยาลัย โดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	118	36.20
หญิง	208	63.80
รวม	326	100.00
2. อายุ		
25 ปี หรือต่ำกว่า	128	39.30
26-30 ปี	160	49.10
31-35 ปี	18	5.50
36-40 ปี	12	3.70
41 ปี ขึ้นไป	8	2.50
รวม	326	100.00
3. สถานภาพสมรส		
โสด	299	91.70
สมรส/อยู่ด้วยกัน	19	5.80
หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	8	2.50
รวม	326	100.00

ตาราง 5 (ต่อ)

ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. คณะ		
คณะศึกษาศาสตร์	134	41.10
คณะมนุษยศาสตร์	26	8.00
คณะสังคมศาสตร์	105	32.20
คณะศิลปกรรมศาสตร์	10	3.10
คณะพลศึกษา	20	6.10
คณะวิศวกรรมศาสตร์	10	3.10
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์	5	1.50
สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	16	4.90
รวม	326	100.00
5. ระดับชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	139	42.60
ชั้นปีที่ 2	187	57.40
รวม	326	100.00
6. รายได้ต่อเดือนของนิสิต		
5,000 บาท หรือต่ำกว่า	14	4.30
5,001-10,000 บาท	165	50.60
10,001-15,000 บาท	72	22.10
15,001-20,000 บาท	36	11.00
20,001-25,000 บาท	14	4.30
25,001 บาท ขึ้นไป	25	7.70
รวม	326	100.00
7. รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง		
20,000 บาท หรือต่ำกว่า	139	42.60
20,001-30,000 บาท	64	19.60
30,001-40,000 บาท	28	8.60
40,001-50,000 บาท	37	11.30
50,001 บาท ขึ้นไป	30	9.20
ไม่มีรายได้/นิสิตรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง	28	8.60
รวม	326	100.00

ตาราง 5 (ต่อ)

ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
8. อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครอง		
รับราชการ	114	35.00
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	7	2.10
ลูกจ้างบริษัทเอกชน	35	10.70
เจ้าของกิจการ/ธุรกิจส่วนตัว	81	24.80
เกษตรกร	27	8.30
อื่นๆ	25	7.70
ไม่ได้ทำงาน/นิสิตรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง	37	11.30
รวม	326	100.00
9. ภูมิลำเนาเดิม		
กรุงเทพมหานคร	89	27.30
ต่างจังหวัด	237	72.70
รวม	326	100.00
10. แหล่งภูมิลำเนาเดิม		
กรุงเทพมหานคร	89	27.30
ภาคเหนือ	30	9.20
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	60	18.40
ภาคกลาง (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร)	98	30.10
ภาคตะวันออก	19	5.80
ภาคตะวันตก	2	0.60
ภาคใต้	28	8.60
รวม	326	100.00
11. จำนวนนิสิตที่ทำงานไปด้วยในขณะที่ศึกษา		
ทำงานไปด้วย	271	83.10
ไม่ได้ทำ	55	16.90
รวม	326	100.00
12. ลักษณะงานของนิสิต		
รับราชการ	110	33.70
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	8	2.50
ลูกจ้างบริษัทเอกชน	118	36.20
เจ้าของกิจการ/ธุรกิจส่วนตัว	18	5.50
เกษตรกร	0	0.00
อื่นๆ	18	5.50
ไม่ได้ทำงาน	54	16.60
รวม	326	100.00

ตาราง 5 (ต่อ)

ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
13. ลักษณะที่พักของนิสิต		
บ้านตนเอง	93	28.50
บ้านบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง	55	16.90
บ้านญาติ (ลุง ป้า น้า อา)	22	6.70
หอพัก/บ้านเช่า/อพาร์ทเมนต์	148	45.40
อื่นๆ	8	2.50
รวม	326	100.00

จากตาราง 5 แสดงว่านิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย โดยนิสิตเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 63.80 ส่วนนิสิตเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 36.20 นิสิตส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 26-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.10 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 25 ปี หรือต่ำกว่า และช่วงอายุ 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.30 และ 5.50 ตามลำดับ นิสิตส่วนใหญ่ มีสถานภาพสมรสเป็นโสดถึงร้อยละ 91.70 รองลงมา มีสถานภาพ เป็นสมรส/อยู่ด้วยกัน และสถานภาพ หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 5.80 และ 2.50 ตามลำดับ

นิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในคณะศึกษาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 41.10 รองลงมา คือ คณะสังคมศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 32.20 และ 8.00 ตามลำดับ นิสิตศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 มากกว่า ชั้นปีที่ 1 โดยนิสิตชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 57.40 ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 42.60

รายได้ต่อเดือนของนิสิตส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 50.60 รองลงมามีรายได้ในช่วง 10,001-15,000 บาท และ 15,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.10 และ 11.00 ตามลำดับ ส่วนรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครองส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 20,000 บาท หรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 42.60 รองลงมามีรายได้ในช่วง 20,001-30,000 บาท และ 40,001-50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.60 และ 11.30 ตามลำดับ โดยผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 35.00 รองลงมา ประกอบอาชีพเป็นเจ้าของกิจการ/ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 24.80 และไม่ได้ประกอบอาชีพ/นิสิตรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง ร้อยละ 11.30 ตามลำดับ

นิสิตส่วนใหญ่ มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ต่างจังหวัดมากกว่ากรุงเทพมหานคร โดยนิสิตที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ต่างจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 72.70 ส่วนนิสิตที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่กรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 27.30 หากเมื่อพิจารณาตามภูมิภาค พบว่า นิสิตมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ภาคกลาง(ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.10 รองลงมาคือ อยู่ในกรุงเทพมหานคร และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 27.30 และ 18.40 ตามลำดับ ในขณะที่ศึกษาอยู่นิสิตส่วนใหญ่ ทำงานไปด้วย มากกว่านิสิตที่ไม่ได้ทำงาน โดยนิสิตที่ทำงานไปด้วย คิดเป็นร้อยละ 83.10 ส่วนนิสิตที่ไม่ได้ทำงานคิดเป็นร้อยละ 16.90 โดยลักษณะงาน (อาชีพ) ที่นิสิตทำส่วนใหญ่ ก็คือ ลูกจ้างบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 36.20 รองลงมา คือ รับราชการ คิดเป็นร้อยละ 33.70 และไม่ได้ทำงาน คิดเป็นร้อยละ 16.60 ตามลำดับ และ

ลักษณะที่พักของนิสิต นิสิตส่วนใหญ่พักอยู่หอพัก/บ้านเช่า/อพาร์ทเมนต์คิดเป็นร้อยละ 45.40 รองลงมา คือ บ้านตนเอง และบ้านบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 28.50 และ 16.90 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 แสดงประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งเป็นประสิทธิภาพเชิงคุณภาพและประสิทธิภาพเชิงปริมาณ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ

ตัวชี้วัดที่บ่งชี้ประสิทธิภาพ	ระดับประสิทธิภาพ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการบรรลุเป้าหมาย	3.07	0.63	ปานกลาง
ด้านทัศนคติทางการเงิน	3.25	0.44	ปานกลาง
รวม	3.21	0.41	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงถึงประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านของประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบรรลุเป้าหมาย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.07$) และด้านทัศนคติทางการเงิน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.25$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ

ตัวชี้วัดที่บ่งชี้ประสิทธิภาพ	ระดับประสิทธิภาพ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านอัตราส่วนทางการเงิน			
อัตราส่วนความมั่นคงทางการเงิน	3.94	1.58	สูง
อัตราส่วนสภาพคล่อง	4.52	1.08	สูงมาก
อัตราส่วนการออม	2.66	1.86	ปานกลาง
อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้	4.46	1.11	สูง
รวม	3.89	0.97	สูง

จากตาราง 7 แสดงถึงประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านของประสิทธิภาพเชิงปริมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายอัตราส่วน พบว่า อัตราส่วนสภาพคล่อง อยู่ในระดับสูงมาก ($\bar{X}=4.52$) อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้ และอัตราส่วนความมั่นคงทางการเงิน อยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=4.46$ และ 3.94 ตามลำดับ) และ อัตราส่วนการออม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.66$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้าน

ประสิทธิภาพ	ระดับประสิทธิภาพ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ	3.21	0.41	ปานกลาง
ด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ	3.89	0.97	สูง

จากตาราง 8 แสดงถึง ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งในด้านของประสิทธิภาพเชิงปริมาณ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ในด้านของประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ โดยมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=3.89$) และในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.21$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งเป็น ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และประสิทธิภาพเชิงปริมาณ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส คณะ ระดับชั้นปี และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ต่อเดือนของนิสิต รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครอง ภูมิลำเนาเดิม โดยใช้ค่า t-test สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และใช้ ค่า F-test สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 และ 2 ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล กับประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งเป็นประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และประสิทธิภาพเชิงปริมาณ จำแนกเป็นรายด้านตามปัจจัยส่วนบุคคล

1.1 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของเพศ กับประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีเพศต่างกัน แสดงดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงการทดสอบความแตกต่างของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีเพศต่างกัน

ประสิทธิภาพ	ปัจจัย		n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ	เพศ	ชาย	118	3.16	0.39	-1.54	0.125
		หญิง	208	3.24	0.42		
ประสิทธิภาพเชิงปริมาณ		ชาย	118	4.06	0.94	2.33	0.021*
		หญิง	208	3.80	0.98		

*p< .05

จากตาราง 9 แสดงว่า นิสิตเพศชายและเพศหญิง มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า นิสิตเพศชายและเพศหญิงมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.16 และ 3.24 ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณาค่านัยสำคัญทางสถิติ พบว่า มีค่ามากกว่า .05 นั่นคือ นิสิตที่มีเพศต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านของประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ นิสิตเพศชายและเพศหญิง มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า นิสิตเพศชายและเพศหญิงมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}$ = 4.06 และ 3.80 ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณาค่านัยสำคัญทางสถิติ พบว่า มีค่าน้อยกว่า .05 นั่นคือ นิสิตที่มีเพศต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีอายุต่างกัน แสดงดังตาราง 10

ตาราง 10 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีอายุต่างกัน

ปัจจัย	ประสิทธิภาพ	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
อายุ	ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ	ระหว่างกลุ่ม	4	1.56	0.39	2.41	0.049*
		ภายในกลุ่ม	321	52.04	0.16		
		รวม	325	53.60			
	ประสิทธิภาพเชิงปริมาณ	ระหว่างกลุ่ม	4	33.86	8.46	9.91	0.000**
		ภายในกลุ่ม	321	274.27	0.85		
		รวม	325	308.13			

* $p < .05$

** $p < .01$

จากตาราง 10 แสดงว่า นิสิตที่มีอายุต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาค่านัยสำคัญทางสถิติ พบว่า มีค่าน้อยกว่า .05 นั่นคือ นิสิตที่มีอายุต่างกันมีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อีกทั้งในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ นิสิตที่มีอายุต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่านัยสำคัญทางสถิติ พบว่า มีค่าน้อยกว่า .01 นั่นคือ นิสิตที่มีอายุต่างกันมีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน แสดงดังตาราง 11

ตาราง 11 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน

ปัจจัย	ประสิทธิภาพ	แหล่งของ	df	SS	MS	F	p
		ความแปรปรวน					
สถานภาพสมรส	ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.15	0.58	3.55	0.030*
		ภายในกลุ่ม	323	52.45	0.16		
		รวม	325	53.60			
	ประสิทธิภาพเชิงปริมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2	35.25	17.63	20.86	0.000**
		ภายในกลุ่ม	323	272.88	0.85		
		รวม	325	308.13			

* $p < .05$

** $p < .01$

จากตาราง 11 แสดงว่า นิสิตที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาค่านัยสำคัญทางสถิติ พบว่า มีค่าน้อยกว่า .05 นั่นคือ นิสิตที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อีกทั้งในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ นิสิตที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลทั้งในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่านัยสำคัญทางสถิติ พบว่า มีค่าน้อยกว่า .01 นั่นคือ นิสิตที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ศึกษาในคณะต่างกัน แสดงดังตาราง 12

ตาราง 12 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ศึกษาในคณะต่างกัน

ปัจจัย	ประสิทธิภาพ	แหล่งของ ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
คณะ	ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ	ระหว่างกลุ่ม	7	3.66	0.52	3.32	0.002**
		ภายในกลุ่ม	318	49.94	0.16		
		รวม	325	53.60			
	ประสิทธิภาพเชิงปริมาณ	ระหว่างกลุ่ม	7	8.14	1.16	1.23	0.284
		ภายในกลุ่ม	318	299.99	0.94		
		รวม	325	308.13			

**p< .01

จากตาราง 12 แสดงว่า นิสิตที่ศึกษาในคณะต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่านัยสำคัญทางสถิติ พบว่า มีค่าน้อยกว่า .01 นั่นคือ นิสิตที่ศึกษาในคณะต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ นิสิตที่ศึกษาในคณะต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาค่านัยสำคัญทางสถิติ พบว่า มีค่ามากกว่า .05 นั่นคือ นิสิตที่ศึกษาในคณะต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.5 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับชั้นปี กับประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ศึกษาในระดับชั้นปีต่างกัน แสดงดังตาราง 13

ตาราง 13 แสดงการทดสอบความแตกต่างของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ศึกษาในระดับชั้นปีต่างกัน

ประสิทธิภาพ	ปัจจัย		n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ	ระดับชั้นปี	ชั้นปีที่ 1	139	3.14	0.39	-2.65	0.008**
		ชั้นปีที่ 2	187	3.26	0.41		
ประสิทธิภาพเชิงปริมาณ		ชั้นปีที่ 1	139	3.95	0.89	0.95	0.342
		ชั้นปีที่ 2	187	3.85	1.03		

**p< .01

จากตาราง 13 แสดงว่า นิสิตที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า นิสิตที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =3.14 และ 3.26 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาค่านัยสำคัญทางสถิติ พบว่า มีค่าน้อยกว่า .01 นั่นคือ นิสิตที่ศึกษาในระดับชั้นปีต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ นิสิตที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า นิสิตที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}$ =3.95 และ 3.85 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาค่านัยสำคัญทางสถิติ พบว่า มีค่ามากกว่า .05 นั่นคือ นิสิตที่ศึกษาในระดับชั้นปีต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม กับประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งเป็นประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และประสิทธิภาพเชิงปริมาณ จำแนกเป็นรายด้านตามปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม

2.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน แสดงดังตาราง 14

ตาราง 14 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน

ปัจจัย	ประสิทธิภาพ	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
รายได้ต่อเดือนของนิสิต	ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ	ระหว่างกลุ่ม	5	2.72	0.54	3.42	0.005**
		ภายในกลุ่ม	320	50.88	0.16		
		รวม	325	53.60			
	ประสิทธิภาพเชิงปริมาณ	ระหว่างกลุ่ม	5	9.06	1.81	1.94	0.088
		ภายในกลุ่ม	320	299.07	0.94		
		รวม	325	308.13			

**p< .01

จากตาราง 14 แสดงว่า นิสิตที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่านัยสำคัญทางสถิติ พบว่า มีค่าน้อยกว่า .01 นั่นคือ นิสิตที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ นิสิตที่ศึกษาในคณะต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาค่านัยสำคัญทางสถิติ พบว่า มีค่ามากกว่า .05 นั่นคือ นิสิตที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครองต่างกัน แสดงดังตาราง 15

ตาราง 15 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครองต่างกัน

ปัจจัย	ประสิทธิภาพ	แหล่งของ ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
รายได้ต่อเดือน ของผู้ปกครอง	ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ	ระหว่างกลุ่ม	5	1.78	0.36	2.19	0.055
		ภายในกลุ่ม	320	51.82	0.16		
		รวม	325	53.60			
	ประสิทธิภาพเชิงปริมาณ	ระหว่างกลุ่ม	5	14.27	2.85	3.11	0.009**
		ภายในกลุ่ม	320	293.86	0.92		
		รวม	325	308.13			

**p< .01

จากตาราง 15 แสดงว่า นิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาค่านัยสำคัญทางสถิติ พบว่า มีค่ามากกว่า .05 นั่นคือ นิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ นิสิตที่ศึกษาในคณะต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่านัยสำคัญทางสถิติ พบว่า มีค่าน้อยกว่า .01 นั่นคือ นิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครองต่างกัน แสดงดังตาราง 16

ตาราง 16 แสดงการทดสอบความแปรปรวนของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครองต่างกัน

ปัจจัย	ประสิทธิภาพ	แหล่งของ ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
อาชีพปัจจุบัน ของผู้ปกครอง	ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ	ระหว่างกลุ่ม	6	1.31	0.22	1.33	0.241
		ภายในกลุ่ม	319	52.29	0.16		
		รวม	325	53.60			
	ประสิทธิภาพเชิงปริมาณ	ระหว่างกลุ่ม	6	8.25	1.38	1.46	0.191
		ภายในกลุ่ม	319	299.88	0.94		
		รวม	325	308.13			

จากตาราง 16 แสดงว่า นิสิตที่อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครองต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ทั้งในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาความสำคัญทางสถิติ พบว่า ต่างก็มีค่ามากกว่า .05 นั่นคือ นิสิตที่อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครองต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ทั้งในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.4 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของภูมิสำเนาเดิม กับประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีภูมิสำเนาเดิมต่างกัน แสดงดังตาราง 17

ตาราง 17 แสดงการทดสอบความแตกต่างของประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีภูมิสำเนาเดิมต่างกัน

ประสิทธิภาพ	ปัจจัย		n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ	ภูมิสำเนาเดิม	กรุงเทพ	89	3.11	0.37		
		มหานคร				-2.70	0.007*
		ต่างจังหวัด	237	3.25	0.41		
ประสิทธิภาพเชิงปริมาณ		กรุงเทพ	89	4.13	0.94		
		มหานคร				2.69	0.008*
		ต่างจังหวัด	237	3.80	0.97		

**p< .01

ตาราง 17 แสดงว่า นิสิตที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ทั้งในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า นิสิตที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.11$ และ 3.25 ตามลำดับ) และด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=4.13$ และ 3.80 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาค่านัยสำคัญทางสถิติ พบว่า ต่างก็มีค่าน้อยกว่า .01 นั่นคือ นิสิตที่มีภูมิลำเนาเดิมต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลทั้งในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกี่ยวกับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล และเกี่ยวกับนโยบาย แนวทาง หลักสูตร และกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ตลอดจนความช่วยเหลือทางการเงินจากมหาวิทยาลัย โดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

ตาราง 18 แสดงระดับความถี่ ของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะวิธีการ ในการที่จะปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ตนเองวางไว้

วิธีการ	ระดับความถี่ (คน)
1. ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นที่เกิดจากการเที่ยวยามค่ำคืน	197
2. เพิ่มรายได้โดยการหางานพิเศษทำ	188
3. ลงทุนทำธุรกิจอย่างเหมาะสมเพื่อเพิ่มรายได้	150
4. ใช้จ่ายเฉพาะสิ่งที่จำเป็น	261
5. อื่นๆ (วางแผนก่อนการใช้จ่าย ลดเงินออม)	8

จากตาราง 18 แสดงว่า นิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่า ควรใช้จ่ายเฉพาะสิ่งที่จำเป็น ที่ระดับความถี่ 261 คน รองลงมาเห็นว่า ควรลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นที่เกิดจากการเที่ยวยามค่ำคืน และเพิ่มรายได้โดยการหางานพิเศษทำ ที่ระดับความถี่ 197 และ 188 คน ตามลำดับ

ตาราง 19 แสดงระดับความถี่ของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามประเด็นต่างๆ

สภาพปัญหา	ระดับความถี่ (คน)
1. รายรับไม่พอกับรายจ่ายบ่อยครั้ง	72
2. รายรับไม่พอกับรายจ่ายเป็นบางครั้ง	8
3. บริหารการเงินส่วนบุคคลของตนไม่ดีพอ ใช้จ่ายในสิ่งไม่มีประโยชน์บ่อยครั้ง	29
4. ขาดการวางแผนการบริหารการเงินอย่างเป็นระบบ เช่นไม่ทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย	19
5. เทียวเตร ทำให้สิ้นเปลืองส่งผลให้รายได้ไม่พอกับรายจ่าย	31
6. รายได้พอ แต่มีรายจ่ายมาก ทำให้เก็บออมได้น้อยไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้	34
7. ขาดรายได้เสริม	4
8. การขาดสภาพคล่อง	11
9. ไม่มีเงินสำรองไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน	5

จากตาราง 19 แสดงว่า สภาพปัญหาของนิสิตส่วนใหญ่ คือ รายรับไม่พอกับรายจ่ายบ่อยครั้งที่ระดับความถี่ 72 คน รองลงมาคือ รายได้พอแต่มีรายจ่ายมากทำให้เก็บออมได้น้อยไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และเทียวเตรทำให้สิ้นเปลืองส่งผลให้รายได้ไม่พอกับรายจ่าย ที่ระดับความถี่ 34 และ 31 คนตามลำดับ

ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลในด้านต่างๆ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ของกลุ่มตัวอย่าง

การบริหารการเงินส่วนบุคคล	n	$\bar{X}$	S.D.
1. ระยะสั้น			
ด้านความมั่นคงทางการเงิน	326	31.44	13.41
ด้านสภาพคล่อง	326	32.02	11.86
ด้านการออม	326	17.06	11.80
ด้านความสามารถในการก่อหนี้	326	19.48	12.03
2. ระยะยาว			
ด้านความมั่นคงทางการเงิน	326	41.46	16.40
ด้านสภาพคล่อง	326	22.94	8.08
ด้านการออม	326	20.73	11.49
ด้านความสามารถในการก่อหนี้	326	14.87	10.23

จากตาราง 20 แสดงว่า ในการบริหารการเงินส่วนบุคคลในระยะสั้น นิสิตให้ความสำคัญกับด้านสภาพคล่องมากที่สุด โดยเฉลี่ย 32.02 รองลงมา คือ ด้านความมั่นคงทางการเงิน และด้านความสามารถในการก่อหนี้ โดยเฉลี่ย 31.44 และ 19.48 ตามลำดับ ส่วนในระยะยาว นิสิตให้ความสำคัญกับด้านความมั่นคงทางการเงินมากที่สุด โดยเฉลี่ย 41.46 รองลงมา คือ ด้านสภาพคล่อง และด้านการออม โดยเฉลี่ย 22.94 และ 20.73 ตามลำดับ

ตาราง 21 แสดงระดับความถี่ของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับนโยบาย แนวทาง หลักสูตร และกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิต ตลอดจนความช่วยเหลือทางการเงินจากมหาวิทยาลัย จำแนกตามประเด็นต่างๆ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ระดับความถี่ (คน)
1. นโยบาย แนวทาง หลักสูตร และกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น	
1.1 เป็นสิ่งเป็นประโยชน์ แต่ปัจจุบันยังได้รับการส่งเสริมและให้ความสำคัญน้อยมาก	151
1.2 ควรส่งเสริม แต่หลักสูตรต้องสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม	13
2. ความช่วยเหลือทางการเงินจากมหาวิทยาลัย	
2.1 เป็นสิ่งที่ดี แต่ปัจจุบันยังมีน้อยและไม่ทั่วถึง	121
2.2 เป็นสิ่งที่ดี เพราะสร้างโอกาสให้คนที่ด้อยโอกาส หรือประสบปัญหาทางการเงิน	39
2.3 ควรส่งเสริมให้นิสิตมีกิจกรรมหารายได้ระหว่างเรียน	7
2.4 ควรลดการเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาให้สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายจริง และ ควรมีการแบ่งจ่ายเป็นงวดๆ และกู้ยืมได้ รวมถึงควรมีทุนเรียนฟรีมากขึ้น	45
2.4 การช่วยเหลือเป็นสิ่งที่ดี แต่คงทำได้ยาก	3
2.5 ไม่ดี เพราะบางคนจะยังไม่รู้จักคุณค่าของเงินมากยิ่งขึ้น	4

จากตาราง 21 แสดงว่า ในด้านของนโยบาย แนวทาง หลักสูตร และกิจกรรมที่มหาวิทยาลัย จัดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตนั้น นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นสิ่งที่ เป็น ประโยชน์ แต่ปัจจุบันยังได้รับการส่งเสริมและให้ความสำคัญน้อยมากที่ระดับความถี่ 151 คน รองลงมา เห็นว่าควรส่งเสริมแต่หลักสูตรต้องสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม ที่ระดับ ความถี่ 13 คน ส่วนด้านความช่วยเหลือทางการเงินจากมหาวิทยาลัย นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่า เป็นสิ่งที่ดี แต่ปัจจุบันยังมีน้อยและไม่ทั่วถึง ที่ระดับความถี่ 121 คน รองลงมาเห็นว่า ควรลดการเก็บค่าธรรมเนียม การศึกษาให้สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายจริงและควรมีการแบ่งจ่ายเป็นงวดๆ และกู้ยืมได้ รวมถึงควรมีทุน เรียนฟรีมากยิ่งขึ้น และ มองว่าเป็นสิ่งที่ดี เพราะสร้างโอกาสให้คนที่ด้อยโอกาส หรือประสบปัญหาทาง การเงิน ที่ระดับความถี่ 45 และ 39 คน ตามลำดับ

ตาราง 22 แสดงระดับความถี่ของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับความต้องการการช่วยเหลือทางการเงินจาก มหาวิทยาลัย

ความต้องการการช่วยเหลือทางการเงิน	ระดับความถี่ (คน)
ต้องการ	127
ไม่ต้องการ	199

จากตาราง 22 แสดงว่า ในด้านความต้องการช่วยเหลือทางการเงินจากมหาวิทยาลัยนั้น นิสิตที่ไม่ต้องการความช่วยเหลือ มีจำนวนมากกว่านิสิตที่ต้องการความช่วยเหลือ ที่ระดับความถี่ 199 และ 127 คน ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยพร้อมทั้งอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. ความสำคัญของการวิจัย
3. สมมติฐานในการวิจัย
4. วิธีดำเนินการวิจัย
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผลการศึกษา
7. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งเป็น ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และประสิทธิภาพเชิงปริมาณ

2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งเป็น ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และประสิทธิภาพเชิงปริมาณ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส คณะ ระดับชั้นปี และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ต่อเดือนของนิสิต รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครอง และภูมิลำเนาเดิม

3. เพื่อรวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกี่ยวกับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล และเกี่ยวกับนโยบาย แนวทาง หลักสูตร และกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ตลอดจนความช่วยเหลือทางการเงินจากมหาวิทยาลัย

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2547

2. จะเป็นประโยชน์ต่อตัวนิสิตเอง ในอันที่จะทำให้ทราบถึงความสามารถในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของตนเอง ตลอดจนข้อบกพร่อง เพื่อหาทางป้องกันและแก้ไข เพื่อนำไปสู่แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของตนเองต่อไป

3. จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ ในอันที่จะทำให้ทราบถึงความสามารถในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ตลอดจนสภาพปัญหา เพื่อหาทางช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสม และปลูกฝังการบริหารการเงินส่วนบุคคลอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นแก่นิสิต

4. จะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ครูอาจารย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย แนวทาง หลักสูตร และกิจกรรมเพื่อจะก่อให้เกิดการป้องกัน และการแก้ปัญหาด้านการเงินแก่นิสิตได้อย่างถูกต้องมากยิ่งขึ้น และปลูกฝังการบริหารการเงินส่วนบุคคลอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นแก่นิสิต

5. จะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำไปปรับใช้สำหรับการกำหนดนโยบาย และแนวทาง เพื่อการปลูกฝังการบริหารการเงินส่วนบุคคลอย่างเหมาะสมแก่นิสิตนักศึกษาระดับอื่นๆ ต่อไป

สมมุติฐานในการวิจัย

1. นิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันจะมีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

2. นิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมต่างกันจะมีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 บัณฑิตวิทยาลัย ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 1,756 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และทำการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีการจับสลาก ตามลำดับ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 326 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต แบ่ง เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 2.1 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับการทำงานการเงิน ของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย งบดุล และงบรายได้และค่าใช้จ่าย

ตอนที่ 2.2 เป็นแบบสอบถาม การบรรจุเป้าหมาย ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งวัดระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม 5 ระดับ จัดเป็นการวัดข้อมูลแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale)

ตอนที่ 2.3 เป็นแบบสอบถาม ทศคติทางการเงิน ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตรวัดทัศนคติแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งวัดระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม 5 ระดับ เป็นคำถามเชิงบวก และคำถามเชิงลบ อย่างละ 8 ข้อ จัดเป็นการวัดข้อมูลแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล และเกี่ยวกับนโยบาย แนวทาง หลักสูตร และกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ตลอดจนความช่วยเหลือทางการเงินจากมหาวิทยาลัย เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด

ในการหาคุณภาพเครื่องมือนี้ ได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับ นิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาคุณภาพเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.8431

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอหนังสือแนะนำตัว จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาต แจกแบบสอบถามนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำหนังสือแนะนำตัวและแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปสอบถามนิสิต ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาจัดระบบเพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 11.0

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่แล้วหาค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยแบ่งเป็นประสิทธิภาพเชิงคุณภาพและประสิทธิภาพเชิงปริมาณ ในส่วนของประสิทธิภาพเชิงคุณภาพนั้น นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2.2 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการบรรจุเป้าหมายของผู้ตอบแบบสอบถาม และจากตอนที่ 2.3 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติทางการเงินของผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ส่วนประสิทธิภาพเชิงปริมาณ นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2.1 ซึ่งเป็นข้อมูลการ

ทางการเงินของผู้ตอบแบบสอบถาม อันประกอบด้วยบุคคล และงบรายได้และค่าใช้จ่าย นำมาคำนวณอัตราส่วนทางการเงินเพื่อวิเคราะห์ความมั่นคงทางการเงินของบุคคล ซึ่งประกอบด้วย 4 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนความมั่นคงทางการเงิน (Solvency Ratio) อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) อัตราส่วนการออม (Savings Ratio) และอัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้ (Debt Service Ratio) แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยในการพิจารณาประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต พิจารณาจากค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งเป็น ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพและประสิทธิภาพเชิงปริมาณ จำแนกเป็นรายด้านตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส คณะ ระดับชั้นปี และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ต่อเดือนของนิสิต รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครอง และภูมิสำเนาเดิม โดยใช้สถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม

4. ข้อมูลที่เป็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล และเกี่ยวกับนโยบาย แนวทาง หลักสูตร และกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ตลอดจนความช่วยเหลือทางการเงินจากมหาวิทยาลัย จะรวบรวมข้อมูลนำมาจำแนกเป็นกลุ่ม โดยใช้การแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับ การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของนิสิต ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ พบว่าเป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย โดยนิสิตเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 63.80 นิสิตส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 26-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.10 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสเป็นโสด คิดเป็นร้อยละ 91.70 ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่คณะศึกษาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 41.10 และอยู่ชั้นปีที่ 2 มากกว่าชั้นปีที่ 1 โดยนิสิตชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 57.40 รายได้ต่อเดือนของนิสิตส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 50.60 ส่วนรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 20,000 บาท หรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 42.60 โดยผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 35.00 นิสิตส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ต่างจังหวัด มากกว่ากรุงเทพมหานคร โดยนิสิตที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ต่างจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 72.70 หากเมื่อพิจารณาตามภูมิภาค พบว่า นิสิตมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ภาคกลาง (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.10 ในขณะที่ศึกษาอยู่นิสิตส่วนใหญ่ทำงานไปด้วย มากกว่านิสิตที่ไม่ได้ทำงาน โดยนิสิตที่ทำงานไปด้วย คิดเป็นร้อยละ 83.10 โดยลักษณะงาน (อาชีพ) ที่นิสิตทำส่วนใหญ่ ก็คือ ลูกจ้าง

บริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 36.20 และนิสิตส่วนใหญ่พักอยู่ หอพัก/บ้านเช่า/อพาร์ทเมนต์ คิดร้อยละ 45.40

2. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งเป็น ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และประสิทธิภาพเชิงปริมาณ พบว่า ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ โดยมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=3.89$) และในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.21$) ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งเป็นประสิทธิภาพเชิงคุณภาพและประสิทธิภาพเชิงปริมาณ จำแนกเป็นรายด้านตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส คณะ ระดับชั้นปี และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ต่อเดือนของนิสิต รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครอง และภูมิลำเนาเดิม พบว่า

3.1 ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ นิสิตที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ คณะ ระดับชั้นปี และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ต่อเดือนของนิสิต และภูมิลำเนาเดิม แตกต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนิสิตที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส แตกต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนนิสิตที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครอง แตกต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ ไม่แตกต่างกัน

3.2 ประสิทธิภาพเชิงปริมาณ นิสิตที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง และภูมิลำเนาเดิม แตกต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนิสิตที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ แตกต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนนิสิตที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ คณะ ระดับชั้นปี และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ต่อเดือนของนิสิต และอาชีพปัจจุบันของผู้ปกครอง แตกต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ ไม่แตกต่างกัน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกี่ยวกับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล และเกี่ยวกับนโยบาย แนวทาง หลักสูตร และกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ตลอดจนความช่วยเหลือทางการเงินจากมหาวิทยาลัย พบว่า

4.1 เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะวิธีการในการที่จะปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ตนเองวางไว้ นิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ควรใช้จ่ายเฉพาะสิ่งที่จำเป็น

4.2 เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต สภาพปัญหาของนิสิตส่วนใหญ่ คือ รายรับไม่พอกับรายจ่ายบ่อยครั้ง

4.3 เกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ในด้านต่างๆ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว พบว่าในระยะสั้น นิสิตให้ความสำคัญกับด้านสภาพคล่องมากที่สุด ส่วนในระยะยาว นิสิตให้ความสำคัญกับด้านความมั่นคงทางการเงินมากที่สุด

4.4 เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับนโยบาย แนวทาง หลักสูตร และกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ตลอดจนความช่วยเหลือทางการเงินจากมหาวิทยาลัย ในด้านของนโยบาย แนวทาง หลักสูตร และกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นนั้น นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์ แต่ปัจจุบันยังได้รับการส่งเสริมและให้ความสำคัญน้อยมาก ส่วนในด้านของความช่วยเหลือทางการเงินจากมหาวิทยาลัย นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นสิ่งที่ดี แต่ปัจจุบันยังมีน้อยและไม่ทั่วถึง

4.5 เกี่ยวกับความต้องการการช่วยเหลือทางการเงินจากมหาวิทยาลัย นิสิตที่ต้องการความช่วยเหลือน้อยกว่านิสิตที่ไม่ต้องการความช่วยเหลือ

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยทำการอภิปรายผลดังนี้

1. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งเป็น ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และประสิทธิภาพเชิงปริมาณ พบว่า ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ โดยมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง และระดับปานกลาง ตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณาในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ จะเห็นว่าทั้งด้านการบรรลุเป้าหมาย และด้านทัศนคติทางการเงิน ต่างก็อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจเกิดจากการที่นิสิตจำนวนไม่น้อยประสบปัญหา รายรับไม่พอกับรายจ่ายบ่อยครั้ง มีรายจ่ายมาก ทำให้เก็บออมได้น้อยไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ มีการเที่ยวเตร่ ทำให้สิ้นเปลืองส่งผลให้รายได้ไม่พอกับรายจ่าย บริหารการเงินส่วนบุคคลของตนไม่ดีพอ ใช้จ่ายในสิ่งไม่มีประโยชน์บ่อยครั้ง ขาดการวางแผนการบริหารการเงินอย่างเป็นระบบ เช่น ไม่ทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย รวมถึงยังให้ความสำคัญกับการออมน้อย ส่วนในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ เมื่อพิจารณารายอัตราส่วน จะเห็นว่า อัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ในระดับสูงมาก อัตราส่วนความมั่นคงทางการเงิน และ อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้ อยู่ในระดับสูง ซึ่งอาจมาจากการที่นิสิตบางส่วนไม่มีหนี้สิน และรักษาระดับการใช้จ่ายและการออมของตนเองอย่างเหมาะสม ขณะที่อัตราส่วนการออม อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจมาจากการที่นิสิตจำนวนไม่น้อยยังให้ความสำคัญกับการออมน้อย และบริหารการเงินส่วนบุคคลของตนไม่ดีพอ ใช้จ่ายในสิ่งไม่มีประโยชน์บ่อยครั้ง และอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เฟลินทิพย์ โกเมศโสภา; และ ชัชพงศ์ ตั้งมณี. (2535 : 8-14) ที่ทำการศึกษาพฤติกรรมการใช้เวลาและรูปแบบการใช้จ่ายของนักศึกษาในเขต

กรุงเทพมหานคร พบว่าทัศนคติด้านการออมนั้น นิสิตนักศึกษาไม่ได้ให้ความสำคัญมากนัก โดยอาจมีการวางแผนการใช้เงินในแต่ละเดือนบ้าง

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งเป็นประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และประสิทธิภาพเชิงปริมาณ จำแนกเป็นรายด้านตามปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจากการทดสอบสมมติฐาน อภิปรายได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 นิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน จะมีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

1.1 นิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีเพศต่างกันจะมีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่มีเพศต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับเพลินทิพย์ โกเมศโสภา; และ ชัชพงศ์ ตั้งมณี. (2535 : 8-14) จากการศึกษาพฤติกรรมการใช้เวลาและรูปแบบการใช้จ่ายของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าด้านทัศนคติในการซื้อสินค้า นิสิตจะชอบซื้อสินค้าที่มีคุณภาพโดยไม่สนใจราคา และทัศนคติด้านการออม นิสิตนักศึกษาไม่ได้ให้ความสำคัญมากนัก อีกทั้งจากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่านิสิตจำนวนไม่น้อยประสบปัญหาหารายรับไม่พอกับรายจ่ายบ่อยครั้ง มีรายได้พอแต่รายจ่ายมากทำให้เก็บออมได้น้อยไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ มีการเที่ยวเตร่ ทำให้สิ้นเปลืองส่งผลให้รายได้ไม่พอกับรายจ่าย บริหารการเงินส่วนบุคคลของตนไม่ดีพอใช้จ่ายในสิ่งไม่มีประโยชน์บ่อยครั้ง และนิสิตให้ความสำคัญกับด้านการออมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่นๆ สิ่งเหล่านี้จึงอาจส่งผลให้ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ ไม่แตกต่างกัน

ส่วนด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ นิสิตที่มีเพศต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ คนที สูงสถิตานนท์ (2518 : 46) จากการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตบัณฑิตชาย ใช้จ่ายส่วนตัวในเรื่องค่าที่พัก ค่าพาหนะ ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าพักผ่อนหย่อนใจ ค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ สูงกว่านิสิตบัณฑิตหญิง ส่วนค่าอาหารและค่าเสื้อผ้า นิสิตบัณฑิตหญิงใช้จ่ายส่วนตัวสูงกว่านิสิตบัณฑิตชาย และสอดคล้องกับ จำเรียง เสงเจริญ (2531 : 45) จากการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่านิสิตเพศชายเสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูงกว่านิสิตเพศหญิง แต่ไม่สอดคล้องกับ นันทวรรณ เจริญจิตต์ (2532 : 61) จากการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษบัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่า ไม่พบความแตกต่างของค่าใช้จ่ายในหมวดต่างๆ ของนักศึกษบัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศ และหากพิจารณาผลจากการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งพบว่า เพศชายมีค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินสูงกว่าเพศหญิง แสดงถึงว่ามีความมั่นคงทางการเงินสูง

กว่า สิ่งเหล่านี้จึงอาจเป็นเหตุผลที่ทำให้ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกัน

1.2 นิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีอายุต่างกันจะมีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่มีอายุต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนิสิตที่มีอายุต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ เพลินทิพย์ โกเมศโสภา; และ ชัชพงศ์ ตั้งมณี. (2535 : 8-14)จากการศึกษาพฤติกรรมการใช้เวลาและรูปแบบการใช้จ่ายของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านทัศนคติในการซื้อสินค้า นิสิตจะชอบซื้อสินค้าที่มีคุณภาพโดยไม่สนใจราคา และทัศนคติด้านการออม นิสิตนักศึกษาไม่ได้ให้ความสำคัญมากนัก โดยอาจมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินในแต่ละเดือนบ้าง แต่หากเมื่อพิจารณาจากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่าช่วงอายุ 26-30 ปี มีค่าของอัตราส่วนทางการเงินสูงกว่าช่วงอายุอื่นๆ ขณะที่ช่วงอายุ 41 ปีขึ้นไป มีการบรรลุเป้าหมายสูงกว่าช่วงอายุอื่นๆ แสดงว่าสามารถเก็บออมได้มากกว่าช่วงอายุอื่นๆ นั่นคือ ยิ่งอายุมากขึ้นบุคคลอาจเล็งเห็นความสำคัญของการออมมากขึ้นและยังแสดงให้เห็นว่านิสิตที่มีอายุต่างกันมีความสามารถในการบริหารจัดการการเงินส่วนบุคคลของตนแตกต่างกันด้วย จากเหตุผลดังกล่าวอาจส่งผลให้ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ทั้งในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณแตกต่างกัน

1.3 นิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีสถานภาพสมรสต่างกันจะมีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่ต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนิสิตที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับจำเรียง เสงเจริญ (2531 : 45) จากการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่แต่งงานแล้ว เสียค่าใช้จ่ายในการศึกษา สูงกว่านิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่ยังเป็นโสด อีกทั้งหากพิจารณาจากผลการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งพบว่า นิสิตที่สถานภาพเป็นสมรส/อยู่ด้วยกัน อาจจะได้รายได้เพิ่มขึ้นจากคู่สมรสด้วย ในขณะที่นิสิตที่มีสถานภาพสมรสเป็นอย่างอื่นได้เพียงรายได้ของตนเอง หรือจากผู้ปกครอง และนิสิตที่แต่งงานแล้วก็อาจมีค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันโดยรวมสูงกว่านิสิตที่มีสถานภาพสมรสเป็นอย่างอื่นด้วย อีกทั้งเพื่อความมั่นคงของครอบครัวนิสิตที่แต่งงานแล้วย่อมให้ความสำคัญกับการออมสูงกว่านิสิตที่มีสถานภาพสมรสเป็นอย่างอื่นด้วย ซึ่งด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงอาจส่งผลให้ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ทั้งในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณแตกต่างกัน

1.4 นิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ศึกษาในคณะต่างกัน จะมีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่ศึกษาในคณะต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ จำเรียง เสงเจริญ (2531 : 45) จากการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยสาขาสังคมศาสตร์ เสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูงกว่าสาขาอื่นๆ อีกทั้งอาจเกิดจากการที่นิสิตมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นรายได้จากการทำงานหรือรายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครอง รวมถึงการที่นิสิตมีฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน หรือมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน ส่งผลให้มีอำนาจซื้อต่างกัน ทำให้มีค่าใช้จ่ายแตกต่างกัน และอาจได้รับการปลูกฝังเกี่ยวกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกันด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจส่งผลให้ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกัน

ส่วนด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ นิสิตที่ศึกษาในคณะต่างกันมีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ จำเรียง เสงเจริญ (2531 : 45) จากการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยสาขาสังคมศาสตร์ เสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูงกว่าสาขาอื่นๆ และเมื่อพิจารณาจากการวิจัยในครั้งนี้ ที่นิสิตกล่าวว่าปัจจุบันค่าใช้จ่ายในการครองชีพเพิ่มสูงขึ้นมาก นิสิตต่างก็ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายมากขึ้นทั้งสิ้น ดังนั้นจึงอาจส่งผลให้ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ ไม่แตกต่างกัน

1.5 นิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ศึกษาอยู่ชั้นปีต่างกัน จะมีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่ศึกษาอยู่ชั้นปีต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ไม่สอดคล้องกับ นันทวรรณ เจริญจิตต์ (2532 : 61) จากการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาบัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่าไม่พบความแตกต่างของค่าใช้จ่ายในหมวดต่างๆ ของนักศึกษบัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างชั้นปี แสดงว่า อาจเกิดจากการที่นิสิตทั้งสองชั้นปีมีค่าใช้จ่ายบางส่วนแตกต่างกัน เช่น ค่าใช้จ่ายเพื่อการเดินทางศึกษาดูงานนอกสถานที่รวมถึงค่าใช้จ่ายอื่นๆ เป็นต้น ซึ่งอาจเป็นเหตุผลให้ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกัน

ส่วนด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ นิสิตที่ศึกษาอยู่ชั้นปีต่างกันมีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ นันทวรรณ เจริญจิตต์ (2532 : 61) จากการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษบัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่า ไม่

พบความแตกต่างของค่าใช้จ่ายในหมวดต่างๆ ของนักศึกษามัธยมศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างชั้นปี และผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า การที่ค่าครองชีพสูงขึ้น นิสิตต่างต้องรับภาระค่าใช้จ่ายสูงขึ้นทั้งสิ้น จึงอาจส่งผลให้การบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 นิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมต่างกันจะมีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

2.1 นิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่รายได้ต่อเดือนของนิสิต ต่างกันจะมีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่รายได้ต่อเดือนของนิสิตต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ จำเรียง เสงเจริญ (2531 : 45) จากการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 4,000 บาท เสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูงกว่า นิสิตบัณฑิตวิทยาลัย ที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 4,000 บาท อีกทั้งเมื่อพิจารณาผลจากการวิจัยครั้งนี้ ที่พบว่านิสิตที่มีระดับรายได้ต่างกันจะมีอัตราส่วนความมั่นคงทางการเงินต่างกันด้วย และจากเหตุผลดังกล่าว ซึ่งอาจส่งผลให้มีทัศนคติทางการเงินต่างกันด้วย ดังนั้นจึงอาจส่งผลให้ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกัน

ส่วนด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ นิสิตที่รายได้ต่อเดือนของนิสิตต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ จำเรียง เสงเจริญ (2531 : 45) จากการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 4,000 บาท เสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูงกว่า นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 4,000 บาท แสดงว่าอาจเกิดจากการที่สิ่งของต่างๆ ราคาสูงขึ้น นิสิตต่างก็มีค่าใช้จ่ายในการครองชีพสูงขึ้น เก็บออมได้น้อยลง จึงอาจส่งผลให้ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ ไม่แตกต่างกัน

2.2 นิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง ต่างกันจะมีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครองต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งอาจเกิดจากการที่มีนิสิตจำนวนไม่น้อยที่รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง ดังนั้นรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครองต่างกัน จึงอาจไม่ส่งผลให้ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพแตกต่างกัน

ส่วนด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ นิสิตที่รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครองต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งอาจเกิดจากการที่นิสิตจำนวนมาก มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเป็นเจ้าของกิจการ/ธุรกิจส่วนตัว มีระดับรายได้สูง จึงมีส่วนช่วยให้นิสิตมีความมั่นคงทางการเงิน มีอัตราส่วนทางการเงินอยู่ในระดับสูงกว่านิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่นได้ ซึ่งอาจส่งผลให้ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกัน

2.3 นิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครอง ต่างกันจะมีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครองต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ทั้งในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งอาจเกิดจากการที่ค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตสูงขึ้น นิสิตจำนวนไม่น้อยรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง และนิสิตส่วนใหญ่มีทัศนคติทางการเงินในระดับใกล้เคียงกันมาก อีกทั้งอาชีพปัจจุบันผู้ปกครองอาจไม่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของนิสิตมากนัก เนื่องจากนิสิตส่วนใหญ่อยู่ในวัยผู้ใหญ่แล้ว ดังนั้นจึงอาจส่งผลให้ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ทั้งในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ ไม่แตกต่างกัน

2.4 นิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีภูมิลำเนาเดิมต่างกันจะมีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่มีภูมิลำเนาเดิมต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ทั้งในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ คณธี สูงสถิตานนท์ (2518 : 46) จากการศึกษา ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตบัณฑิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร ใช้จ่ายส่วนตัวต่ำกว่านิสิตบัณฑิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัด และสอดคล้องกับ จำเรียง เสงเจริญ (2531 : 45) จากการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด เสียค่าใช้จ่ายในการศึกษา สูงกว่านิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร อีกทั้งนิสิตที่มีภูมิลำเนาเดิมต่างจังหวัดส่วนใหญ่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อเช่าที่อยู่อาศัย ในขณะที่นิสิตที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพมหานครอาจไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในส่วนดังกล่าว ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจส่งผลให้ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ทั้งในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับ การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งเป็น ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และประสิทธิภาพเชิงปริมาณ พบว่า ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง ขณะที่ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจมาจากการที่นิสิตบางส่วนไม่มีหนี้สิน และรักษาระดับการใช้จ่ายและการออมของตนเองอย่างเหมาะสม ขณะที่อัตราส่วนการออมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่านิสิตจำนวนไม่น้อยยังให้ความสำคัญกับการออมน้อย อีกทั้งนิสิตบางส่วนยังมีจุดด้อยบางประการเกี่ยวกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของตนเอง ทำให้ประสบปัญหาทางการเงิน เช่น รายรับไม่พอกับรายจ่าย การขาดสภาพคล่อง หรือมีรายจ่ายมาก ทำให้เก็บออมได้น้อยไม่อาจบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่มาจากการที่นิสิตบริหารการเงินส่วนบุคคลของตนเองไม่ดีพอ ใช้จ่ายในสิ่งที่ไม่ค่อยมีประโยชน์หรือเกินความจำเป็นบ่อยครั้ง เทียบเท่า ไม่ค่อยวางแผนก่อนการใช้จ่าย ขาดการวางแผนการบริหารการเงินอย่างเป็นระบบ โดยไม่ทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย และอื่นๆ อีกทั้งพบว่านิสิตยังให้ความสำคัญกับการออมน้อย ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่วนหนึ่งเกิดจากการที่เราได้รับเอาวัฒนธรรมตะวันตกที่ไม่เหมาะสมที่เน้นการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเก็บออมน้อยลง เกิดการหลงเชื่อจนกลายเป็นค่านิยมเกิดเป็นลัทธิบริโภคนิยม(Consumerism) ซึ่งสามารถแก้ไขปรับปรุงได้ หากนิสิตมีความตั้งใจจริงในการลดพฤติกรรมบริโภคที่ไม่เหมาะสม ใฝ่หาความรู้และสร้างทัศนคติที่ดี ในเรื่องการบริหารการเงินส่วนบุคคลให้ตนเอง โดยอาจปรึกษาผู้ปกครอง บุคคลที่ประสบความสำเร็จ ครู อาจารย์หรือบุคคลที่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าว หรืออาจศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ทั่วไป ซึ่งจะทำให้เราสามารถบริหารการเงินส่วนบุคคลของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านของประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และประสิทธิภาพเชิงปริมาณ ควบคู่กันไปอย่างสมดุล ทั้งยังสามารถเผยแพร่ให้บุคคลรอบข้างได้ด้วย

2. ผู้ปกครองอาจช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตได้ โดยการช่วยเหลือยามที่นิสิตประสบปัญหา หมั่นสอบถามสภาพปัญหาในเรื่องดังกล่าวของนิสิต สังเกตพฤติกรรมการใช้จ่ายของนิสิต หากพบว่านิสิตมีพฤติกรรมการใช้จ่ายที่ไม่เหมาะสม ควรตักเตือนและให้คำแนะนำที่ถูกต้องและเหมาะสม รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิต จะช่วยให้เราสามารถบริหารการเงินส่วนบุคคลของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ครู อาจารย์ และคณาจารย์ผู้สอน สามารถช่วยส่งเสริมเกี่ยวกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นได้ โดยอาจสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ปลูกฝังให้นิสิตเห็นคุณค่าของเงิน รวมถึงคุณธรรมและจริยธรรมที่เกี่ยวกับการใช้จ่าย ควบคู่ไปกับการสอนเนื้อหาวิชาปกติได้

4. มหาวิทยาลัยและผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญกับการปลูกฝังการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตอย่างมีประสิทธิภาพให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เพราะพิจารณาได้จากนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนใหญ่เห็นว่า นโยบาย หลักสูตร กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมาก และควรได้รับการส่งเสริมอย่างยิ่ง แต่ปัจจุบันมหาวิทยาลัยยังให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าวน้อยมาก ซึ่งมหาวิทยาลัยสามารถที่จะกระทำได้ในหลายประการด้วยกัน เช่น การเพิ่มวิชาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลในหลักสูตรการศึกษาของมหาวิทยาลัย สร้างนโยบาย จัดการฝึกอบรม หรือจัดกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวมากขึ้น ดำเนินการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส หรือนิสิตที่ประสบปัญหา ให้มีทางออกสามารถศึกษาในระดับสูงได้จนสำเร็จ อันเป็นการเพิ่มความเสมอภาคทางการศึกษามากขึ้น เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลให้นิสิตสามารถบริหารการเงินส่วนบุคคลของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นผลดีทั้งต่อตัวนิสิต สังคม และประเทศชาติ

5. นิสิตจำนวนไม่น้อยต้องการความช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัย เนื่องจากประสบปัญหา รายรับไม่พอกับรายจ่าย รวมถึงปัญหาอื่นๆ ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต และอาจส่งผลไปถึงคุณภาพทางการศึกษาของนิสิตด้วย ดังนั้น มหาวิทยาลัยและผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรหาทางช่วยเหลือนิสิตที่ประสบปัญหาอย่างเหมาะสมและทั่วถึงมากขึ้น เช่น การลดค่าธรรมเนียมการศึกษาให้สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายที่เป็นจริงมากขึ้น การผ่อนชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา และการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาได้ การสอบชิงทุนต่างๆ มากยิ่งขึ้น และรวมถึงการให้ทุนอุดหนุนการวิจัย เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นการช่วยเหลือนิสิตเหล่านั้นได้เป็นอย่างมาก

6. เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ จะเห็นว่าทั้งด้านการบรรลุเป้าหมาย และด้านทัศนคติทางการเงิน ต่างก็อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจเกิดจากการที่นิสิตจำนวนไม่น้อยประสบปัญหารายรับไม่พอกับรายจ่ายบ่อยครั้ง มีรายจ่ายมากทำให้เก็บออมได้น้อยไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ บริหารการเงินส่วนบุคคลของตนไม่ดีพอ ใช้จ่ายในสิ่งไม่มีประโยชน์บ่อยครั้ง ขาดการวางแผนการบริหารการเงินอย่างเป็นระบบ เช่น ไม่ทำบัญชี รายรับ-รายจ่าย รวมถึงยังให้ความสำคัญกับการออมน้อย และอื่นๆ ส่วนในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ เมื่อพิจารณารายอัตราส่วน จะเห็นว่า อัตราส่วนสภาพคล่อง อยู่ในระดับสูงมาก อัตราส่วนความมั่นคงทางการเงิน และ อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้ อยู่ในระดับสูง ขณะที่อัตราส่วนการออม อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถปลูกฝังและพัฒนาให้สูงกว่านี้ รวมทั้งแก้ไขจุดด้อยเหล่านั้นได้อย่างสมดุล หากได้รับการส่งเสริมที่ดีขึ้นจากมหาวิทยาลัยและผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น จัดอบรมให้นิสิตเห็นความสำคัญของการวางแผนการบริหารการเงินส่วนบุคคลอย่างเป็นระบบ ฝึกอบรมเกี่ยวกับแนวทางการลงทุนที่เหมาะสม การปลูกฝังนิสัยการใช้จ่ายอย่างประหยัด การอบรมทางศาสนาและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว การเพิ่มวิชาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวในหลักสูตรการเรียนการสอน เป็นต้น เพื่อให้นิสิตเห็นความสำคัญของการใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ ปรับเปลี่ยนจากลัทธิบริโภคนิยม (Consumerism) ตามแบบตะวันตก ที่ส่งผลให้เกิดการใช้จ่ายเกินตัวระดับประเทศ อันเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ประเทศของเราเกิดวิกฤติเศรษฐกิจเมื่อช่วงปี 2540 ที่ผ่านมา และเพื่อให้สมกับเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระดับสูงของประเทศที่จะเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดีและมีส่วนอย่างมากในการช่วยกันพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และประเทศชาติ ให้เจริญก้าวหน้า อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ในอนาคตต่อไป

7. ผลจากการวิจัยครั้งนี้ ยังสามารถนำไปปรับใช้กับนักเรียน นิสิต นักศึกษา ในระดับอื่นได้ โดยอาจเปรียบเทียบจุดเด่นและจุดด้อยของนิสิตกลุ่มตัวอย่างกับนักเรียน นิสิต นักศึกษากลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการนำเสนอแนะและข้อคิดเห็นของนิสิตกลุ่มตัวอย่าง ไปปรับใช้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงข้อจำกัดของข้อมูล และองค์ประกอบอื่นๆ ด้วย

8. ในส่วนของพฤติกรรมการใช้จ่ายที่ไม่เหมาะสม ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตก ที่ไม่เหมาะสมที่เน้นการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เก็บออมน้อยลง และเกิดการหลงเชื่อจนกลายเป็นค่านิยม เกิดเป็นลัทธิบริโภคนิยม (Consumerism) นั้น สิ่งเหล่านี้ควรป้องกันและแก้ไขโดยการปลูกฝังค่านิยมและพฤติกรรมการใช้จ่ายที่เหมาะสมแก่ประชากรตั้งแต่วัยเยาว์ โดยการให้การศึกษาอย่างถูกต้องและเหมาะสมมากยิ่งขึ้นแบบบูรณาการ เพื่อให้เยาวชนเหล่านั้นเติบโตขึ้นเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ อันจะเป็นกำลังสำคัญในการช่วยกันพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า อย่างสมดุลและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล โดยอาจเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ ซึ่งจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น ในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล

2. ควรศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆ เช่น อาชีพของนิสิต ที่อาจส่งผลให้ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล แตกต่างกัน ที่นอกเหนือจากปัจจัยที่นำมาศึกษาในครั้งนี้

3. ควรศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ หรือส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล รวมทั้งพิจารณาทิศทางของความสัมพันธ์ดังกล่าว ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลได้ในระดับหนึ่ง

4. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างเกณฑ์มาตรฐานของอัตราส่วนทางการเงิน เพื่อวิเคราะห์ความมั่นคงทางการเงินของบุคคล

5. ควรมีการศึกษาความเป็นไปได้ ในการที่จะเปรียบเทียบระหว่างอัตราส่วนทางการเงินส่วนบุคคล กับอัตราส่วนทางการเงินของธุรกิจ ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ก่อ สวัสดิพานิชย์. (2528). แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา. กรุงเทพฯ: ฟันนี่พับลิชชิง.
- กองแผนงานและวิจัย กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2530). สถิติการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ: ศรีสมบัติการพิมพ์.
- กัณฑ์ยา เพิ่มผล. (2541). การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน. กรุงเทพฯ: ฝ่ายเอกสารและตำรา สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- คณะ สุนทิดานนท์. (2518). ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จรินทร์ เทวานิช. (2534). การเงินและการธนาคาร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรินติ้ง เฮาส์.
- จำรัส นวลนิม. (2540). การศึกษากับการพัฒนาประเทศ แนวความคิดและวิธีปฏิบัติ. นครสวรรค์: สถาบันราชภัฏนครสวรรค์.
- จำเรียง เองเจริญ. (2531). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์. (2538 : 1). ทศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรม การวัดการพยากรณ์และการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ: สามดีการพิมพ์.
- จิราภรณ์ บุญยิ่ง. (2541). การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก.
- จุลจักร. (2543). เงินทองมอมมองที่คุณทำได้. กรุงเทพฯ: ยู-บอส คอร์ปอเรชั่น.
- ฉวี ดอกชะบา. (2545). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน ศึกษากรณี บริษัท บางกอก เทเลคอม เอ็นจิเนียริง จำกัด. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารองค์กร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก. ถ่ายเอกสาร.
- ชมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญ. (2535). เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยสิทธิ์ เณลิมมีประเสริฐ. (2538). สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล. กรุงเทพฯ: ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ข้าเลื่อง พุฒพรม. (2545). ประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมวิทยาการ พัฒนา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.

- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- . (2544). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธงชัย สันติวงษ์; และ ชัยยศ สันติวงษ์. (2537). การวิเคราะห์งบการเงิน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธานีรินทร์ ศิลปจารุ. (2537). การบริหารการเงิน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- . (2547, มกราคม-เมษายน). การศึกษาอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของธุรกิจอุตสาหกรรม. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. 24(1) : 249-256
- ธำรง บัวศรี. (2529, มกราคม-กุมภาพันธ์). "เศรษฐกิจการศึกษา". จันเกษม. 68(1) : 29-30.
- ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล. (2543ก). เศรษฐศาสตร์การศึกษา : สำหรับผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- . (2543ข). จิตวิทยาสำหรับนักเศรษฐศาสตร์. (เอกสารประกอบการเรียน). กรุงเทพฯ: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- . (2543ค). เศรษฐศาสตร์การศึกษา. (เอกสารประกอบการเรียน). กรุงเทพฯ: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล; และคนอื่นๆ. (2545). รายงานผลการวิจัย เศรษฐศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามแนวพระราชดำริ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นันทวรรณ เจริญจิตต์. (2532). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษามัธยมศึกษาในสถาบันการศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นิตยา มากเจริญชัย. (2546). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท กรณีศึกษา : นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปริญญานิพนธ์ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บรรจง ชูสกุลชาติ. (2517). ปฏิรูป : อุดมการณ์การศึกษา. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิชย์.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2540). คู่มือการวิจัยการเขียนรายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เบญจพร ทังเกษมวัฒนา. (2535). การพัฒนาการเศรษฐกิจเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประทาน คงฤทธิศึกษากร. (2537, มีนาคม). การคลังท้องถิ่น : บทบาทของนักบริหารท้องถิ่นกับการหาและการใช้เงินอย่างมีประสิทธิภาพ. วารสารท้องถิ่น. 34(3) : 25-36.

- บุญญา ผิวแดง. (2545). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตัวแทนประกันชีวิต บริษัท ออยุธยา อลิอันซ์ ซี.พี. ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน). สารนิพนธ์ ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. (2533). ระบบการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- พรเลิศ อ่วมพ่วง. (2536, ธันวาคม-2537, มกราคม). "การอุดมศึกษาของรัฐ : รูปแบบการลงทุน สำหรับอนาคต". วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 28(2) : 40-41.
- เพลินทิพย์ โกเมศโสภา และชัชพงศ์ ตั้งมณี. (2535, มิถุนายน). "สรุปผลการวิจัย พฤติกรรมการใช้เวลาและรูปแบบการใช้จ่ายของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร". วารสารจุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์. 15(57) : 8-14.
- ภูมิวิทย์ ชาดิรักษา. (2546). ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการสอนของครูระดับประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนท่าฉาง อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. สารนิพนธ์ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มยุนา ศรีศุภนันต์; และ คนอื่นๆ. (2540, มกราคม-มิถุนายน). ประสิทธิภาพและความคล่องตัวของระบบบริหารงานบุคคล การเงิน และการพัสดุ ในมหาวิทยาลัยขอนแก่น. วารสารวิจัย มข. 2(1) : 93-103.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2547). เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา: <http://www.swu.ac.th>. วันที่สืบค้น 2 กุมภาพันธ์ 2547.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. บัณฑิตวิทยาลัย. (2546). คู่มือนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2546. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย.
- รังสรรค์ ธาระพรพันธ์. (2518). การลงทุนทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- รุ่ง แก้วแดง. (2539). รีเอ็นจิเนียริงระบบราชการไทย ภาค 2. กรุงเทพฯ: มติชน.
- ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. (2538 : 113). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- . (2542). การวัดด้านจิตพิสัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วรรณถ แสงมณี. (2536, กันยายน). งบการเงิน : กระจกสะท้อนภาพรวมถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานของฝ่ายบริหาร. วารสารพระจอมเกล้าลาดกระบัง. 1(2) : 71-75.
- วลัยพร ทิพย์สุลักษณ์; และคนอื่นๆ. (2544). ลาก่อนความจน วางแผนรวย. กรุงเทพฯ: เนชั่น.
- วิทยากร เชียงกุล. (2535). ชุมชนนียบุคคล การพัฒนาประเทศและการพัฒนาชนบท ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ปรมจารย์ทางเศรษฐกิจ-การคลัง. กรุงเทพฯ: คู่แข่งธุรกิจรายสัปดาห์.

- วิรัช วรรณรัตน์. (2535). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา*.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วีระผล สุวรรณนันท์. (2527). *การวิเคราะห์และประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ: อักษรพัฒนา.
- ศิริกร จงจันศรี. (2546). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานสายงานผลิต บริษัท วงศ์ไพฑูรย์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)*. สารนิพนธ์ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2540). *การโฆษณาและการส่งเสริมการตลาด*. กรุงเทพฯ: เอ เอ็น การพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2534, ตุลาคม-พฤศจิกายน). "ระบบการศึกษา". *วารสารการศึกษาแห่งชาติ*. 26(1) : 42-49.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2546). *รายได้ประชาชาติของประเทศไทย ฉบับ พ.ศ. 2544*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สุขใจ น้ำผุด. (2543). *กลยุทธ์การบริหารการเงินบุคคล*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการเงินและการธนาคาร คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุพพดา ปิยะเกตุ. (2546). *การเงินส่วนบุคคล*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสรี วงษ์มณฑา. (2542). *การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: ชีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- อัมพร วิจิตรพันธ์. (2520). *เศรษฐศาสตร์การศึกษาและวางแผนกำลังคน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อิทธิพล ใจสมิตร. (2540, มกราคม-เมษายน.). "อุดมศึกษาไทยนำพาการพัฒนาประเทศจริงหรือ". *จุลสารการศึกษาต่อเนื่อง*. 5(11) : 18.
- Arikpo, Bassey. (1986, March). "A Comparison of the Relationship between Students Demographic Characteristic, the Administration of Their Finances and Their Academic Performances". *Dissertation Abstract International*. 45(09) : 2702-A.
- Blaugh, Mark. (1971). *The Rate of Return to investment in Education in Thailand : a report to the National Education Council on the third Education Development Plan*. Bangkok: National Education Council.
- Heller, Donal Eric. (1997). *Access to Public Higher Education 1976 to 1994 : New Evidence From an Analysis of the States (Higher Education. Tuition. Financial Aid)*. Harvard University.
- Hetherington, B. Kathleen. (1995). *The Relationship of the Financial Aid and Other Selected Factors to Student Persistence in an Urban Community College (Urban Education)*. Widener University.

- Peterson, Elmore; & Plowman, E. Grosvenor. (1953). *Business Organization and Management*. Illinose: Richard D. Erwin.
- Schultz, Theodore W. (1966). Returns on the Investment. *Educational and development of Nations*. New York: Holt, Rinehart and Winstion.
- Simon, Herbert A. (1960). *Administrative Behavior*. New York: The Macmillan Co.
- Sirios, Lee C. (1986, January). "The Relationship of Financial Aids and Financial Aid Package Composition to Persistence at a Private College". *Dissertation Abstract International*. 47(07) : 2450-A.
- Smith, Adam. (1974). *The Wealth of Nations*. Andrew Skinner, editor. Penguin Books.
- UNESCO. (1969). *Basic Training Programmer in Educational Planning and Management Book II : Concerns and Challenges in Educational Planning*. Bangkok: UNESCO Regional Office for Education in Asia and Pacific.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ระบบการศึกษา

มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาแบบทวิภาค (Semester system) โดยแบ่งเวลาการศึกษาเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ และภาคฤดูร้อน ในแต่ละภาคการศึกษาได้แบ่งระยะเวลาไว้ดังนี้

ภาคการศึกษาที่ 1 เริ่มเดือนมิถุนายน-ตุลาคม

ภาคการศึกษาที่ 2 เริ่มเดือนพฤศจิกายน-มีนาคม

ภาคฤดูร้อน เริ่มในเดือนเมษายน-พฤษภาคม

ตาราง 23 หลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาโท

ชื่อหลักสูตร	ชื่อปริญญา (ชื่อย่อ)	สาขาวิชา	คณะ / หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
หลักสูตรการศึกษา มหาบัณฑิต	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)	จิตวิทยาการแนะแนว	ศึกษาศาสตร์
		การบริหารการศึกษา	
		การประถมศึกษา	
		การวัดผลการศึกษา	
		การศึกษาผู้ใหญ่	
		การอุดมศึกษา	
		เทคโนโลยีการศึกษา	
		จิตวิทยาพัฒนาการ	
		การวิจัยและสถิติทางการศึกษา	
		จิตวิทยาการศึกษา	
		การศึกษาปฐมวัย	
		ศิลปศึกษา	
		อุตสาหกรรมศึกษา	
		การศึกษาพิเศษ	
		การมัธยมศึกษา	
		วิทยาศาสตร์ศึกษา	ศูนย์วิทยาศาสตร์ศึกษา
		ชีววิทยา	วิทยาศาสตร์
		คณิตศาสตร์	
		เคมี	
		ฟิสิกส์	
		ภาษาไทย	มนุษยศาสตร์
		ภาษาศาสตร์การศึกษา	

ตาราง 23 (ต่อ)

ชื่อหลักสูตร	ชื่อปริญญา (ชื่อย่อ)	สาขาวิชา	คณะ / หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
		ภาษาอังกฤษ	
		พลศึกษา	พลศึกษา
		สุขศึกษา	
		ธุรกิจศึกษา	สังคมศาสตร์
		ภูมิศาสตร์	
		ประวัติศาสตร์	
หลักสูตรศิลปศาสตร มหาบัณฑิต	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.)	ภาษาไทย	มนุษยศาสตร์
		ภาษาอังกฤษ	
		บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ ศาสตร์	
		การสอนภาษาอังกฤษในฐานะ ภาษาต่างประเทศ	
		ภาษาอังกฤษธุรกิจเพื่อการสื่อสาร นานาชาติ	
		ประวัติศาสตร์ (ไทย - เอเชีย)	สังคมศาสตร์
หลักสูตรศิลปกรรม ศาสตรมหาบัณฑิต	ศิลปกรรมศาสตร มหาบัณฑิต (ศป.ม.)	มานุษยวิทยา	ศิลปกรรมศาสตร์
		ทัศนศิลป์	
หลักสูตรวิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วท.ม.)	การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์	สถาบันวิจัยพฤติกรรม ศาสตร์
		เคมีชีวภาพ	วิทยาศาสตร์
		ชีววิทยา	
		ฟิสิกส์	
		เคมี	
		ภูมิศาสตร์	สังคมศาสตร์
		วิทยาศาสตร์การกีฬา : การเป็นผู้ ฝึกนักกีฬา	พลศึกษา
		สุขศึกษา	
		การจัดการนันทนาการ	
		ปริทัศน์วิทยา	ทันตแพทยศาสตร์
		อณูชีววิทยา	แพทยศาสตร์
		วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	วิทยาศาสตร์
		การวางแผนและการจัดการ การท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม	สถาบันพัฒนาการ ท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม

ตาราง 23 (ต่อ)

ชื่อหลักสูตร	ชื่อปริญญา (ชื่อย่อ)	สาขาวิชา	คณะ / หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
		ดุษฎีบัณฑิต	แพทยศาสตร์
		ชีวภาพการแพทย์	
หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ศ.ม.)	เศรษฐศาสตร์การศึกษา	สังคมศาสตร์
		เศรษฐศาสตร์การจัดการ	
หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บธ.ม.)	การจัดการ	สังคมศาสตร์
		การตลาด	
หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วศ.ม.)	วิศวกรรมเคมี	วิศวกรรมศาสตร์
		วิศวกรรมเครื่องกล	
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.)	รัฐประศาสนศาสตร์	สังคมศาสตร์

ที่มา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2547). เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (ออนไลน์).

รายการค่าธรรมเนียมการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตาราง 24 ค่าธรรมเนียมการบริการการศึกษา

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
1. ค่าปรับลงทะเบียนซ้ำ	วันละ 30
2. ค่าขอย้ายคณะ / วิชาเอก	200
3. ค่าบัตรประจำตัวนิสิต	50
4. ค่าหนังสือรับรอง (ใบรายงานผล)	ชุดละ 30
5. ค่าใบรับรองต่างๆ	ฉบับละ 30
6. ค่าใบแปลปริญญาบัตรเป็นภาษาอังกฤษ	ฉบับละ 100
7. ค่าใบแปลหนังสือรับรองเป็นภาษาไทย	ชุดละ 100
8. ค่าธรรมเนียมส่งหลักฐานการศึกษาภายในประเทศ	ครั้งละ 30
9. ค่าปรับการส่งหนังสือห้องสมุดซ้ำ	วันละ 5
10. ค่าเอกสารลงทะเบียน	ชุดละ 30
11. ค่าขึ้นทะเบียนนิสิต	300
12. ค่าประกันของเสียหาย	600
13. ค่าขึ้นทะเบียนปริญญา	600

ตาราง 27 ค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

รายการ		ภาคปกติ	โครงการพิเศษ
1. ค่าธรรมเนียมต่อภาคการศึกษา	ภาคต้น/ภาคปลาย	20,000	42,000
(ลงทะเบียนเรียนรายวิชา)	ภาคฤดูร้อน	10,000	25,000
2. ค่าธรรมเนียมรักษาสภาพนิสิตต่อภาคการศึกษา			
(ไม่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา)			
- ระหว่างทำปริญญานิพนธ์	ภาคต้น/ภาคปลาย	4,000	5,000
	ภาคฤดูร้อน	-	2,000
- ลาพักการเรียน	ภาคต้น/ภาคปลาย	700	1,500
	ภาคฤดูร้อน	-	1,200
3. ค่าธรรมเนียมเรียกเก็บตามรายการ			
- ค่าสมัครสอบประมวลความรู้		700	700
- ค่าสมัครสอบปริญญานิพนธ์ / สารนิพนธ์		6,000	10,000
- ค่าลงทะเบียนปริญญานิพนธ์ / สารนิพนธ์	(ต่อ 3 หน่วยกิต)	1,500	2,500

ค่าธรรมเนียมการศึกษาโครงการพิเศษ ระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา : การเป็นผู้ฝึกกีฬา

ข้อ 1. ค่าธรรมเนียมการศึกษา (ลงทะเบียนเรียนรายวิชา) 4 ภาคการศึกษาฯ ละ 50,000 บาท

ข้อ 2. ค่าธรรมเนียมรักษาสภาพนิสิต

- ระหว่างทำปริญญานิพนธ์ ภาคการศึกษาฯ ละ 5,000 บาท

- ลาพักการเรียน ภาคการศึกษาฯ ละ 1,500 บาท

ค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอณูชีววิทยา

		ภาคปกติ	ภาคพิเศษ
1. ค่าธรรมเนียมการศึกษา (ลงทะเบียนเรียนรายวิชา)			
- ภาคต้น/ภาคปลาย	ภาคเรียนละ	15,000	21,000
- ภาคฤดูร้อน	ภาคเรียนละ	8,000	12,000
2. ค่าธรรมเนียมรักษาสภาพนิสิต (ไม่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา)			
- ระหว่างทำปริญญานิพนธ์			
ภาคต้น/ภาคปลาย	ภาคเรียนละ	4,000	5,000
ภาคฤดูร้อน	ภาคเรียนละ		2,000
- ลาพักการเรียน			
ภาคต้น/ภาคปลาย	ภาคเรียนละ	700	1,500
ภาคฤดูร้อน	ภาคเรียนละ		1,200

3. ค่าธรรมเนียมเรียกเก็บตามรายการ	ภาคปกติ	ภาคพิเศษ
- ค่าสมัครสอบภาษา	400	400
- ค่าสมัครสอบประมวลความรู้	700	700
- ค่าสมัครสอบปริญญานิพนธ์ / สารนิพนธ์	4,000	8,000
- ค่าลงทะเบียนปริญญานิพนธ์ / สารนิพนธ์ (ต่อ 3 หน่วยกิต)	1,000	2,000

ตาราง 28 ค่าธรรมเนียมการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา ระบบทางไกล และหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาตจวิทยา และสาขาปริทัศน์วิทยา

รายการ	กศม.วิทยาศาสตร์ ศึกษา ระบบทางไกล	วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาตจวิทยา	วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาปริทัศน์วิทยา
1. ค่าธรรมเนียมต่อภาคการศึกษา (นิสิตภาคปกติ) (กศม.วิทยาศาสตร์ศึกษา 9 ภาคเรียน ภาคต้น/ภาคปลาย/ ภาคฤดูร้อน) (วทม.สาขาตจวิทยา 4 ภาคเรียน ภาคต้น/ภาคปลาย) (วทม.สาขาปริทัศน์วิทยา 4 ภาคเรียน ภาคต้น/ภาคปลาย)	7,000	45,000	15,000
2. ค่าธรรมเนียมรักษาสภาพนิสิตต่อภาคการศึกษา			
- ระหว่างทำปริญญานิพนธ์	4,000	4,000	4,000
- ลาพักการเรียน	700	700	700
3. ค่าธรรมเนียมเรียกเก็บตามรายการ			
- ค่าสมัครสอบภาษา	400	400	400
- ค่าสมัครสอบประมวลความรู้	700	700	700
- ค่าสมัครสอบปริญญานิพนธ์/สารนิพนธ์	4,000	4,000	4,000
- ค่าลงทะเบียนปริญญานิพนธ์/สารนิพนธ์ (ต่อ 3 หน่วยกิต)	1,000	1,000	1,000

ที่มา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2546). คู่มือนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2546. หน้า 105-116.

ข้อมูลทั่วไป

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร)

114 ซอยสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110

Tel : 0-2664-1000 Fax : 0-2258-0311

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (องครักษ์)

107 หมู่ที่ 6 ถ. รังสิต-นครนายก คลอง 16 อ. องครักษ์ จ. นครนายก 26120

Tel : 0-2664-1000 Fax : 0-3732-2616

ที่มา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2547). เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (ออนไลน์).

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

นางสาววิพรรณ สาลีผล

อาจารย์คณะสังคมศาสตร์
ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ดร.รัชพันธุ์ เขยจิตร

อาจารย์คณะสังคมศาสตร์
ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นายอัศรพล ฮวบเจริญ

อาจารย์คณะสังคมศาสตร์
ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ค
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบถาม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/๗๔๔

วันที่ ๑๑ กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นายปฐวี เกล้าจันทร์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล และ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒน์มนตรี เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์วิพรรณ สาลีผล อาจารย์รัชพันธุ์ เขยจิตร และ อาจารย์อัศรพล ขวเจริญ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบการศึกษายเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นายปฐวี เกล้าจันทร์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

ที่ ศธ 0519.12/๗๖๖๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗๖ กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ประธานโครงการเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายปฐวี เหล่าจันทร์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล และ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นิสิตระดับปริญญาโท ชั้นปีที่ 1-2 ภาคพิเศษ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายปฐวี เหล่าจันทร์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จิระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 09-7885329

ที่ ศธ 0519.12/๖๖๖ 3

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖ กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ประธานโครงการเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายปฐวี เกล้าจันทร์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล และ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นิสิตระดับปริญญาโท ชั้นปีที่ 1-2 ภาคพิเศษ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายปฐวี เกล้าจันทร์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 09-7885329

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ : บันทึกวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/๗๖๓๔

วันที่ ๒๒ กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นายปฐวิ เกล้าจันทร์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์ธีรพงศ์ อุดมไพจิตรกุล และ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒน์มนตรี เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นิสิตระดับปริญญาโท ชั้นปีที่ 1-2 ภาคพิเศษที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 ตอบแบบสอบถามการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายปฐวิ เกล้าจันทร์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มสว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/๗๖๕๕

วันที่ ๔ กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

เนื่องด้วย นายปฐวี เกล้าจันทร์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล และ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นิสิตระดับปริญญาโท ชั้นปีที่ 1-2 ภาคพิเศษ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 ตอบแบบสอบถาม การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายปฐวี เกล้าจันทร์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/๗๒๓๗

วันที่ ๑๖ กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

เนื่องด้วย นายปฐวี เกล้าจันทร์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล และ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นิสิตระดับปริญญาโท ชั้นปีที่ 1-2 ภาคพิเศษ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 ตอบแบบสอบถาม การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายปฐวี เกล้าจันทร์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จิระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/๕๖41

วันที่ ๒๖ กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์

เนื่องด้วย นายปฐวี เกล้าจันทร์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล และ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นิสิตระดับปริญญาโท ชั้นปีที่ 1-2 ภาคพิเศษ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 ตอบแบบสอบถาม การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายปฐวี เกล้าจันทร์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

/๒๖.๕

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศร 0519.12/๕๖42

วันที่ ๔๔ กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะพลศึกษา

เนื่องด้วย นายปฐวี เกล้าจันทร์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล และ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒน์มนตรี เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นิสิตระดับปริญญาโท ชั้นปีที่ 1-2 ภาคพิเศษ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 ตอบแบบสอบถาม การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายปฐวี เกล้าจันทร์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/๗๖44

วันที่ ๑๔ กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขออนุญาตออกรายการเพื่อการศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

เนื่องด้วย นายปฐวี เกล้าจันทร์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล และ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒน์มนตรี เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ นิสิตระดับปริญญาโท ชั้นปีที่ 1-2 ภาคพิเศษ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 ตอบแบบสอบถาม การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตออกรายการ ได้โปรดพิจารณาให้ นายปฐวี เกล้าจันทร์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/๗๔๕

วันที่ ๑๒ กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

เนื่องด้วย นายปฐวี เกล้าจันทร์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล และ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นิสิตระดับปริญญาโท ชั้นปีที่ 1-2 ภาคพิเศษที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 ตอบแบบสอบถามการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายปฐวี เกล้าจันทร์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จิระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.1217246

วันที่ ๑๑ กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นายปฐวี เกล้าจันทร์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล และ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒน์มนตรี เป็นคณะกรรมการควบคุม การทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นิสิตระดับ ปริญญาโท ชั้นปีที่ 1-2 ภาคพิเศษที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 ตอบแบบสอบถาม การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายปฐวี เกล้าจันทร์ ได้เก็บข้อมูล ในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จิระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก จ
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และเพื่อรวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิตเกี่ยวกับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล และเกี่ยวกับนโยบาย แนวทาง หลักสูตร และกิจกรรม ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ตลอดจนความช่วยเหลือทางการเงินจากมหาวิทยาลัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อนิสิตเอง ผู้ปกครอง เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ครูอาจารย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย แนวทาง หลักสูตร และกิจกรรมเพื่อจะก่อให้เกิดการป้องกันและการแก้ปัญหาด้านการเงินแก่นิสิตได้อย่างถูกต้องมากยิ่งขึ้น และปลูกฝังการบริหารการเงินส่วนบุคคลแก่นิสิตอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และจะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำไปปรับใช้สำหรับการกำหนดนโยบาย และแนวทาง เพื่อการปลูกฝังการบริหารการเงินส่วนบุคคลอย่างเหมาะสมแก่นิสิตนักศึกษาระดับอื่นๆ ต่อไปด้วย

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล
ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล และเกี่ยวกับนโยบาย แนวทาง หลักสูตร และกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ตลอดจนความช่วยเหลือทางการเงินจากมหาวิทยาลัย ของผู้ตอบแบบสอบถาม

จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ท่านโปรดตอบแบบสอบถาม ตามสภาพความเป็นจริงของท่านมากที่สุด หรือตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุดและครบถ้วนทุกข้อ โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของท่านจะนำมาใช้เพื่อการวิจัย โดยจะประมวลผลในภาพรวมเท่านั้น ซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่อตัวท่านแต่อย่างใด และขอขอบคุณในความร่วมมือมา ณ ที่นี้

ขอแสดงความนับถือ

นายปฐวี เคล้าจันทร์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์การศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดกรอกข้อความและกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามความเป็นจริงมากที่สุด ที่เกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

☐ 1) เพศชาย

☐ 2) เพศหญิง

2. อายุ ปี

3. สถานภาพสมรส

☐ 1) โสด

☐ 2) สมรส/อยู่ด้วยกัน

☐ 3) หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่

4. คณะ

☐ 1) ศึกษาศาสตร์

☐ 2) มนุษยศาสตร์

☐ 3) สังคมศาสตร์

☐ 4) ศิลปกรรมศาสตร์

☐ 5) พลศึกษา

☐ 6) วิศวกรรมศาสตร์

☐ 7) สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

☐ 8) สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยว
เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

5. ระดับชั้นปีที่ท่านกำลังศึกษาอยู่

☐ 1) ชั้นปีที่ 1

☐ 2) ชั้นปีที่ 2

6. ภูมิลำเนาเดิม (ถ้าตอบ 2) กรุณาตอบข้อ 6.1))

☐ 1) กรุงเทพมหานคร

☐ 2) ต่างจังหวัด

6.1 ภูมิลำเนาเดิมของท่านอยู่ภูมิภาคใด

☐ 1) ภาคเหนือ

☐ 2) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

☐ 3) ภาคกลาง (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร)

☐ 4) ภาคตะวันออก

☐ 5) ภาคตะวันตก

☐ 6) ภาคใต้

7. อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครองค่าใช้จ่ายในการศึกษาของท่าน (บิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง)

☐ 1) รับราชการ

☐ 2) พนักงานรัฐวิสาหกิจ

☐ 3) ลูกจ้างบริษัทเอกชน

☐ 4) เจ้าของกิจการ/ธุรกิจส่วนตัว

☐ 5) เกษตรกร

☐ 6) อื่นๆ (โปรดระบุ)

8. รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครองค่าใช้จ่ายในการศึกษาของท่าน (บิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง)
เดือนละ บาท

9. รายได้ต่อเดือนของท่าน (รายได้โดยรวมที่ได้รับจากผู้ปกครอง และ/หรือ ได้มาจากการประกอบอาชีพหรือทำงานพิเศษ ในกรณีที่ท่านมีสถานภาพสมรสเป็น สมรส/อยู่ด้วยกัน ให้หมายถึงรายได้โดยรวมของตนเองและคู่สมรส) เดือนละ บาท

10. ท่านทำงานไปด้วยหรือไม่ ในขณะที่ท่านกำลังศึกษาอยู่นี้ (ถ้าตอบ 1) กรุณาตอบข้อ 10.1))

☐ 1) ทำงานไปด้วย

☐ 2) ไม่ได้ทำ

10.1 ลักษณะงาน(อาชีพ)ปัจจุบันของท่าน ในขณะที่ท่านกำลังศึกษาอยู่

☐ 1) รับราชการ	☐ 2) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
☐ 3) ลูกจ้างบริษัทเอกชน	☐ 4) เจ้าของกิจการ/ธุรกิจส่วนตัว
☐ 5) เกษตรกร	☐ 6) อื่นๆ (โปรดระบุ)

11. สถานที่พักอาศัย ในขณะที่ท่านกำลังศึกษาอยู่

☐ 1) บ้านตนเอง	☐ 2) บ้านบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง
☐ 3) บ้านญาติ (ลุง ป้า น้า อา)	☐ 4) หอพัก/บ้านเช่า/อพาร์ทเมนต์
☐ 5) อื่นๆ (โปรดระบุ)	

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม**ตอนที่ 2.1 แบบสอบถาม เกี่ยวกับการทำงานการเงิน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย งบดุล และงบรายได้และค่าใช้จ่าย**

โปรดกรอกข้อมูลโดยการเติมตัวเลขลงในช่องว่างอย่างครบถ้วน ตามความเป็นจริง หรือใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุดที่เกิดขึ้นกับตัวท่านซึ่งเป็นรายการงบการเงินของท่านเมื่อ **30 มิถุนายน 2547** โดยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของท่าน จะนำมาใช้เพื่อการวิจัย โดยจะประมวลผลในภาพรวมเท่านั้น ซึ่งจะ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่อตัวท่านแต่อย่างใด

- คำชี้แจง**
- 1) ถ้าท่านมีสถานภาพสมรส เป็น โสด หรือหม้าย/หย่าร้าง ให้ท่านกรอกข้อมูลเฉพาะที่เป็นของตัวท่านเองจริงๆ เท่านั้น ไม่รวมของบุคคลอื่นในครอบครัว เช่น บิดา มารดา เป็นต้น
 - 2) ถ้าท่านมีสถานภาพสมรส เป็น สมรส/อยู่ด้วยกัน ให้ท่านกรอกข้อมูลโดยรวมทั้งของท่านและคู่สมรส
 - 3) การบันทึกมูลค่าทรัพย์สินทุกชนิดดังกล่าวในงบดุลจะใช้บันทึกด้วยราคาปัจจุบันหรือราคาตลาด ไม่ใช่ราคาซื้อดั้งเดิม โดยให้ท่านประมาณราคาทรัพย์สินของท่านตามราคาที่คุณคาดว่าจะเป็นในปัจจุบัน เช่น รถยนต์ของท่านถ้าขายตอนนี้จะได้ราคาเท่าใด บ้านและที่ดินถ้าขายตอนนี้จะได้ราคาเท่าใด เป็นต้น
 - 4) การบันทึกมูลค่าหนี้สินลงในงบดุล จะบันทึกเฉพาะจำนวนมูลค่าหนี้คงเหลือที่ค้างชำระอยู่เท่านั้น หรือถ้าเป็นเงินกู้ก็คือเงินกู้ส่วนที่เหลืออยู่เท่านั้น
 - 5) ถ้าเป็นทรัพย์สินที่อยู่ในระบบสินเชื่อกู้ให้ใช้หลักการเดียวกัน
 - 6) รายการใดในงบดุล ที่ท่านไม่มี ให้ท่านใส่เครื่องหมาย (-) ที่ช่องมูลค่าของรายการนั้น
 - 7) รายการในงบดุล จะสัมพันธ์กันดังสมการ สินทรัพย์ = หนี้สิน + ส่วนของเจ้าของ

งบดุล (Balance Sheet)

ของ ผู้ตอบแบบสอบถาม (และคู่สมรส) เมื่อ 30 มิถุนายน 2547

สินทรัพย์ (Assets)**สินทรัพย์สภาพคล่อง**

- เงินสดในมือ
- บัญชีเงินฝากกระแสรายวัน
- บัญชีเงินฝากออมทรัพย์

มูลค่า(บาท)

.....

.....

.....

สินทรัพย์ (ต่อ)	มูลค่า(บาท)
- เงินฝากสถาบันการเงินอื่นๆ	
ทรัพย์สินแท้จริง	
- บ้านและที่ดิน (มูลค่าตามราคาตลาด)	
- รถยนต์ (มูลค่าตามราคาตลาด)	
- อื่นๆ	
ทรัพย์สินส่วนตัว	
- เฟอร์นิเจอร์ เครื่องเรือน	
- เครื่องประดับ เครื่องเพชร	
- เครื่องเสียง โทรทัศน์ และอื่นๆ	
ทรัพย์สินลงทุน	
- พันธบัตร	
- กิจกรรมลงทุนในธุรกิจ	
- มูลค่าเงินคั่นกรมธรรม์ประกันชีวิต	
- เงินบำนาญบำนาญที่จะได้รับในอนาคต และอื่นๆ	
(I) รวมสินทรัพย์ทั้งหมด	

หนี้สินและส่วนของผู้เจ้าของ (Liabilities and Net worth)

หนี้สิน

ค่าบิลค้างชำระ

- ค่าเช่าค้างชำระ	
- เบี้ยกรมธรรม์ค้างชำระ	
- บิลค่าซ่อมค้างชำระ	
- บิลค่าโทรศัพท์ ค่าน้ำค่าไฟค้างชำระ และอื่นๆ	

เครดิตหมุนเวียน (ที่ยังค้างชำระ)

- หนี้การกู้ยืมเงินเบิกเกินบัญชีจากธนาคาร	
- หนี้บัตรเครดิต และอื่นๆ	

หนี้ค่าผ่อนสินค้า (เฉพาะมูลค่าหนี้ที่เหลืออยู่)

- ค่าผ่อนรถยนต์	
- ค่าผ่อนสินค้าและเครื่องใช้ในครัวเรือน และอื่นๆ	

หนี้ค่าซื้ออสังหาริมทรัพย์ (เฉพาะมูลค่าหนี้ที่เหลืออยู่)

- หนี้จากการซื้อบ้านและที่ดิน และอื่นๆ	
--	-------

หนี้สินอื่นๆ (เฉพาะมูลค่าหนี้ที่เหลืออยู่)

- หนี้เงินกู้เพื่อการศึกษา	
- หนี้เงินกู้ที่กู้โดยบุคคลในครอบครัว และหนี้อื่นๆ	

(II) รวมหนี้สินทั้งหมด

ต้องชำระหนี้สินคืนเฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนของเจ้าของทั้งหมด (หรือมูลค่าสุทธิ) [(I)-(II)]

รวมหนี้สินและส่วนของเจ้าของทั้งหมด

- คำชี้แจง** 1) ถ้าท่านมีสถานภาพสมรส เป็น โสด หรือหม้าย/หย่าร้าง ให้ท่านกรอกข้อมูลเฉพาะที่เป็นของท่านเองจริงๆ เท่านั้น ไม่รวมของบุคคลอื่นในครอบครัว เช่น บิดา มารดา เป็นต้น
- 2) ถ้าท่านมีสถานภาพสมรส เป็น สมรส/อยู่ด้วยกัน ให้ท่านกรอกข้อมูลโดยรวมทั้งของท่านและคู่สมรส
- 3) การบันทึกรายได้และค่าใช้จ่ายของท่าน จะบันทึกโดยใช้เกณฑ์เงินสด(Cash basis) คือจะมีการบันทึกรายได้และค่าใช้จ่ายต่อเมื่อได้มีการรับเงินสดเข้ามาจริง และจ่ายเงินสดออกไปจริงๆเท่านั้น
- 4) ในการคำนวณรายรับนั้น ท่านจะต้องเอารายรับเบื้องต้น (Gross income) ที่ได้รับมาคิดคำนวณ ไม่ใช่เอาเงินรับสุทธิ (Net income) คือ เงินได้หลังหักภาษีแล้วมาคิด
- 5) รายการใดในงบรายได้และค่าใช้จ่าย ที่ท่านไม่มี ให้ท่านใส่เครื่องหมาย (-) ที่ช่องมูลค่าของรายการนั้น

งบรายได้และค่าใช้จ่าย (Income and Expenditures Statement)

ของผู้ตอบแบบสอบถาม (และคู่สมรส) ระยะเวลา 1 ปี (1 ก.ค. 2546-30 มิ.ย. 2547) สิ้นสุด 30 มิถุนายน 2547

รายได้ (Income)

มูลค่า (บาท)

เงินเดือนและค่าจ้าง

- ของตนเอง เดือนละ บาท ใน 1 ปี (x 12) คิดเป็น
- ของคู่สมรส เดือนละ บาท ใน 1 ปี (x 12) คิดเป็น

รายได้พิเศษ โบนัสและค่านายหน้า

- ของตนเอง
- ของคู่สมรส

เงินประกันชีวิต, ประกันสังคม เดือนละ บาท ใน 1 ปี (x 12) คิดเป็น

รายได้จากการลงทุน

- ค่าเช่าต่างๆ
- ดอกเบี้ยเงินฝาก
- เงินปันผล ส่วนเกินมูลค่าหุ้น

รายได้อื่นๆ

- การขายทรัพย์สิน
- เงินคืนค่าภาษี และ อื่นๆ

(I) รวมรายได้ทั้งหมด

ค่าใช้จ่าย (Expenditures)

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

- ของตนเอง
- ของคู่สมรส

ค่าใช้จ่าย (ต่อ)

มูลค่า (บาท)

ภาษีทรัพย์สิน

บ้านที่อยู่อาศัย

- เงินค่าผ่อนชำระ เดือนละ บาท ใน 1 ปี (x 12) คิดเป็น
- ค่าเช่าบ้าน เดือนละ บาท ใน 1 ปี (x 12) คิดเป็น
- ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา
- ค่ากรรมธรรม์ประกันอัคคีภัย
- ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์และสาธารณูปโภคภายในบ้าน

อาหารและเครื่องดื่ม (ยกเว้นยาสูบและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์)

เดือนละประมาณ บาท ใน 1 ปี (x 12) คิดเป็น

เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ของใช้ส่วนตัว การบำรุงรักษาสุขภาพ เครื่องประดับ และอื่นๆ

- ของตนเอง
- ของบุคคลในครอบครัว

ค่าพาหนะเดินทาง

- เงินผ่อนชำระค่าซื้อรถยนต์ จวดละ บาท ใน 1 ปี (x 12) คิดเป็น
- ค่ากรรมธรรม์ประกันอุบัติเหตุ
- ค่าน้ำมันรถ และค่าซ่อมแซมบำรุงรักษา

เดือนละประมาณ บาท ใน 1 ปี (x 12) คิดเป็น

- ค่าโดยสารรถประจำทาง เดือนละ บาท ใน 1 ปี (x 12) คิดเป็น

ค่ารักษาพยาบาล

- ค่ายารักษาโรค ค่าโรงพยาบาล
- ค่าทำฟัน และอื่นๆ

ค่ากรรมธรรม์ประกันชีวิตแบบตลอดชีพ (ทั้งตนเอง และบุคคลในครอบครัว)

จวดละ บาท ใน 1 ปี (x 12) คิดเป็น

ค่าผ่อนสินค้าและเครื่องใช้ต่างๆ เดือนละประมาณ บาท ใน 1 ปี (x 12) คิดเป็น

ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา (ใน 1 ปี)

- ของตนเอง
 - ค่าธรรมเนียมการศึกษา
 - ค่าอุปกรณ์การศึกษา
 - ค่าใช้จ่ายเพื่อการเดินทางศึกษาดูงานนอกสถานที่
 - ค่าใช้จ่ายอื่นๆ

- ของบุคคลในครอบครัว

เงินออมเพื่อการเกษียณอายุ

การบันทึกและการพักผ่อน

- ค่ามหรสพและงานเลี้ยงต่างๆ
- รายจ่ายค่าพักผ่อนวันหยุด

ยาสูบและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เดือนละประมาณ บาท ใน 1 ปี (x 12) คิดเป็น

ค่าใช้จ่าย (ต่อ)

มูลค่า (บาท)

ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด

- ค่าภาษีสังคมและการบริจาคต่างๆเดือนละประมาณ บาท ใน 1 ปี (x 12) คิดเป็น
- ค่าหนังสือ ของขวัญ และอื่นๆ เดือนละประมาณ บาท ใน 1 ปี (x 12) คิดเป็น

(II) รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด

ยอดเงินคงเหลือ [(I)-(II)]

ตอนที่ 2.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมาย ของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ ที่ตรงกับความเป็นจริง หรือความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

- จากงบรายได้และค่าใช้จ่ายของท่าน ในแบบสอบถามตอนที่ 2.1 ท่านได้ใช้จ่ายในส่วนของค่าใช้จ่ายเพื่อการบันเทิงและการพักผ่อน ค่ายาสูบและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด คิดเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด $(\frac{\text{ค่าใช้จ่ายในส่วนดังกล่าว}}{\text{ค่าใช้จ่ายทั้งหมด}} \times 100)$

☐ 1) 15.00% ขึ้นไป	☐ 2) 10.00 – 14.99%	☐ 3) 5.00 – 9.99%
☐ 4) 3.00 – 4.99%	☐ 5) น้อยกว่า 3.00%	
- ท่านมีการติดตามตรวจสอบผลการใช้จ่ายของท่านบ่อยครั้งเพียงใด

☐ 1) มีการติดตามทุก 4 เดือนขึ้นไป หรือไม่ติดตามเลย	☐ 2) มีการติดตามทุก 4 เดือน
☐ 3) มีการติดตามทุก 3 เดือน	☐ 4) มีการติดตามทุก 2 เดือน
☐ 5) มีการติดตามทุก 1 เดือน หรือน้อยกว่า	
- ในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของท่านนั้น ท่านมีการบริหารความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด (ความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการบริหารเงินที่ผิดพลาด เช่น การขาดทุน สูญเสียเงินหรือสิ่งของจากการลงทุนทำธุรกิจ เป็นต้น)

☐ 1) น้อยที่สุด	☐ 2) น้อย	☐ 3) ปานกลาง
☐ 4) มาก	☐ 5) มากที่สุด	
- จากงบการเงินของท่าน (ในแบบสอบถามตอนที่ 2.1) ซึ่งแสดงผลการบริหารการเงินส่วนบุคคลของท่านนั้น ท่านประเมินตนเองแล้วท่านสามารถบริหารจัดการทางการเงินส่วนบุคคลของท่านให้บรรลุเป้าหมายที่ท่านวางไว้ได้กี่เปอร์เซ็นต์ (โดยเน้นที่เป็นเป้าหมายระยะสั้นซึ่งมักเกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน การเก็บเงินออมไว้ใช้จ่ายยามจำเป็น การเก็บออมเพื่อการศึกษา การซื้อของเงินผ่อน การจัดหาที่อยู่อาศัยชั่วคราว การเดินทาง ตลอดจนการต้องการความคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินในช่วงระยะเวลาอันสั้น)

☐ 1) ต่ำกว่า 50%	☐ 2) 50 - 59%
☐ 3) 60 - 69%	☐ 4) 70 - 89%
☐ 5) 90% ขึ้นไป	

ตอนที่ 2.3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติทางการเงิน ของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านคิดว่าการใช้จ่ายเงินเพื่อการดำเนินชีวิตของท่าน เป็นการใช้จ่ายที่คุ้มค่ากับความเหนื่อยยากของท่าน					
2. ท่านคิดว่าสิ่งที่ท่านต้องจ่ายเงินซื้อไป คือสิ่งที่ท่านต้องการจริงๆ และสามารถได้ประโยชน์จากสิ่งนั้นอย่างเต็มที่					
3. ท่านคิดว่าสิ่งที่ท่านต้องจ่ายเงินซื้อไป เป็นสิ่งที่สร้างคุณค่าทางจิตใจ แก่ท่าน เช่น การซื้อของให้พ่อแม่ หรือคนที่ท่านรัก เป็นต้น					
4. ท่านคิดว่าสิ่งที่ท่านจ่ายเงินซื้อไปนั้นสามารถตอบสนอง หรือ ส่งเสริมเป้าหมายในชีวิตของท่านที่ท่านได้วางไว้					
5. ท่านคิดว่า หากท่านไม่ทำงาน แต่มีเงินเก็บ ท่านจะยังคงใช้จ่าย ตามปกติเหมือนตอนที่ท่านทำงาน					
6. ท่านมักจะอดใจไม่ได้ ในการที่จะไม่ซื้อสินค้าและบริการที่ท่าน อยากรได้ แม้สิ่งนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็น					
7. ท่านคิดว่าท่านเข้าใจตัวเองเป็นอย่างดี ในเรื่องเกี่ยวกับการบริหาร การเงินส่วนบุคคลของท่านเอง					
8. ท่านคิดว่าได้ใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของท่าน อย่างคุ้มค่าแล้ว					
9. ท่านเคยซื้อสินค้าและบริการ แล้วรู้สึกว่ามันน่าซื้อบ่อยครั้ง					
10. ท่านมักใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการ โดยไม่ได้วางแผนล่วงหน้า บ่อยครั้ง					
11. หากท่านก่อหนี้ ก็เพราะท่านคิดว่าจะทำให้ท่านบรรลุเป้าหมาย ที่วางไว้เร็วขึ้น					
12. ท่านเคยก่อหนี้จนเกินความจำเป็นบ่อยครั้ง					
13. ท่านคิดว่าหากท่านใช้บัตรเครดิต ก็เพราะเห็นว่าสะดวก ต่อการใช้จ่ายเป็นหลัก					
14. ท่านคิดว่าท่านจะใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตเต็มวงเงินที่ผู้ออกบัตร กำหนดให้					
15. ปัจจุบันท่านไม่ค่อยให้ความสำคัญการออมเงินและสินทรัพย์ ทางการเงินของท่านมากนัก เนื่องจากยังไม่มีเงินจำเป็น					
16. ท่านได้มีการนำเงินและสินทรัพย์ทางการเงินไปลงทุน เพื่อผลงอกเงย โดยได้มีการควบคุมความเสี่ยงเป็นอย่างดีแล้ว					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล และเกี่ยวกับนโยบาย แนวทาง หลักสูตร และกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ตลอดจนความช่วยเหลือทางการเงินจากมหาวิทยาลัยของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะตามรายละเอียดในแต่ละข้อต่อไปนี้ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตัวท่านเอง และสังคมต่อไป

1. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการอย่างไรบ้าง ในการที่จะปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ตนเองวางไว้ (เช่น ต้องการมีเงินเพียงพอต่อการศึกษา มีเงินซื้อรถยนต์ หรือที่อยู่อาศัย เป็นต้น)

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1) ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นที่เกิดจากการเที่ยวยามค่ำคืน
- ☐ 2) เพิ่มรายได้โดยการหางานพิเศษทำ
- ☐ 3) ลงทุนทำธุรกิจอย่างเหมาะสมเพื่อเพิ่มรายได้
- ☐ 4) ลดการซื้อของตามใจ และใช้จ่ายเฉพาะสิ่งที่จำเป็น
- ☐ 5) อื่นๆ (โปรดระบุ)

2. ท่านคิดว่า ท่านประสบปัญหาในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของท่าน อย่างไรบ้าง

3. ท่านให้ความสำคัญมากน้อยเพียงใด อย่างไรบ้าง ในการจัดการบริหารการเงินส่วนบุคคลของท่าน ในเรื่องต่อไปนี้

	ระยะสั้น	ระยะยาว
3.1) ด้านความมั่นคงทางการเงิน		
3.2) ด้านสภาพคล่อง		
3.3) ด้านการออม		
3.4) ด้านความสามารถในการชำระหนี้		
รวม	100.00	100.00

4. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับนโยบาย หลักสูตร และกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล ตลอดจนความช่วยเหลือทางการเงินจากมหาวิทยาลัย

- 4.1 ท่านต้องการความช่วยเหลือทางการเงินจากมหาวิทยาลัยหรือไม่

- ☐ 1) ต้องการ ☐ 2) ไม่ต้องการ

**** ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาใช้เวลาอันมีค่าของท่าน ตอบแบบสอบถามจนครบถ้วนทุกข้อ**

ปฐวี เกล้าจันทร์

ผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายปฐวี เคล้าจันทร์
วันเดือนปีเกิด	7 กรกฎาคม 2521
สถานที่เกิด	อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	345 หมู่ 1 ตำบลตานี อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ 32140
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2548	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ศ.ม.) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2544	การศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ.) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2540	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนตานีวิทยา จังหวัดสุรินทร์

378.38
ป14511
3.3

การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต
ระดับปริญญาโท ภาควิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ
ของ
ปฐวี เกล้าจันทร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา
มีนาคม 2548

12/1/2008 3.3

ปฐวี เกล้าจันทร์. (2548). การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปริญญาานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: รองศาสตราจารย์ ดร.ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล, อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายของการวิจัย คือ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ของนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และเพื่อรวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิต เกี่ยวกับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลและเกี่ยวกับนโยบาย แนวทาง หลักสูตร และกิจกรรม ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต ตลอดจนความช่วยเหลือทางการเงินจากมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนิสิตระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 326 คน ตัวแปรอิสระ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส คณะ ระดับชั้นปี และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ต่อเดือนของนิสิต รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครอง และภูมิลำเนาเดิม ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต แบ่งเป็นประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และประสิทธิภาพเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที(t-test) แบบเป็นอิสระต่อกัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว(ANOVA)

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต แบ่งเป็น ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ และประสิทธิภาพเชิงปริมาณ พบว่า ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง และในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง

การวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิต แบ่งเป็น ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพและประสิทธิภาพเชิงปริมาณ จำแนกเป็นรายด้านตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส คณะ ระดับชั้นปี และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ต่อเดือนของนิสิต รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครอง และภูมิลำเนาเดิม พบว่า

ประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ นิสิตที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ คณะ ระดับชั้นปี และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ต่อเดือนของนิสิต และภูมิลำเนาเดิม แตกต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนิสิตที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส แตกต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนิสิตที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครอง แตกต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคลในด้านประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประสิทธิภาพเชิงปริมาณ นิสิตที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง และภูมิลำเนาเดิม แตกต่างกัน มี

ประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนิสิตที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ แตกต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนิสิตที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ คณะ ระดับชั้นปี และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ต่อเดือนของนิสิต และอาชีพปัจจุบันของผู้ปกครอง แตกต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในด้านประสิทธิภาพเชิงปริมาณ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

A COMPARATIVE STUDY ON EFFICIENCY OF PERSONAL FINANCIAL MANAGEMENT
OF GRADUATE STUDENTS TAKING SPECIAL GRADUATE PROGRAM
AT SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

AN ABSTRACT
BY
PATTAWI KLOUWCHAN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master Economics degree in Economics of Education
at Srinakharinwirot University
March 2005

Pattawi Klouwchan. (2005). *A Comparative Study on Efficiency of Personal Financial Management of Graduate Students Taking Special Program at Srinakharinwirot University*.

Master thesis, M. Econ. (Economics of Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Dr. Tumrong Udompijikul, Mr. Maitri Abhibhatanamontri.

This research aimed to study and compare on efficiency of personal financial management of graduate students special program of Srinakharinwirot University and collected to thoughtfulness and suggestiveness of students how to increase an efficiency of personal financial management and its policies, procedures, curriculums and activities that offered by the university that concerning to personal financial management of students, including to financial support from the university. The sample was graduate students special program of Srinakharinwirot University, the 326 samples was included. The independent variables consideration of two factors; personal factors: sex, age, marital status, faculty and the year of studying as well as social-economic factors: student income per month, guardian salary, guardian occupation and old domicile. The dependent variable was the efficiency of personal financial management of students that divide by qualital efficiency and quantital efficiency. The results were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, t-test and the analysis of variance (ANOVA).

The results of analysis on efficiency of personal financial management of students that divided by qualital efficiency and quantital efficiency were : In qualital efficiency had efficiency at medium level and in quantital efficiency had efficiency at high level.

The results of analysis compare on efficiency of personal financial management of students:

In qualital efficiency : Students who had the difference in personal factors: faculty and the year of studying as well as social-economic factors: student income per month and old domicile would have statistical difference in efficiency of personal financial management on qualital efficiency at .01 level, and students who had the difference in personal factors: age and marital status would have statistical difference in efficiency of personal financial management on qualital efficiency at .05 level. But students who had the difference in personal factors: sex as well as social-economic factors: guardian salary, guardian occupation would have no statistical difference in efficiency of personal financial management on qualital efficiency.

In quantitical efficiency : Students who had the difference in personal factors: age and marital status as well as social-economic factors: guardian salary and old domicile would have statistical difference in efficiency of personal financial management on quantitical efficiency at .01 level, and students who had the difference in personal factors: sex would have statistical difference in efficiency of personal financial management on quantitical efficiency at .05 level. But students who had the difference in personal factors: faculty and the year of studying as well as social-economic factors: student income per month and guardian occupation would have no statistical difference in efficiency of personal financial management on quantitical efficiency.